העולם הזה

שערוריית

פיחות הלירה

הם נהנים - אתה משלם

ZOO

העורך והמייסד הראשון:
ד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל
ממשיכי דרכו יבל"א: ב. מיכאל, אפרים סידון.
מעטר: גבי קלזמר
כתובת המערכת: רחוב זוארץ 1

לבית ולמשפחה

העליה המתונה במחיריהם של מוצרי המזון הבסיסיים, אינה חייבת בהכרח לפגוע ברמת חייה של המשפחה הממוצעת. נהפוך הוא, בעזרת מעט תושייה והרבה כסף טוב ניתן להמשיך בשיגרת חיינו כמו מאומה לא קרה.

הכופתאות העגולות שבסיר המרק למשל (תמונה מס. 1), המרהיבות ביופיין והמעוררות רצון לבולעם, עשויות למעשה מגושי בטון עגולים העטופים בגרביים ישנות שיצאו מכלל שימוש. כבר נכתב רבות במדורנו על ערכן התזונתי של הגרביים. (אחוז החלבונים למשל בגרב צמר שווה לאחוזם בגבינה, והן עשירות יותר בוויטמינים ובמינרלים) וניתן איפוא בקלות להופכם למנות עיקריות ואף לרפרפות מעניינות.

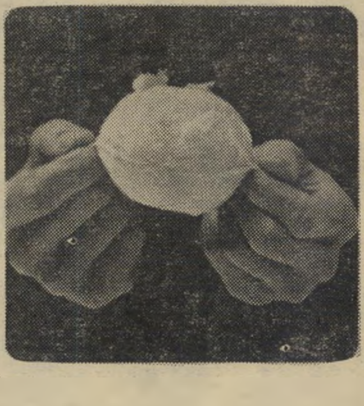

בתמונה מס. 2 אנו רואים כיצד הורפכת גרב שמאל, לכופתאה. בעזרת מתיחות קלות שמאלה וימינה אנו מקבלים את הצורה הרצויה. רצוי להגיש חם עם קורט פטרוסילון. בגושי הבטון שלא נעכלו ניתן להשתמש שימוש חוזר.

חלבון מן החי

השימוש בגרביים כמקור לחלבונים מן החי, מוגבל בהכרח לכמות הרגליים במשפחה. עם אזילתן עלינו למצוא מקור חלבוני אחר. הפתרון הפשוט ביותר, הוא לצאת לכפרי הגליל או המשולש, וללכוד תנים ו/או צבועים שבשרם מזכיר בטעמו את בשר החתול שמחירו עלה מאוד בימים אלה, או את בשר החולדה הנפוצה עדיין באזורים העירוניים.

מן הפרווה שנשארה בידינו, ניתן להתקין נייר טואלט או להפך. כן ניתן

(המשך בעמוד הבא)

סיירת הידוק

חטפתי חאזוק
של סיירת „הידוק"
הו, איזה חיבוק!
לא נשאר לי אף שלוק.

שיר זה נשמע השבוע מפיו של אזרח סוטה, שנתפש במארב של סיירת „הידוק החגורה," (ראה תמונה). נראה שהאיש השמן ונוטף־המותרות עורר את חשדנותם של אנשי הסיירת, והם חשו אליו והחלו לסחוט מפיו את שאריות המזון שאכל אמש על־מנת לשולחם לבדיקה מעבדתית.

אנשי „סיירת ההידוק" עושים את עבודתם בהתנדבות וניכר מהבעת פניהם שאין ליבם שלם כלל ועיקר עם מלאכתם. אך למרות הסבל הכרוך בעבודה המייגעת, אין הם מתלוננים וממשיכים למלא את חובתם האזרחית ללא תלונות.

עפ"י ההוראות שניתנו להם, יחולקו שאריותיו של האזרח ההולל בין שאריו הזכאים לקיצבת שאריות, ובאין שארים, ינופקו השאריות לשיכבות מעוטות היכולת כמיקדמה על חשבון קיצבת הסעד לחודש דצמבר ש.ז.

בתיאבון.

קומיסיון איז פוסיבל

חנוך מרמרי

בוא נשחק בקומיסיון.

מישחק חינוכי־כלכלי המפתח את הדימיון ומחנך לערכים.

איך משחקים?

צריך לקחת קומיסיון. לקחת זאת לא בעייה. צריך רק לדעת ממי. כל הדברים הגדולים כבר תפוסים, כולל מישרד־הביטחון. את הסוכנים הקטנים מחסל לאט־לאט הלוח הכפוף. אבל אסור להתייאש, המוח הכלכלי שלנו מוצא לכם תיכף־ומייד משהו מיוחד.

למשל: שירות בתי הסוהר.

חומר גלם פנטאסטי לאמצאות פיננסיות פרועות.

שימו לב: אסירים הם מרכיב קבוע בכל חברה, גם בימי שפל כלכלי, גם בימי מילחמה. תמיד קיימת תנועה יציבה של אסירים אל בתי־הסוהר.

אז למה שלא נפתח חברת הובלה?

נציע מכרז לשירות בתי הסוהר להובלת אסירים מבית־המישפט לכלא, בשיטת מהיצרן לצרכן. כולל אריזה, הובלה, פריקה, מסירה ובאקשיש לסבלים. על כל אסיר שנכניס לבית הסוהר נקבל חמישה אחוז מערך העבירה הכלכלית שביצע. זה יוצא סכום לא רע.

עכשיו תגידו: חברת הובלה זה לא סוכנות עמלה, ולבתי הסוהר יש אמצעים להוביל אסירים גם בלעדנו.

וכאן נכנס לפעולה המוח הפיננסי שלנו: זהו בדיוק הרעיון. מי בכלל משוגע להוביל אסירים? ש„אמקור" יוביל. אנחנו רק רוצים את הזכויות על ההובלה. הרי הרעיון הוא שלנו. קופירייט. ועל זכויות משלמים קומיסיון. לא?

כעת נלך וניקח תת־גונדר שהשתחרר לאחרונה משירות בתי הסוהר והוא ינהל לנו את העסק.

וילה מובטחת. גם פונטיאק. גם אמבטיה צבעונית.

מה להביא?

הוזמנתם לחגיגה, ברית, חתונה, כריסטמס, ואתם מתלבטים מה להביא.

ובכן, אם ברצונכם להעניק מתנה בעלת

ערך ריגשי וכספי גם־יחד, אנו ממליצים על 150 גרם גבינה, או מרגרינה, (ראת תמונה).

לא הרבה זוגות צעירים יזכו לראות בימי־חייהם מרגרינה חיית.

שימו־לב לזר הפרחים המעטר את המתנה. הזר לא נועד לנוי ולקישוט בלבד, אלא יכול לשמש לגיוון הארוחה בערבי־שבתות וחגים.

פכים קטנים מעולם האינפלציה:

בדרך מיוחדת במינה חגג ישוע („תביא את הלחי השנייה") מנצרת את פרוץ המשבר הכלכלי. ישוע, בנו של נגר עני, אסף את ידידיו, הודיע להם שזוהי „הסעודה האחרונה," והלעיטם באלפי קילוגרמים של סוכן ושמן.

כטוב ליבם באורז, הודיעו כל הנאספים שמעתה ואילך ייגמלו כולם מאכילה ויעברו לאכספורט.

לזה ייקרא אזרחות למופת. כל הכבוד.

הארץ

תליש ונגיב

יהיה טוב

קצת חבל לי על נציב המים לישראל, באמת חבל. יושב הבן-אדם שנה שלמה כדי לצאת לקראת החורף עם הפצצה שתשבור את השוק ותגרום לפאניקה נוראית, ואז שהוא סוף-סוף מכריז ומודיע — אף אחד לא שם. לא מתרגשים האנשים, לא מתרגשים. אז צפוי מחסור במים, נו באמת. השנה עוד מחכה לנו מלחמה, אין דולרים, מיתון, פיחות, אבטלה, אז נתרגש ממים?

בכלל, עכשיו זו עונה טובה לבשורות איוב. כעת אפשר לצאת עם כל הרעות והנוראות עלי אדמות ואיש לא יתייחס. יגמרו המים, יאזל החמצן, יכבו את השמש, שביתת ירח, כלום. מכסימום רבע ידיעה בעמוד האחרון שממחר לא תהיה יותר שמש.

זהו. קונים סוכר, אוגרים דולרים, ומצפים למילחמה. השבוע למשל ביקר אצלי איש המכון הסייסמוגרפי. „יש סבירות גבוהה לרעידת אדמה," אמר האיש, „צריך להזהיר את העם."

„עזוב," גערתי בו, „זה עם מיסכן. מה זה רעידת אדמה בשבילו? זה צחוק. בדיחה. יצחקו לך.

לכן גם כתבתי את אזהרותיו ואת אזהרת נציב-המים, סוף כל סוף משהו משעשע.

— ממישנתו של מייסדו —

נת"דתי לך חיי —
ירדתי להוואי

ד"ר מלכיאל
(בדרך)

לא

עכשיו אני אשלם 6 (שש) לירות לכפית סוכר.

אני אעשה את החביתות שלי מאבקת-ביצים מטוגנות בגריז, מהמכונית המושבתת.

אני אאנוס קטינות בלילות-חורף קרים, כי זה יותר זול מלהדליק את התנור.

אני אקרא בלילה לאור גחליליות.

אני אשלם שש-לירות-עשרים-וחמש תמורת דולר-שחור, לקראת הפיחות הבא.

אני אגדל פיטריות בין אצבעות הרגליים, לייצוא.

אני אנגוס צפרניים לארוחת הצהריים.

ואני אדע שכל זה לא יעזור.
לא יעזור.
פשוט, לא.
כי אני יודע שרק שלום יעזור.
שלום — כמו אוויר לנשימה.
שלום תמורת שטחים.
שלום בכל מחיר.
אם סוכר בכל מחיר, אז למה לא שלום בכל מחיר?
שלום במקום התעצמות.
שלום במקום שטויות.
ואז — אולי.....
פעם.....
אבל עד אז:
לא יהיה לחם —
ואתם תאכלו פצצות.

להכין מן הפרווה מרק פרווה, כשר למאכלי תלתן וקוצים גם יחד. את ציפרני התן שנשארו בידינו אפשר

אזרח בעל־תושייה מציג בגאווה את הבשר־לשבת שתפש במו ידיו.

בהחלט לזרוע בגינה, נקבל מהם ציפורני תן המזכירים בצבעם וריחם את ציפורני החתול.

בשר התן כשר למעדרין.

אימפורט־אקספורט

גם המשפחה הממוצעת יכולה לתרום רבות לצימצום התצרוכת הפנימית והגברת הייצוא, בצורה הבאה. יגמור כל אחד ואחד מאיתנו ללא יוצא מן הכלל בחוץ! בצורה זו זורמים עיקר משאבינו החוצה, דבר המצמצם את הגירעון המיסחרי.

צליל המחר

קנה עוד היום
את צליל המחר
מהר — פן תאחר
כי מחר
גם זה לא יישאר

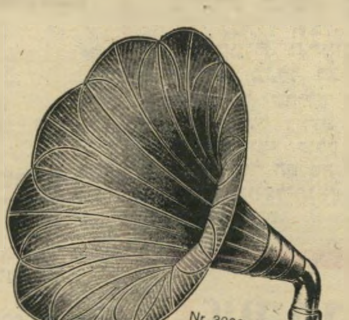

צליל של פח
מחט דיקט
ראש חצץ

הסטריאו של המחר
הקואדרו של מחרתיים
הטלוויזיה של השבוע הבא

על תאמר ראית — עד שלא שמעת

תשקיף

מתנות
בתוך הפיחות

תוך כדי החגיגה הגדולה של צווי הפי־חות, מנצלת הממשלה את ההזדמנות לחלו־קת טובות־הנאה לכל מיני מקורבים.

כך למשל, ברשימת המוצרים האסורים לייבוא משך חצי שנה כיוון שהם מוצרי מותרות (כמו מכו־ניות, טלוויזיות, שטיחים — מופיעים גם לבידים), הוכללו לבידים, כמתנה למיפעלי הלבידים בישראל, שסבלו לאחרונה מתחרות קשה של ייבוא זול מן המזרח הרחוק. הנהנים: הקונצרן של איל־ההון של חרות, ח"כ יוסף קרמרמן, מיפעלי קלת של קיבוץ אפיקים ותעל של קיבוץ משמרות.

נהנים נוספים הם הקיבוצים והמושבים, שתבעו כל הזמן העלאת מחיר החלב ולא נענו. עתה עלו מחירי החלב לצרכן ב־60%, מעל ומעבר למה שחל־מו עליו.

גח"ל
שינה עמדותיו

הפגנות שכונת־התיקווה גרמו לשינוי של 180 מעלות בעמדת גח"ל כלפי התוכנית הכלכלית החד־שה. בשבת עוד היו ראשי גח"ל בדעה כי יש לת־מוך בתוכנית בכנסת, אף הביעו דיעה זו בציבור — ראשי גח"ל אריה דולצ'ין ושימחה ארליך אמרו לעי־תונות את דעתם בעד התוכנית.

לאחר המהומות בשכונת־התיקווה חל שינוי מכריע בעמדת גח"ל, שהחליט להת־נגד בכנסת לתוכנית, מחשש פן תאבד חרות את שליטתה בשכונות. רק שמואל תמיר ממשיך להופיע בפומבי כתומך בה.

בנו גיטר
מאושפז בשווייץ

איל־הכספים משה בנו גיטר מאושפז מזה שלושה שבועות בסנטוריום נודע לחולי־עצ־בים בז'נבה בשווייץ.

גיטר התמוטט בגלל פרשת החברה לישראל, שהע־מידה אותו לראשונה בחייו כנגד ידידו הטוב, פינחס ספיר.

האיש, שהוא מראשי בנק דיסקונט, התפרסם לפני כשנה, עת גרם לכליאת חתנו בבית־חולים לחולי־נפש בניגוד לרצונו, והחתן נמלט והתלונן במישטרה על המעשה.

לפני שלושה שבועות נסע לישיבת הנהלת החברה לישראל יחד עם רופאו האישי, ולאחר־מכן נכנס לסנטוריום בגלל מה שקרוי בלשון רפואית „עייפות אקוטית."

האוניברסיטה מלווה
בריבית קצוצה

אחד הגילויים המרעישים ביותר בפרשת אבנר תומר:

תומר שילם ריבית של 40% לאוניברסיטת תל־אביב, שהעבירה לו כספים רבים מקרנות שנועדו כב־יכול למחקר.

תומר הילווה כסף זה לעיריית בריבית גבוהה יותר, וגם עיריית תל־אביב נאלצה לשלם ריבית קצוצה עבור הכסף שהיא הקציבה לאוניברסיטת ת"א.

ריהוט ללישכת
יו"ר „עמידר"

היושב־ראש החדש של חברת הדיור לעולים, צבי אלדורטי, אינו מודאג מהח־לטות הממשלה על הורדת רמת המחייה. בימים אלה עוסקים נגרים במרץ רב בהת־קנת לישכה חדשה עבורו, הכוללת רי־הוט חדיש.

אלדורטי נבחר לתפקיד יושב־ראש עמידר בשכר, כולל רכב ונהג, לאחר שלא נבחר לכנסת. כל השנים ממלא שר־השיכון את תפקיד יושב־ראש מועצת המנהלים של עמידר.

שמגר חוקר
פרשת הפיתקאות

היועץ המישפטי לממשלה, מאיר שמגר, פנה לראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, וביקשו להמציא לו את כל החומר הנוגע לפרשת פיתקאות־הפרוטקציה של המיפ־לגה הליברלית בעיריית תל־אביב.

הפרשה, שנחשפה בהעולם הזה נחקרה גם על־ידי מבקר עיריית תל־אביב. שאישר את הגילויים, אך ראש־העיר סירב להעביר את החומר למישטרה.

40 מיליון דולר
הפסד לבנק ישראל

„בנק ישראל" גרם לעצמו הפסדים של 40 מיליון דולר ממכירות חפוזות של זהב וכסף, שהיו בבעלות קבוצת „בנק ארץ־ישראל בריטניה."

מייד לאחר שתפס את הבנק, הורה בנק ישראל למכור את כל המתכות היקרות שקנה בנק ארץ־ישראל־בריטניה. הוראה זו ניתנה למרות אזהרות מומחים, כי צפוייה התייקרות ניכרת במחירי המתכות. הבנק מכר זהב במחיר של 130 דולר האונקיה, ועתה מחירו 184 דולר. כן מכר כסף במחיר 1.6 לי"ש האונ־קיה, והיום המחיר 2.2 לי"ש.

קולק לא
יוזמן לישיבות

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, לא יוזמן עוד לישיבות בדרג מיניסטריאלי, הדנות בנושא ערביי ירושלים. ההחלטה על כך נפלה אצל ראש־הממשלה יצחק רבין, בעיקבות תרעומת שהובעה על־ידי כמה שרים בגלל יצר הפירסום של קולק.

לאחר שקולק השתתף בישיבה אצל רבין, בה הוחלט על גירוש עורך אל פג'ר ושלושה נכבדים אחרים, יצא קולק בהכרזות ברדיו ובעיתונות, אשר סיפרו על החלטה זו, ועורר חשש כבד שהמגורשים יגישו צו־על־תנאי נגד הממשלה עוד לפני שיספיקו לגרש אותם.

עוכבה הקמת
ממשלת ליכוד

ממשלת ליכוד לאומי לא תוקם בשבועות הקרובים, וזאת למרות ש־אצל ראש הממשלה נפלה כבר הח־לטה להקים ממשלה כזו.

הדחייה הוכתבה לשר־החוץ ה־אמריקאי, הנרי קיסינג'ר בביקורו ה־אחרון בארץ. קיסינג'ר טען כי בעו־לם הערבי תחשב הקמת ממשלת לי־כוד לאומי בישראל כתשובה הישרא־לית לוועידת רבאט וכהכרזת מילחמה, והצליח לסחוט הבטחה מרבין שלא להקים ממשלה כזו, עד לסיבוב־השי־חות הבא שלו במרחב.

מועדי יענה על
שאילתות בערבית

לאחר שהצטברו למעלה מ־60 שאילתות המופנות אל שר־התיקשורת, החליט ראש־הממשלה, יצחק רבין, האוחז בתיק זה, כי הוא עצמו לא יענה על השאילתות, אלא סגן־שר התיקשורת, ג'עבר מועדי.

מועדי ישיב מעל בימת הכנסת על השאילתות בערבית, כשמתורגמן יתרגם את תשובותיו. פיתרון בעיית השאילתות עדיין אינו פותר את בעייתם של למעלה מ־9000 מיכתבים, המיועדים לשר התיקשורת, הנמצאים כבר חודשים רבים במישרד, מבלי שאיש יטרח לענות עליהם.

מיקונים מתפטר
מתפקיד המזכ"ל

שמואל מיקונים, המזכיר הכללי של מק"י במשך דור, עומד להתפטר מתפקידו ולהסתלק מכל פעילות במיפלגה שהוא ייסד.

גולדה נגד
מבקר־המדינה

גולדה מאיר תקפה בפומבי את מבקר־המדינה, על כי ערך סעודה חגי־גית ל־600 עובדיו. „מי יבקר את המבקר?" שאלה גולדה בזעם.

הערותיה באו אגב הבעת התמר־מרותה על ביטול הסעודה החגיגית לזכר חיים וייצמן.

הוא מנמק צעד זה בהסתייגותו הגוברת מקו המיפ־לגה, שפנתה, לדעתו, ימינה, והפכה משרתת של הממשלה.

אימפריה
של פרסום

דובר ראש עיריית ירושלים, יונה יהב, עומד לעזוב את תפקידו בעירייה ולעבור לחיפה, כדי לעמוד בראש חברה עירונית פרטית אשר תעסוק בענייני תעמולה.

יהב, אשר היה משך ימים מיספר דוברו של ראש עיריית חיפה יוסף אלמוגי, נענה בכך להצעה של אל־מוגי לחזור לחיפה ולהקים בה „אימפריה של פירסום."

תקרית בין אלון
לדובר צה"ל

סגן ראש־הממשלה יגאל אלון, עומד לד־רוש באחת מישיבות הממשלה הקרובות נוהלי־תיאום בין לישכות השרים לבין דו־בר צה"ל.

בשבוע שעבר הוזמן אלון להרצות בפני סגל הפי־קוד הבכיר של פיקוד הצפון, וכשהגיע להרצאה נדהם לראות במקום עיתונאים. עוזריו של השר מיהרו לד־רוש מהעיתונאים לעזוב את האולם, אולם אלה טענו כי הוזמנו על־ידי דובר צה"ל.

רק לאחר שאלון איים לבטל את הרצאתו, יצאו העיתונאים מהאולם.

יתרון 10000
יתרון לכל גיל

אמא ואבא כבר חוסכים בשבילי

תכנית החסכון "יתרון 10000" של בנק דיסקונט ובנק ברקליס דיסקונט מתאימה לכל עת ולכל גיל. כל סכום שתפקיד מ-100 ל"י ועד 10.000 ל"י יזכה אותך במענק מיידי של 10%. גם ההפקדות וגם המענק צמודים למדד ונושאים ריבית. המענק, הריבית והפרשי ההצמדה פטורים ממס. קיימת גם אפשרות להפקדות חודשיות החל ב־50 ל"י ומעלה. ללימודים, לנסיעה, לדירה, להרחבת בית העסק. "יתרון 10000" תוכנית החסכון המתאימה לכל תכלית.

מה שבטוח בטוח-כבר חוסכים לאוניברסיטה.

טיול לחו"ל נורא יקר. מעכשיו כל לירה לבנק.

החברה שוברים ת'ראש-אני, עם החסכון מסודר.

בלי לחסוך-לא נוכל אף פעם להסתדר.

לנו "הלך" קשה. להם, עם החסכונות, יהיה קל...

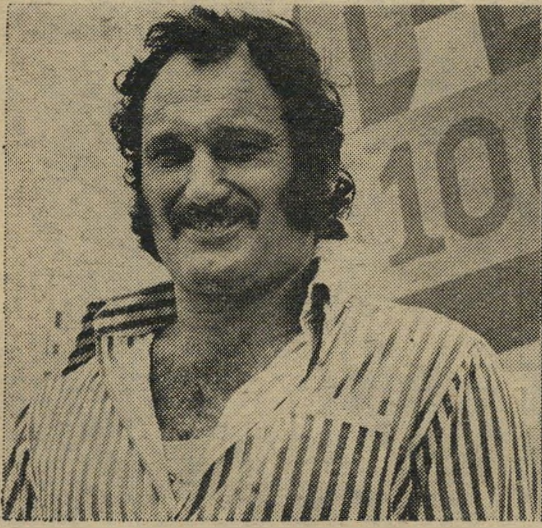

אם יהיו כמה לירות בצד אוכל פעם להחליף מכונה...

שתי הנאות יש לנו בחיים-הנכדים ותקבולי החסכון.

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

בנק ברקלים דיסקונט בע"מ

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03-243386. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„דפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן אביגדור • הפצה: „גד" בע"מ • גלופות: „צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

קורא יקר.

מי שיקרא את כתבתו של אורי אבנרי על אשר התרחש מאחרי הקלעים של ועידת־רבאט (עמודים 10—11) ישאל, בוודאי: „איך אתם יודעים האם הייתם שם"

התשובה היא: אכן, היינו.

אומנם, איש מחברי מערכת העולם הזה לא נסע לרבאט, כמו ביאטה קלראספלד, אשפית־הפירסומת, ולא נכח בישיבות או בתדריכים שם. אבל היינו מיוצגים שם — ולא על־ידי כתב אחד בילבד. אנסה להסביר זאת.

במשך השנים קשר העולם הזה, ובייחוד אורי אבנרי, קשרים אמיצים מאוד עם חברי הקבוצה הבינלאומית המצומצמת, המסקרת את אירועי העולם הערבי למען העיתונים החשובים ביותר בעולם. קשרים אלה התהדקו בוועידות בינלאומיות (ועידות פירנצה, ועידת בולוניה, ועידת ז'נבה) שבהן השתתף אבנרי כחבר או כמשקיף, בפגישות פרטיות במקומות רבים בעולם, ובעת ביקוריהם של עיתונאים זרים אלה בישראל.

מה שהתחיל כהיכרות תוך עבודה משותפת הפך, במיקרים רבים, לשיתוף־פעולה החורג בהרבה מעבר לתחום הצר של עבודה עיתונאית. חברי הקבוצה הבלתי־רישמית

עראפאת ליד שלט „פלסטין" ברבאט

היינו שם

הזאת, שכולם מכירים איש את רעהו, אינם ציניקאים, ה„מכסים" שטח מעניין. תוך התמסרות לנושא, הם הפכו בעלי השקפות. רבים מהם שותפים להשקפתו המסורתית של העולם הזה: שיש להבטיח את קיומה וביטחונה של מדינת־ישראל תוך פיתרון הבעייה הפלסטינית, ויצירת ריקמת־שלום בין ישראל והעולם הערבי. יש ביניהם המוכנים לעזור לכך בפועל.

יש עיתונאים, שתיווכו לא פעם באירגון פגישות פרטיות בין אבנרי ואישים בכירים בעולם הערבי. יש שהשתתפו בעצמם בפגישות אלה. אף אחד מהם לא מעל מעולם באמון, ולא דיווח לעיתונו על פגישה כזאת שהיתה לא־לפירסום, גם כשזה היה בגדר סקופ. מאידך, כשהפגישה לא היתה סודית, ואף היינו מעוניינים בפירסומה, דווח עליה בהרחבה בעולם. למשל: הפגישה של אבנרי עם הנציג הסובייטי ערב ועידת־ז'נבה, לקראת מיפגש גרומיקו־ אבן, שעליה דיווח טיימס הלונדוני בהבלטה רבה.

■ ■ ■

המידע הסנסציוני על ועידת־רבאט, המופיע בכתבתו של אבנרי בגיליון זה, הוא פרי היחסים האלה. הוא סופק לנו על־ידי עיתונאים זרים שנכחו ברבאט, ושלא יכלו לפרסם בעצמם את כל אשר ראו.

זהו מידע מוסמך ביותר, שאינו עומד לרשות שום עיתון ישראלי אחר. מסופקני אם הוא הגיע לידי המוסדות הממלכתיים. אך, כאמור, לא המידע כשלעצמו חשוב — מרתק ככל שהנהו — אלא הסקת המסקנות הנכונות.

אני משוכנע כי מסקנות העולם הזה, כפי שנקבעו בגיליון האחרון ובגיליון זה, יוכחו בעתיד כנכונות — כמו כל הערכותינו הקודמות על יחסי ישראל־ערב.

„בני טובים" ו„בני רעים"

בטרמינולוגיה המארכסיסטית ההגדרה היא „ההצבר הראשוני". פידל קאסטרו אמר כי כל דולר אמריקאי המופק מדרום־אמריקה הוא דמם של שלושה ילידים. היו"ר מאו גורס כי עד כה אסיה היתה החצר האחורית של העולם, והוא רוצה להפוך את אירופה לכזאת.

ואצלנו? הנה הם אחד לאחד. בני בניהם של „בני הטובים": קומיסיון מהפנטומים (העולם הזה 1939). המילחמה כעסק מכניס מאוד. המזעזע בדבר הוא כי רק בעקבות מאבק הנקם והשילם נודע העסק לציבור.

היכן הכנסת? איפה העיתונות? הללו כולם „בני טובים," והעם החי מזיעת אפו הוא „בני רעים?"

ארנון שני, חיפה

נוער השוליים — לקיבוץ

אני מתעניין בבעיית נוער־השוליים, והגעתי למסקנה שהפיתרון של אותו נוער הוא בקיבוצים.

לדעתי זהו פיתרון אידיאלי, ואין כל בעייה להפוך את נער־הפרברים לבן־אדם בעל זכות קיום נאותה. צריכים להושיבו על בירכיה של התנועה הקיבוצית.

אך מידיעות על כינוסים והתייעצויות עם קיבוצים, מסתמן שהם דוגלים בנוער הבא מהגולה יותר מאשר בנוער של תל־אביב.

חייבת החברה הקיבוצית, וחייבת המדינה, לעשות לקידום הנערים והנערות שגורלם לא שפר עליהם, ולתת להם את הצ'אנס לחיות טוב יותר.

יואב שבילי, רמת־גן

החמור וחקש

מדוע יצא הקצף על „התכופפות" הממשלה בקשר למיסי צוותי־האוויר של אל־על? וכי אין הסדרים דומים עם היהלומנים, רופאים בכירים ומיליונרים סתם, הסדרים הבאים על־חשבון ציבור המתפרנסים מיגיע־כפיהם?

הטייסים הם האחרונים שעליהם חייב הקצף לצאת. כולנו מודעים לאחריות ולסכנה ולאורח־החיים הקשה הנופל בחלקו של הטייס.

נכון שמי שנדפק מכל ההסדרים האלו הוא הפועל, העומד כל היום ליד מכשיר־הריתוך או ליד המכונה. אבל עליו קשה לרחם, כי הוא התומך בקנאות במשך 26 שנים ב„ממשלות־הפועלים," וכבר נאמר: „מי שחמור — שיאכל קש."

דויד ראם, יוהנסבורג, דרום־אפריקה

המדינה אינה מחתרת

במחתרת אצ"ל, היה הסמל שלהם: יד אוחזת ברובה, ומתחתיה כתוב: „רק כך!"

הם חונכו להאמין, שרק בכוח הנשק ישיגו את המדינה.

כך מאמינים כל אנשי המחתרות בעולם.

אבל כשקמה מדינה ריבונית, עם ממשלה חוקית — חייבים ללכת לפי מדיניות דיפלומאטית, ולהכיר ברצונן של שאר מדינות העולם.

דורון

ידוע לכל שרוב העולם תומך בערבים: האומות המאוחדות החליטו שאנו חייבים להחזיר שטחים לערבים; משסירבנו לציית — עזבו אותנו רוב המדינות ועברו למחנה הערבי.

ארצות הברית היא היחידה שעדיין תומכת בנו. אבל גם צרפת היתה ידידתנו הנאמנה — ועזבה אותנו.

לא נוכל להתבצר במחנה צבאי לאורך זמן: הביטחון השוטף — אוכל את כל כספנו. הכלכלה נפגעת. אם אין דלק — אין עלייה ומפטרים עובדים.

אם רצוננו שמדינות העולם תכרנה בנו ותעזורנה לנו — חייבים אנו לקבל על עצמנו גם ויתורים.

רוני דורון, באר־יעקב

הרצאות בשכר

ידיעה בעולם הזה (1935) אומרת: „דו"ח הוועדה לביקורת המדינה, על נושא ההרצאות בשכר של פקידי ממשלה בחו"ל... פורסם יום אחד מאוחר יותר, על־פי בקשתו האישית של מר רבין."

ברצוני להעמיד דברים על אמיתותם.

הוועדה לענייני ביקורת המדינה קיימה ישיבה בנושא „הרצאות בשכר של עובדי המדינה בארץ ובחוץ־לארץ" ביום השני, 23 בספטמבר 1974. באותה ישיבה אף התקבל הסיכום בנושא.

באותו יום בשעות הצהריים, נמסרה לפירסום הודעה לרדיו ולעיתונות, שכללה את הסיכום כלשונו. ההודעה שודרה במהדורת החדשות בשעת הצהריים באותו יום בו נערכה הישיבה, ולמחרת אף הופיעה בעיתונות.

רק ביום שלישי, 24.9.74, נשלח מיכתב בחתימתי לראש־הממשלה, מר יצחק רבין, בו המצאתי לו את סיכום הדיון בנושא. באותה שעה נשלחו מיכתבים באותו נוסח ליושב־ראש הכנסת ולמבקר־המדינה.

אחרון ברקנר, מזכיר הוועדה, ירושלים

קשקשת 1941

הפעל את דימיונך ונסה למצוא לציור שלמטה כותרת מתאימה, אשר תסביר מה אתה רואה בו. הצעות לכותרות יש לשלוח לפי הכתובת: „קשקשת," ת.ד. 136, תל־אביב. החגדרות הקולעות ביותר תפורסמנה, ובעליהן יזכו בכרטיס כניסה זוגי לקולנוע דרייב־אין בתל־אביב, קולנוע־המכוניות היחיד בישראל.

קשקשת 1939

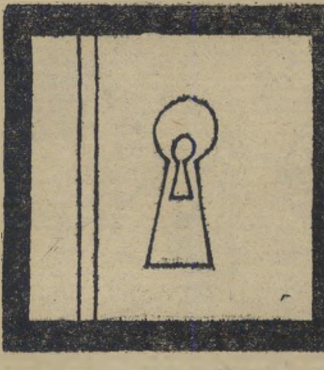

● המפד"ל מציצה לקואליציה ורבין פותח את הדלת.

יוסי לבהרי, רח' ברכיהו 7, בית הכרם, ירושלים

● בקרוב יוטלו היטלי־מס חדשים על אזרחי המדינה — אחרון חיורדים מתבקש לנעול את הדלת בנמל־התעופה ע"ש בן־גוריון.

דני גספר, רשפון 240, נאות־אפקה, ת"א

● המציץ שהציץ ונפגע מצ'יצ'.

שבתאי לנדאו, כצנלסון 111, גבעתיים

● הכספת הפרטית של טיבור רוזנבאום בוואדוץ.

חגי לביא, רח' אחוזה, כרכור

● ניסיונות ליצור ילדים במבחנה.

שאול יהישלום, רח' אורלנסקי 7, פתח־תיקווה

השבוע ב„דרייב־אין"
בשעה 5.00
„המתנדבים העליזים"
בשעה 7.15
„אבוד במדבר"
בשעה 9.45
„עיר ושמה גיהנום"

פרסום אבנת *

ראיתם את חדר האמבטיה שלי?

ארונות חדר האמבטיה "אליברט" הם נושא לגאות כל עקרת בית בעולם...
לרשותך מבחר של 17 דגמים בעיצוב מהודר המותאם לכל כיס ולכל טעם. לארונות אליברט יתרונות בלעדיים כגון:

שקע חשמל לגילוח ולמייבש שערות, תאורה רכה ואחידה, מנעול לארון התרופות!, המדפים והמגירות הפנימיות ניתנים לשינוי גובה, בתוך הארון מראה מגדילה לאיפור ולגילוח, מגירות טלסקופיות הנשלפות בקלות עד לסוף, סגר מגנטי לדלתות, חיסון אנטיסטטי בלעדי כנגד קליטת אבק ולכלוך. גימור מושלם ללא מתחרים.

לרשותך גם מבחר עשיר של אביזרי עזר לחדר האמבטיה, התואמים את העיצוב והצבע של הארון.

אליברט

ALLIBERT®

גדול היצרנים למוצרי אמבטיה בעולם

סוכנים בלעדיים בישראל:

ת.ט.קולטון בע"מ • סוכנויות ושיווק

שביל המפעל 3 • קרית המלאכה • ת"א • טל. 821211, 875484

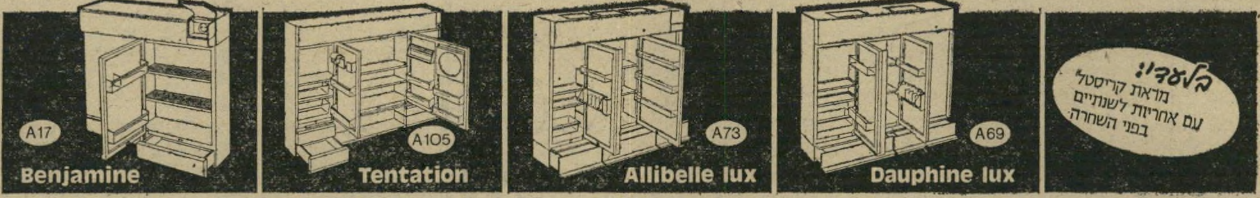

אליברט — לשיפור איכות החיים

להשיג אך ורק בחנויות המובחרות לאביזרי אמבטיה • קטלוג צבעוני מהודר יישלח חינם לכל דורש.

חשבץ 1941

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע משמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור וחיסור כפל וחילוק יש למצוא איזו סיפרה מציין כל סמל של ריבוע.

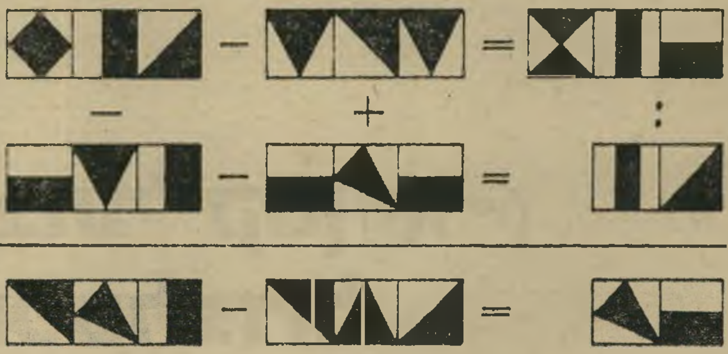

*תחתון חינם

החזיות הצרפתיות 8 HUIT

בלי תפר ✱ מקסים ✱ סקסי ✱ ב־7 צבעים

עם חזיות 8 HUIT את מרגישה „בלי"

*) עם קנית חזיה כחולה, תקבלי תחתון חינם.

להשיג: סלון „מלכה", פסז' דיזנגוף ת"א ובסלונים המובחרים.

המנוי

קיבלת חשבון,
אנא, פרע אותו
בהקדם.

מחלקת המינויים

כלבים וחיות־שעשועים

כלבים בעלי תעודות־יוחסין וכל סוגי כלבים וגורים בריאים, חתולי־בית וחתלתולים, טיפול וטרינרי יומיומי, פנסיון לכלבים וחתולים, אמבטיות נגד טפילים.

אגודת צער־בעלי־חיים, תל־אביב, רח' סלמה 30, יפו. טל. 03-827621.

בסיטונות

- שמלות הריון
- מכנסי הריון
- טוניקות הריון
- חליפות הריון

כהן מודל

תל־אביב, רח׳ נחלת בנימין 4,
קומה ב׳, דרך החצר
פתוח עד 7 בערב
(סגור בשעות 4—2)
להזמנות ע״י סופן: טל. 50344, ת״א

שירותי הדפסה ותירגום

ש. ה. ת.

חייג אלינו

טל : 821004

נבוא אליך לקבלת החומר ונחזירו לך.

ביצוע מהיר,
מקצועי ומעולה

מקבלים הזמנות

לארונות מיטבח — חדרי שינה — חדרי ילדים — ציפוי קירות ותיקרות ועבודות נגרות מיוחדות.

ביקור
וייעוץ
ללא
התחייבות

גרבוע

חב׳ לעבודות נגרות ושיפוצים בע״מ
רחוב יצחק שדה 32. תל־אביב. טל. 39561

פתח לך "עסק שבועי" קטן (6 ל״י) והצטרף למפעל גדול

500,000 ל״י

(הזכיה הגדולה של מפעל הפיס)

קנה לך כרטיס של מפעל הפיס והצטרף למפעל גדול

מפעל הפיס - לשיפור איכות החיים

סטודיו פאפו

מכתבים

פרס למחדל

שני האשמים העיקריים ב„מחדל" חיים בתוכנו: הראשון הוא האלוף אלי זעירא, שחטאו העיקרי היה לא בחוות־הדעת ה־מפורסמת של „סבירות נמוכה", אלא באי־ידיעה פושעת של פריטי הציוד של החייל המצרי הפשוט. האשם השני הוא הרמטכ"ל, דויד אלעזר, שתחת אחריותו נמצאו כלי־המילחמה של צה"ל במצב תחזוקתי נורא.

במקום לשקוד על כוננות הצבא, עסקו הרמטכ"ל וקציני מטהו בנשפי־חשק, כש־הם מפארים בנוכחותם הזוהרת את אירועי הצמרת החוגגת והנוצצת. והנה, כפרס על מחדליו, נוסע הרמטכ"ל־לשעבר על חשבון העם לארה"ב, לנאום במגביות, והאלוף זעירא נשלח „להשתלמות" שם.

איזה מין עידוד יכול לתת מפקד כושל להרמת המוראל של התורמים? או אולי סבורים דדו והאלוף זעירא שנעשה להם עוול משווע, והם נקיים מכל אשמה? אי־לולא הטרגדיה הנוראה שברקע, היתה הופעתם זו של גיבורינו עתירי־התהילה יכולה להיראות כקומדיה המוצלחת ביותר של השנה.

משולם רינן, אבידג'אן, ניגריה

דדא הד

אני קוראת את העולם הזה כל שבוע. מאמריו של אורי אבנרי נשמעים כה משכנעים ונראים כפיתרון הטוב ביותר. פשוט נראה כי יש דרך לפיתרון שייתן לנו סוף־סוף חיים שקטים ושלווים, בלי להתכונן תמיד למילחמה הבאה. אלא שיש צרה אחת גדולה והיא: איך אתם מצליחים לשכנע את הפלסטינים להסתפק במדינה עצמאית הכוללת את הגדה המערבית ועזה, ואפילו נזרוק להם עוד כמה נתחים פה ושם?

אני ניפגשת פה עם פלסטינים וערבים אחרים למעלה משנתיים. בכל הזדמנות אני מעבירה להם את הצעותיכם. אין להם הד. הפלסטינים, שנפגשתי עימם פה, סטו־דנטים או בעלי־מקצוע שסיימו פה ב־ארה"ב אוניברסיטה, אינם מוכנים להשלים עם מדינה יהודית. הם רוצים פלסטין ש־תכלול גם את ישראל. פלסטין דמוקרטית עם זכויות שוות לכל אזרחיה. האם גם אתם מאמינים בדמוקרטיה מעין זו, ואיך אתם מציעים להתייחס להתנגדותם למדינה יהו־דית?

א. ד'לוגוף, ניו־ג'רסי, ארצות־הברית

עלילה אפגאנית

בשם וינדפילד איאן מק־דוגלאס ווינ־פילד ליאורס מונה־ליזה אנחנו מוחים נגד העלילה השפלה כאילו הם כלבים אפגא־ניים, (רחל המרחלת, העולם הזה 1939).

אפילו הולכי־על־שתיים בעלי אינטליגנ־ציה מוגבלת יכולים להבין שהשניים הם כלבי־רועים בריטיים (אולד שיפ דוג).

חוץ מזה, הם כבר לא גרים במלון

איאן וליאורס
גן בני־אדם

גראנד ביץ', כפי שכתבתם. המלון הודיע למלווה שלהם, ליאורה אבינר, שהוא אינו „גן־חיות", ותבע להרחיקם.

למותר לציין שאין כל אסמכתא ל־קביעה זו. המלון הוא גן־בני־אדם, ובני־אדם הם חיות — אפילו אם לא נעים להם להודות בכך.

לורד האו־האו, סביון

ד"ש מן הבישוף

תודה על מאמרכם בן ארבעה־העמודים

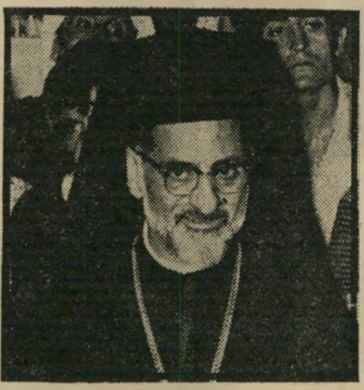

הבישוף ריא
ברכת האל

עלי („ערק זאחלאווי", העולם הזה 1936).

יברככם האל!

יוסף ריא, ארכיבישוף, אונטאריו, קנדה

מונחים חדשים

שמעתי בשידורי ישראל ראיון עם ח"כ אמנון לין מסיעת הליכוד. דיעותיו של איש רפ"י לשעבר זה ידועות, ואין בהם כל חידוש. לעומת זאת היה חידוש רב בשאלות מראיינו.

אולי כדי להתאים את עצמו לדיעות המרואיין, הוא נקט, בהתייחסו לשטחי יהודה ושומרון, במונח חדש. לא „השטחים הכבושים", חלילה, ואף לא „השטחים ה־מוחזקים". הוא פשוט כינה אותם בתואר „השטחים החדשים".

האם מינוח חדיש זה מבשר שינוי מדי־ניות, בשידורי ישראל? אם כך, כדאי אולי להזכיר שהביטוי אינו מקורי כל כך. הוא שאול מהלקסיקון הזכור לשימצה.

אולי, אחרי שאוזני מאזיני שידורי יש־ראל יחלו להתרגל למונח „השטחים ה־חדשים", יתחילו לדבר אצלנו בלי היסוס גם על „הרייך השלישי"?

עופר מקלר, רמת־גן

כישלון המערב

אני רוצה להפנות מכתב זה אל קוראי העולם הזה.

„הציוויליזציה המערבית המפוארת," קר־סה תחת נטל חביות הנפט הערביות. כל ערכיה ומוסרה התגלו כנוצות דקות ה־מכסות על גוף חמרני וצבוע. וכמו בכל אירוע בעל משמעות כלל־אנושית, גם ה־פעם עמדו היהודים במרכזו של „נס חבית הנפט." אלא שהפעם לא עמדו בפני גודל החיזיון, ולא הסיקו את המסקנות המתבק־שות ממנו. עם ישראל ממשיך, גם אחרי המילחמה, לחקות כל אופנה ומיקסם של הציוויליזציה המערבית ללא הירהור או עירעור.

הטחו עיניכם מראות? טלו קורה מנגד עיניכם! המערב נכשל (וזה כולל גם את ברית־המועצות). האנושות כמהה ל־משהו אחר. מדוע לנו להזדנב אחרי השועל הגוסס, במקום להיות ראש לארי המתעורר. הבה נרפה מן הקנה הרצוץ. אין לנו נחלה באונקל סם. איש לאוהליך ישראל!!! עתידנו בגיבוש תרבות ואורח חיים מקורי שימזג את ערכי היהדות, הווי המיזרח והאידיאלים של החלוציות. אם הינכם מסכימים עימי או ברצונכם לשאול, כיתבו לי לפי כתובתי.

יובל אבי־דור, תל־מאנה 56, חיפה

מים צהובים? דליפה?

אם להחליף,

דוד אמקור אמאייל עדיף!

לבחירתך: דוד שמש או חשמל

8 שנות אחריות מפני נזילה

המפיצים: אמבא וסוחרים מורשים

לי תמכור רק אמקור

איכות החיים

יש קשר הדוק בין המוסר ובין איכות החיים. נשווה נא את המוסר „הישן" עם „המוסר החדש".

המוסר הישן מבוסס על כתבי הקודש שנתנו אותותיהם בחוקת כל העולם הנאור. הן בחוקה שבכתב והן במוס־כמות החברה המקובלות.

לעומת זאת מבוסס „המוסר החדש" רק על קביעות בני אדם מסויימים (בנימוק שכל אחד בעל גופו הוא). ובזמן הזה חדר המוסר החדש כבר להרבה ארצות. וגם לארצנו במידה ניכרת.

האם באמת הביא „המוסר החדש" יותר חופש והנאה „מהמוסר הישן"? בזמן המוסר הישן היתה לפרט אפש־רות לכל מיני חוויות מיניות רק אם הצד השני הסכים לכך מרצונו. היום נפרצה ההגנה הזאת. „החופש על גופי" גם לא כדאי להתנסות בזה. וכבר נדרש אופי חזק לא להיכנע לטמאה הזאת בחברתנו.

איזה נוער יותר מאושר? הנוער של הזמנים ההם או הנוער של היום — הנוער המסכן והמבולבל ההולך בדרכי רשעות.

הסטטיסטיקה המדברת בשפה ברורה וחד משמעית מצביעה על עלייה תלולה במספר הצעירים „המתאבדים" — הנימכרים למשקאות או לסמים.

האם הביאו חיי המין החופשיים אושר?

חדמויות האומללות המתגלות בבוקרים בצידי הכבי־שים לא מעידות על כך — אלא מפגינות את „המוסר החדש" — בצורה מבהילה וקורעת לבבות.

על כן: אהבה חופשית — לא!

חופש לאהוב — כן!

שפטו נא בעצמכם!

דווקא לגבי „חופש לאהוב" עדים אנו לאהבה עדינה ונפלאה ולא לאהבה גסה ומכוערת.

בשבוע הבא נביא ניתוח פשוט ליסודות האהבה.

בנימין ברנר

הסיפור מאחרי הקלעים: איך הצליחו נציגי אש"ף לנחול את

הניצחון שראשי מדינות־ערב לא רצו בו - מה יקרה עכשיו?

- האם יש לישראל מה להציע? - מה הקלפים בידינו?

רספוטין ברבאט

שר־החוץ המארוקאי היה מלא מרירות. זה עתה קיבלה ועידת שרי־החוץ הערביים את ההחלטה להכיר באש"ף, כבעל־הסמכות היחידה על הגדה המערבית. הוא לא שלט ברוחו, למרות שכמה עיתונאים זרים היו בטווח־שמיעה.

„זאת היתה ראספוטיניזציה!" הוא קרא.

הביטוי היה די מוזר, בבואו מפי מדינאי ערבי דווקא. דמותו של גריגורי ראספוטין, איכר סיבירי, נזיר, רופא־אליל, שהשתלט על חצר הצאר הרוסי האחרון בזכות הצלחתו לעצור את המחלה האנושה של בן־הצאר*,

מאת

אורי אבנרי

רחוקה מרבאט מבחינת המקום והזמן. אולם הכל הבינו למה התכוון המארוקאי בהעלותו את הדמות הזאת. ראספוטיניזציה פירושה — השתלטות באמצעות תככים אפלים ותכסיסים מפוקפקים.

הראספוטינים החדשים, שעמדו לנגד עיניו, היו נציגי הארגון לשיחרור פלסטין. „המחבלים", ה„טרוריסטים", נתגלו כאשפי הדיפלומטיה.

אש"ף הוא אשף

כאשר התכנסו שרי־החוץ ברבאט, כדי להכין את ועידת המלכים והנסיכים, לא חלם איש על התוצאה הזאת.

להיפך: היה ברור שיקרה ההיפך.

מתחת לשולחן היה קיים הסכם בין אנוואר אל־סאדאת והנרי קיסינג'ר, והסכם מקביל של נשיא מצריים עם מלך ירדן ונשיא סוריה, תוך תיאום עם המלך פייצל ונסיכי־הנפט. גם הסובייטים שותפו, איכשהו, בהסכמה כללית זו.

הכל הסכימו שיש להמשיך במשא־ומתן עם ישראל, להביאה לנסיגה נוספת בסיני, בגדה וברמת־הגולן. המלך חוסיין עמד למלא תפקיד חשוב בתהליך זה, שהיה צריך להסתיים בוועידת ז'נבה חדשה. אמנם היה ברור שאין מנוס מלשתף את אש"ף בתהליך, בצורה כלשהי, אך הכל קיוו שניתן יהיה למצוא נוסחה שתתקבל על דעת הכל.

למשל: הכרה באש"ף כנציג „הראשי", אך לא „הבילעדי", של הפלסטינים. השארת עתיד הגדה המערבית, אחרי נסיגת ישראל, לוטה בערפל. שיתוף אש"ף בצורה עקיפה כלשהי בוועידת ז'נבה — אם במישלחת הירדנית, אם במישלחת כל־ערבית אחת.

התסריט היה מוכן. עמדו מאחוריו אינטרסים מוצקים: האינטרס החיוני של סאדאת בהמשך הנסיגה הישראלית בסיני, האינטרס של סוריה לקבל חלק נוסף מן הגולן הודות ללחץ כל־ערבי על אמריקה וישראל, האינטרס של פייצל לשמור על ההגמוניה האמריקאית במרחב, וגם להבטיח את קיומו של חוסיין, שכנו ועמיתו המלכותי.

הקלפים שבידי אש"ף היו חלשים למדי. איש, מילבד שליט אלג'יריה, לא עמד מאחוריו. אפילו לוב הקיצונית חושדת באש"ף החילוני, הרחוק מן ההשקפה הדתית הקיצונית של מועמר קדאפי.

* ראספוטין הצליח להציל את חייו של הצארביץ' הצעיר, שסבל ממחלת ההימופיליה — ליקוי בדם המונע התקרשות, וההופך כל פצע קטן סכנה לחיים. קרוב לוודאי שעשה זאת בדרכים של היפנוזה או אמצעים נפשיים דומים. ראספוטין רכש לעצמו אחיזה איתנה על אשת הצאר, ובדרך זו הפך לשליט כל־יכול. בשנת 1916, בעיצומה של מילחמת־העולם הראשונה, נרצח על־ידי אנשי־החצר, שאת רגלם הוא דחק. דמותו נשארה אפלה ואפופת־מיסתורין.

ראספוטין בימי זוהרו, ערב הירצחו

כאשר התכנסו שרי־החוץ, נראה הכל מסודר. לשרי־החוץ עצמם לא נועד אלא תפקיד פורמלי, להכין את הסידורים לוועידת הפיסגה ולבנות את התפאורה לגדולי העולם הערבי, שעמדו להגיע לבירה המארוקאית תוך יום־יומיים.

ואז, כמו אשף אמיתי, שלף אש"ף את השפן מן התיק.

פצצות בחוץ ובפנים

הכל ציפו שאש"ף יזרוק את הפצצות שלו מחוץ לאולם חישיבות. רבאט היתה מלאה שמועות וידיעות על תוכניות לרצח חוסיין ואישים אחרים.

ידיעות אלה הגיעו לשיאן כאשר נתקלה יחידה של המישטרה המארוקאית ביחידה אחרת במדי המישטרה המארוקאית, ונוכחה לדעת כי לובשי־המדים אינם מארוקאים, אלא פלסטינים. הפידאיון נעצרו. הכל ציפו לפצצות נוספות.

אך הפצצה האמיתית התפוצצה בתוך האולם, שבו בירכרו שרי־החוץ. הנציג הצעיר של אש"ף קם והשמיע את הצעות אירגונו.

תשרים ישבו נדהמים. עזות־המצח של ההצעות היכתה אותם בהלם.

נציג אש"ף תבע לא רק להכיר באש"ף כבנציג „הבילעדי" של העם הפלסטיני, כפי שהיה צפוי, אלא גם להכיר בו במפורש כבעל השילטון על כל שטח משטחי פלסטין שיי שוחרר מידי ישראל.

הנציג לא הסתפק בכך. הוא הודיע שאם לא תתקבל דרישת זו מייד, תפרוש המישלחת הפלסטינית מוועידת שרי־החוץ, ולא תשתתף בוועידת־הפיסגה עצמה.

זה היה אולטימטום — פשוט, חותך, סופי.

באולם פרצה אנדרלמוסיה. כימעט איש מן הנוכחים לא הסכים לדרישות אלה, ולא כל שכן תוסמך להסכים להן בשם ממשלתו.

אבל איך יכלו לסרב? העולם כולו נשא את עיניו אל רבאט. בעוד כמה שעות עמדו להגיע, בזה אחר זה, המלכים והנשיאים. מה יגידו אם יגלו שערב בואם התפוצצה הוועידה?

לא היתה לשרים כל אפשרות להתייעץ כראוי עם ממשלותיהם על החלטה גורלית זו. הטלפונים בין רבאט והבירות הערביות עמדו בקושי בעומס הפיתאומי. המיברקים עפו אנה ואנה. קדחת אחזה את כל הציגורות הדיפלומטיים. אך אי־אפשר היה לקבל הוראות אמיתיות. הנשיאים והמלכים כבר היו בדרך, או התכוננו לחמריא. השתרר תוהו ובוהו.

בסופו של דבר נאלץ כל שר־חוץ ערבי להחליט בעצמו. כל אחד מהם ערך חשבון קדחתני במוהו. לחצביע נגד? להימנע? להצביע בעד?

כל אחד אמר לעצמו: אם אצביע נגד, יוקיע העולם הערבי את ממשלתי כבוגדת בעניין הלאומי. אם אמנע מהצבעה, תתפוצץ הוועידה לאלתר, והכל יאשימו את ממשלתי. מה יגיד השליט שלי, כשיגיע הנה בעוד כמה שעות?

כאשר נערכה ההצבעה, היה הסיכום מוחץ: כל שריי החוץ, מילבד הירדני, הצביעו בעד הצעות אש"ף. נקבע שהעולם הערבי העצום כולו, ממארוקו עד עיראק, תומך בהן.

נוצרה עובדה קיימת.

זה היה הרגע שבו השמיע השר המארוקאי את פסוקו על ראספוטיניזציה.

איש לא העז

כאשר נחתו המלכים והנשיאים ברבאט, והחליפו נשיקות עם מארחם, המלך חסן השני, הם מצאו את העובדה הקיימת.

באותן שעות כבר הידהדה החלטת שרי־החוץ ברחבי העולם הערבי. תחנות הטלוויזיה והרדיו שידרו אותה בתרועות־ניצחון לכל בית, לכל סוכה, לכל אוהל במרחב. העיתונים הדפיסו אותה בכותרות מרעישות. היא גרמה להתלהבות כללית. בעיני הערבי ברחוב, נראתה ההחלטה כאות המבשר את נצחון העניין שהוא מקודש לכל ערבי — שיבת העם הפלסטיני לבמת ההיסטוריה. הגאווה הערבית והכוח הערבי ניצחו את העולם.

יתכן מאד שרוב המלכים והנשיאים שאלו את עצמם בליבם: „האם אוכל לקום ולהתנגד להחלטה זו, אחרי שנתקבלה? האם אוכל להרשות לעצמי להופיע בעיני מאה מיליון ערבים כאיש שתבע לסכל החלטה, המגלמת את הגאווה הלאומית הערבית?"

בכל מיקרה היתה התשובה: לא. הדבר אינו בא בחשבון.

אפילו המלך חוסיין, שהוא אדם אמיץ ונבון, ידע שזה עתה הוצב תמרור היסטורי שאי־אפשר עוד לחזיזו. הוא השלים עימו, וצירף גם את קולו לתחלטה. היא הפכה החלטה פה־אחד.

רק פרס־תנחומים קטן אחד ניתן לחוסיין. להחלטות הקודמות נוספה פיסקה המדברת, באופן סתמי, על התייעצות בין מצריים, ירדן, סוריה ואש"ף לשם ביצוע ההחלטה.

כשנסתיימה הוועידה, היה ברור כי נפתח פרק חדש. ירדן יצאה מן המישחק. בכל שטח בגדה וברצועה שיפונה תקום מדינה פלסטינית בראשות אש"ף.

סוד הכישוף

הנה תיאור מהימן, שהגיע אלי ממקורות־מידע מוסמכים ביותר, מפי אנשים שהיו עדי־ראייה למעשה ברבאט (ראה האיגרת לקורא, עמוד 6). איני מוסר אותו כדי לספק את הסקרנות, או להוסיף צבע למאורע היסטורי שהתרחש זה עתה לנגד עינינו.

תיאור זה חשוב כדי להבין את מלוא המשמעות של המהפכה שאירעה.

חשוב להבין שאש"ף לא ניצח מפני שמנהיגי־ערב הסכימו ביניהם על קו חדש זה.

דמותו החדשה של יאסר עראפאת אחרי רבאט, כמדינאי אזרחי

נכון היפך: אש"ף ניצח למרות ששום מנהיג ערבי לא היה מעוניין בכך בשעה זו.

הכרה טוטאלית זו באש"ף ברבאט נגדה את האינטרסים של שני הבוסים הגדולים של העולם הערבי ברגע זה — סאדאת ופייצל. היא נגדה את האינטרסים של נסיכויות הנפט, המחזיקות בידיהן את העוצמה הכלכלית החדשה של העולם הערבי. היא נגדה אפילו את האינטרסים של סוריה, המשלמת מס־שפתיים לפידאיון.

אין צורך להוסיף שהיא נגדה את האינטרסים של ארצות־הברית, שכוחה חוזר וגובר בעולם הערבי. ולמרות שברית־המועצות משתדלת להתלבש במאוחר על אש"ף ועל העניין הפלסטיני, לא היתה גם היא מעוניינת בהכרה טוטאלית זו, מפני שזו מפריעה לכינוס ועידת־ז'נבה. הסובייטים מעוניינים באופן חיוני בחידוש ועידה זו, מפני שזוהי כיום הבמה היחידה שבה הם מופיעים במרחב בצד האמריקאים.

לצד אש"ף עמדה רק ממשלת אלג'יריה, שהיא עתה מעין יועצת ומדריכה של ראשי האירגון.

אם כן, איך השיגו הפלסטינים ניצחון מסחרר זה?

אומנם, הטאקטיקה שלהם היתה מזהירה. זה נשמע כצחוק הגורל — אולם בעוד שהדיפלומטיה הישראלית שוקעת מזה שנים בביצה של שיגרה חסרת־דימיון ובינוניות מטומטמת, מצטיינים עתה „המחבלים" בתיחכום שהיה פעם אופייני למוח היהודי.

אולם אין זה ההסבר המלא, ואף לא העיקרי. הטאקטיקה הצליחה, מפני שידעה לנצל בצורה מבריקה את הנתונים שהיו. הם — הנתונים — הם שהכריעו. צריכים להבין אותם היטב, אם רוצים להסיק לקח סביר.

הפלסטינים יכלו לאיים בפרישה מן הוועידה, ולהיות בטוחים שאולטימטום זה ירתיע את כל הממשלות הערביות — מפני שאין כוח בעולם הערבי המסוגל להתנגש בהם בגלוי.

המוני העולם הערבי, בכל ארצותיו, קידשו תמיד את העניין הפלסטיני. אך עכשיו נוסף על כך יסוד נוסף: המוני העולם הערבי רואים באש"ף את הנציג האותנטי היחידי של העם הפלסטיני.

ההכרה מצד המלכים והנשיאים היתה בלתי־נמנעת, בשעת עימות גלוי, מפני שהכרה זו כבר קיימת בקרב העמים הערביים עצמם.

ברבאט לא ניצח נציג מוכשר, או טאקטיקה מזהירה, אלא המישקל הסגולי של העניין של הפלסטיני, כפי שהוא מיוצג בידי אש"ף.

ציונות ערבית

יש דימיון מסויים — המעורר מחשבה — בין מה שקרה לנו, היישוב היהודי והתנועה הציונית, בשנת 1947, לבין מה שקרה לפלסטינים עכשיו.

היו הרבה גורמים מעשיים, ששיכנעו את המעצמות הגדולות — ארצות־הברית, ברית־המועצות, צרפת ועוד — שיש להן אינטרס מוחשי בהקמת מדינה יהודית בארץ.

אבל אינטרסים אלה, יחד עם העוצמה הכלכלית היהודית והלחץ היהודי בקלפיות ארצות־הברית, לא היו מכריעים את הכף — לולא המישקל הסגולי של העניין היהודי באותו רגע היסטורי.

העולם כולו היה אחוז יסורי־מצפון, בושה, חרטה ורחמים למראה שארית־הפליטה של השואה היהודית. האדם הפשוט ברחוב, בחמישים ארצות, היה משוכנע שהצדק עומד כולו לצד היהודים, ושיש לפצותם על סיבלם.

זה היה הרקע הפסיכולוגי, המוסרי, הרוחני, למהפכה של נובמבר 1947. זה היה המישקל הסגולי של העניין היהודי, שהכריע את הכף.

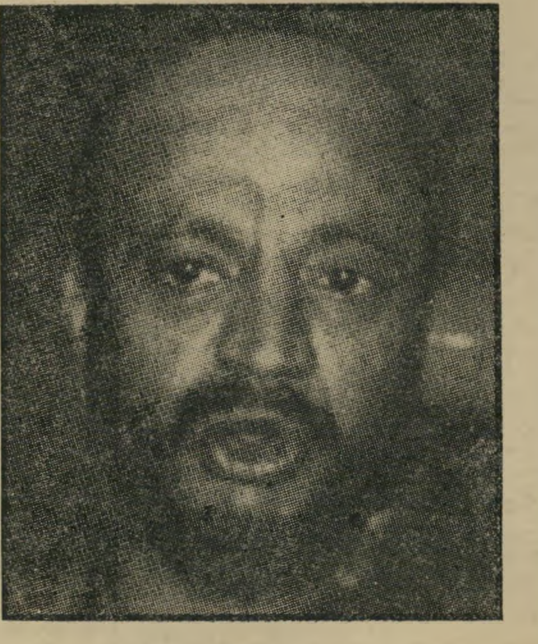

עראפאת בלי כפייה ומשקפים כהים

כיום עומדים לרשות הערבים אמצעים רבים. חרב־הנפט שבידיהם היא חדה ויעילה. קולותיהם באו"ם חשובים מאד. אך כוח־המחץ של העניין הפלסטיני נובע מן העובדה שמיטב האנשים, במאה ושלושים ארצות, מאמינים שנעשה אי־צדק היסטורי לעם הפלסטיני, ושהגיע הזמן לשים קץ לטרגדיה זו.

המכניזם הפסיכולוגי־פוליטי שפעל בנובמבר 1947 לטובת הציונות היהודית, פועל בנובמבר 1974 לטובת 'הציונות הערבית.

בעולם הערבי השיג אש"ף ניצחון מוחלט, שאינו ניתן עוד לביטול. באו"ם ובמוסדות לאומיים אחרים אין עוד כוח המעז להצביע נגד העניין הפלסטיני, ומעטים מאד מעזים להצביע נגד אש"ף. מדינאים פיקחיים, כמו הצרפתים, מזדרזים לעלות על העגלה כדי לרכוש בה מקום־בכורה. אחרים מתכוננים לעשות זאת בצורה שיגרתית יותר. אולם אין עוד בירה אחת בעולם, מוושינגטון עד טוקיו, שבה לא השתלטה ההכרה ש„אין מנוס מהקמת מדינה פלסטינית. ואין ספק שאש"ף הוא הגורם הפלסטיני הקובע."

כשההכרה קיימת למעשה, הרי הפיכתה להכרה מוחשית, דה־פאקטו ודה־יורה, אינה אלא שאלה של זמן וצורה.

ראשי אש"ף מרגישים בכך. נודף מהם ריח של הצלחה. לפתע מופיעות לראשונה תמונות של עראפאת בחליפה מהוגנת, בלי הכפייה הניצחית, בלי המישקפיים השחורים. כל השבועונים החשובים, המבקשים להוכיח שהם אקטואליים, הזדרזו לשים אותו על שעריהם.

זה איננו ניצחון מיקרי. זה איננו דבר חולף. כמו הסוכנות היהודית בשעתו, הגיע אש"ף למעמד של ממשלה בפועל — עוד לפני שהכריז על עצמו כעל ממשלה פלסטינית זמנית.

חזרה לנובמבר 1947

באותם ימים גורליים ברבאט קרה עוד משהו, שיש לו משמעות לגבי העתיד.

נציגי אש"ף במקום נתנו „תדריך" לעיתונאים הזרים. היתה זאת מעין מסיבת־עיתונאים למסירת חומר־רקע, שלא לפירסום.

בתדריך זה נשאלו הנציגים אם הם מוכנים עתה לנהל משא־ומתן עם ישראל. התשובה היתה חיובית. ברור לראשי אש"ף כי ברגע שקיבלו על עצמם את הבעלות הפוטנציאלית על הגדה המערבית ורצועת־עזה, קיבלו על עצמם גם את הצורך הבלתי־נמנע לנהל משא־ומתן עם מדינת־ישראל.

בעיקבות החלטות רבאט, השתנה המעמד של אש"ף באופן קיצוני. הוא יצטרך להיערך מחדש, להתחשב באינטרסים של בעלי־ברית, להתמודד עם הבעיות הכרוכות בתביעתו להוות את הממשלה־בכוח של מדינה פלסטינית בחלק משטח פלסטין — כשהחלק השני של הארץ נמצא בידי ישראל.

האינטרסים של מדינות־ערב והמעצמות הגדולות לא נעלמו ברגע שנתקבלה ההחלטה. הם משפיעים עתה על אש"ף. מדינות־ערב, ובראשן מצריים וסעודיה, רוצות בהסדר מדיני. לגבי שאיפת־השלום של מצריים אין שמץ של ספק. היא נובעת ממקורות עמוקים של אינטרס והשקפה. גם ארצות־הברית וברית־המועצות לוחצות שתיהן בכיוון זה, תוך הבדלים מסויימים, הנובעים מן האינטרסים השונים שלהם.

לכל זה יהיה בהכרח השפעה ממתנת על אש"ף. האירגון כולו נכנס עכשיו לשלב, שבו יצטרך לשנות את עמדותיו המסורתיות. למעשה הוא כבר נמצא בעיצומו של שלב זה.

השאיפה המכרעת של אש"ף בשלב זה היא להשיג לגיטימציה — מעמד חוקי במישפט־העמים. בעלותו על במות האו"ם ושאר המוסדות הבינלאומיים, הוא מחפש בסיס מישפטי מוכר. בהיסטוריה של האו"ם, קיים רק מיסמך אחד המהווה בסיס כזה.

כך קמה לתחייה החלטת עצרת־האו"ם מיום ה־29 בנובמבר 1947, אשר בעוד שבועיים ימלאו לה 27 שנה. באיחור של דור, עומד העם הפלסטיני לקבל את ההחלטה, שאותה ניסה לבטל בשעתו בדרך של מילחמה.

ההחלטה זו אומרת, בחלק 1, סעיף א(3): „מדינות עצמאיות, ערבית ויהודית, והמישטר הבינלאומי המיוחד לעיר ירושלים ...יקומו בפלשתינה..."

קרוב לוודאי שבקרוב תתבסס תביעת אש"ף על החלטה זו, בטענה שהיא שרירה וקיימת, וקודמת לכל החלטה אחרת של האו"ם. פירוש הדבר, כמובן, הכרה בעיקרון של חלוקת־הארץ בין מדינת־ישראל ומדינת־פלסטין, בניגוד גמור לאמנה הלאומית הפלסטינית, הדוגלת בהפיכת הארץ כולה ל„מדינה דמוקרטית לא־עדתית".

הדבר עלול לחדש את הוויכוח על גבולות המדינה, בניגוד להחלטה 242, המתבססת על גבול ה־4 ביוני 1967. יתכן שראשי המדינה יצטערו על היום שבו דחו את תוכנית רוג'רס, שהבטיחה גבול זה, בתוספת שינויים „בלתי מהותיים" לטובת ישראל.

מילחמת־אחים באש"ף

האם יכולים כל הגורמים באש"ף להתלכד סביב גישה המובילה להקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל?

הגורמים הקיצוניים יותר בתנועת הפידאיון כבר הכריזו על התנגדותם המוחלטת לכך. איך תיפתר הבעייה?

גם בעניין זה יש מישקל רב לייעוץ האלג'ירי, המשפיע על עראפאת וחבריו. להוארי בומדיאן, נשיא אלג'יריה, יש פיתרון מאד פשוט, אותו הגשים במולדתו.

כאשר התפשרה הנהגת חזית־השיחרור הלאומית של אלג'יריה (פל"ן) עם הנשיא שארל דה־גול וחתמה על החוזה ששם קץ לשילטון הצרפתי, החלה התנגשות בין האגפים השונים של תנועת־השיחרור. מאבק פנימי זה נמשך כמה שנים. תחילה חיסל אחמד בן־בלה את ההנהגה הקודמת, ולאחר מכן חיסל בומדיאן את בן־בלה. מאז קיים שילטון יציב.

עכשיו מייעץ בומדיאן לעראפאת לחסל את יריביו בתנועת הפידאיון. הכוונה היא

(המשך בעמוד 34)

תמרורים

נתבע • על סך 1.1 מיליון דולר, על תקיפה ביותו מסומם, השחקן האמריקאי **דייוויד קאראדיין**, כוכב סידרת־הטלוויזיה המצליחה קונג־פו, וידידה ואבי־בנה של השחקנית **ברברה הארשי**. קאראדיין נתבע על ידי **אנריקה מארי קילטי**, בטענה כי קפץ עליה ממכונית נוסעת, קרע את בגדיה וכינה אותה „מכשפה" כשהוא נראה מסומם לחלוטין. בבוקר אותו יום הוגשה נגד השחקן תביעה על התפרצות לדירת שכנים.

נידון • לשש שנות־מאסר בעוון תיווך לשוחד, מתן שוחד ואספקת אישורים מזוייפים לרישיונות־נהיגה ב־21 מקרים שונים, **חיים דהאן** הידוע יותר בכינויו „קזבלן."

יוענק • אות איגוד־הקולנוע האמריקאי לבמאי־שחקן **אורסון וולס**. האות, המוענק ליוצרים קולנועיים שונים על פועלם ותרומתם למען הקולנוע, יוענק לשחקן בטכס מיוחד שייערך בחודש פברואר. וולס הוא, בין השאר, יוצר הסרט האזרח קיין, הנחשב לסרט החשוב ביותר בתולדות הקולנוע.

הוגשה • נגד השחקן **מיקי רוני** תביעת־גירושין ודרישה לקבל אפוטרופסות על שני ילדיו ג'יימס וג'ונל, על־ידי אישתו השביעית **קרולין**. תביעות דומות הוגשו בעבר נגד השחקן על־ידי **בטי ג'יין רייס, אווה גרדנר, מרתה וויקרס, אדיין נאנקן, ברברה תומסן ומרגרט ליין**, כולן נשותיו־לשעבר של רוני.

נישא • בפעם הרביעית **וינסנט פרייס** (63), כוכב סירטי־האימים, לקורי **אדית בראון**, שחקנית אנגליה ששיחקה באחד מסרטיו האחרונים.

מונתה • כמושלת מדינת קונטיקט שבארצות־הברית **אלה גראסו** (55), אם לשני ילדים. משמשת כצירה בבית־הניבחרים מטעם המיפלגה הדמוקרטית.

מונה • כשר־הסעד של ארגנטינה, **לופז רגה**. קיבל את מינויו מידי נשיאת ארגנטינה **איזבלה פרון**, שהכירה אותו בעת שהיתה רקדנית במועדון־לילה והוא הופיע באותו מקום בתפקיד קוסם. בין איזבלה לביו לופז שוררים יחסי־ידידות עמוקים המעוררים גל־רכילות אדיר בארגנטינה. שר־הסעד החדש ממשיך לעסוק עד היום בקסמים ובעיסקי המאגייה השחורה.

מונה • כנשיא בית־המישפט ביהודה ושומרון סא"ל **גרשון אורין** (45), מישפטן בכיר בצה"ל. מוסמך הפקולטה למישפטים באוניברסיטה העברית בירושלים, כיהן כשופט בבתי־המישפט הצבאיים ביהודה ובשומרון. היה חבר במישלחת ישראל בוועידה למישפט ימי בקרקאס, ונצואלה. סיים לימודיו בהצטיינות באוניברסיטת ניו־יורק, והוענק לו תואר דוקטור במישפט פלילי.

אושפז • בבית־החולים בסאסכס שבאנגליה השחקן סיר **לורנס אוליביה** (67), מנהל התיאטרון הלאומי של בריטניה, כשהוא סובל מדלקת שרירים.

פרש • לגימלאות השופט הראשי של בתי־מישפט־השלום באיזור הצפון, **יעקב בר־זאב**. שימש במשך 22 שנות כהונה כשופט ראשי בבתי־המישפט בגליל וברמת־הגולן. בשנים 1952־1948 היה פרקליט נפת הגליל.

נפטר • בירושלים, הסופר **שלמה צמח** (88). היה מראשוני העלייה השנייה. נולד בפלונסק שבפולין, סיים לימודי חקלאות ופילוסופיה באירופה, היה מורה במיקווה־ישראל, ממייסדי בית־הספר החקלאי כדורי וניהל אותו שנים אחדות. פירסם ספרים רבים ונחשב אחד מגדולי הסופרים העבריים. זכה בפרסי ישראל לסיפרות ובפרס ביאליק לסיפרות יפה.

נפטר • בביתו שבתל־אביב, לאחר מחלה ממושכת, המנצח **איתן לוסטיג** (73). נולד בברנו צ'כוסלובקייה ולמד באקדמיה למוסיקה בפראג. ניצח בבתי־אופרה בערים שונות בצ'כוסלובקייה. עלה לארץ ב־1939, היה מנצח האופרה העממית הישראלית. עסק בפעילות מוסיקאלית אמנותית וחינוכית ענפה. ייסד את המקהלה הקאמרית וניצח על התזמורת הפילהרמונית הישראלית ועל תיזמורת רשות־השידור.

מיבצע מיוחד לחיילים

כל חייל שיחתום בחודש נובמבר מנוי על

העולם הזה

יקבל הנחה של 40%

השבועון יישלח רק לדואר צבאי

מישרד־הבריאות הוא מיטה חולה.

דרוש לו ראש בריא חדש!

מנכ"ל צעיר!

ב סודי־סודות מתגבש בימים אלה, מיכרז לתפקיד חשוב במישרד־הבריאות. מיכרז זה לא יפורסם, כמובן. אבל הוא יעמוד לנגד עיני כל הנוגעים בדבר.

אילו אכן נוסח בגלוי וניתן לפירסום, היה נראה כך:

המישרה: מנהל־כללי של מישרד־הבריאות.

השכר: חלק מעל לשולחן וחלק מתחת, כמקובל בדרג זה. לישכה, מזכירה, מכונית־שרד, נהג, נסיעות לחו"ל ושאר סימלי־המעמד של אר"ם (אישים רמי־דרג).

מעמד קודם: מעמד רפואי בכיר, רצוייה פרופסורה, גיל מופלג, רצוי ערב היציאה לגימלאות, הופעה מכובדת ודקורטיבית.

כישורים: אופי נוח, הכישרון להשלים עם המציאות כמות שהיא, שאיפה מופלגת לשמור על השקט ולמנוע שערוריות בכל מחיר, נכונות לתת לעסקנים הפוליטיים במישרד לעשות כאוות־נפשם, נטייה ללכת תמיד בדרך ההתנגדות הקלה ביותר.

הערות: פסול לחלוטין אדם השואף לשינוי יסודי לשם הבראת מערכת־הבריאות; המתנגד בחריפות לשחיתות ולריקבון, העלול לגרום לשערוריות ולהביך את השר.

על כן:

אם אתה איש־רפואה בכיר, על סף הפנסיה, המבקש מישרה רמה וחסרת־תוכן, על סמך ההתחייבות „לא לעשות גלים" —

אתה האיש.

המישרה עדיין פנוייה. מהר. הביקוש רב. כל הקודם זוכה.

■ ■ ■

ב חודשים האחרונים פורסמו בשבועון זה ובעיתונים אחרים, כמה פרשות מזעזעות שחשפו טפח מן הנעשה במערכת־הבריאות.

כמה מפרשות־השחיתות היו מחרידות, כמו זו של הפרופסור אברהם הוכמן, ספר הכאבים והדמעות. כמה פרשות היו מרגיזות, כמו זו של הדחת הד"ר רוברט חיימוב, מנהל בית־החולים בחדרה, שסולק מפני שהתנגד לשחיתות וגרם לסקנדלים. נתגלתה מציאות עגומה של תשלום שוחד עבור ימי־אישפוז, מכירת תורי־לניתוח ומציאות של שעות־קבלה בלי קבלות.

אולם השחיתות המובהקת היא רק קצה הקרחון. מתחתיו מסתתר הקרחון עצמו — גוש־ענק של הזינחה, הסתאבות ביורוקרטית ואינטרסנטיות מיפלגתית.

את השחיתות יש לבער — אבל אין לכך כל סיכוי כל עוד לא תתחולל מהפכה במישרד־הבריאות.

תפקידו של המנכ"ל הוא למנוע מהפכה זו.

המנכ"ל היוצא, הפרופסור ברוך פדה, הצטיין בתפקיד זה. הוא אדם מכובד מאד, הגון מאד, אידיאליסטי מאד. כלומר: בדיוק האדם הנכון כדי לקשט ולהסתיר מצב שהוא מושחת מאד ורקוב מאד.

עכשיו מחפשים אדם לפי אותה מתכונת, לצורך אותו תפקיד.

■ ■ ■

ש ר־הבריאות איננו איש־רפואה. הוא עסקן מיפלגתי במיקצועו, כמו קודמיו בתפקיד זה. הוא מוקף עסקנים מיפלגתיים אחרים, רובם בני מיפלגתו, המאיישים את צמרת מישרד־הבריאות.

כך זה מקובל במדינת־ישראל. כך זה מקובל במישרד־הבריאות. כך זה מקובל גם ברוב המישרדים האחרים.

משום־כך דרוש פרופסור לרפואה בתפקיד המנכ"ל. שיהיה לפחות אדם א ח ד בצמרת המישרד שהוא איש־רפואה. לא כדי שיקבע דברים, חלילה. הדברים נקבעים על־ידי העסקנים. אלא כדי שיהווה סמל מאיר־עיניים.

כאשר מתעורר סקנדל, מופעל המנכ"ל הרפואי. השר הפוליטי אינו אוהב סקנדלים. שום שר פוליטי אינו אוהב סקנדלים. הסיסמה היא: „שקט, שקט, שקט, שקט, החנוכייה דולקת." לכן, כאשר יש תלונות, גונזים אותן. כאשר מישהו מבפנים מרים קול נגד אי־סדרים ונגעים, משתיקים אותו. אם הוא מתעקש, מסלקים אותו. אם בכל זאת פורץ סקנדל החוצה, מטילים על המנכ"ל המכובד לקבור את העניין בוועדת־חקירה מכובדת.

המנכ"ל נחוץ גם כדי שיישב ליד השר, כשזה משמיע נאום על ההישגים המסחררים של מישרד־הבריאות. וגם כדי שייתן גיבוי מיקצועי לשר, כשזה מדווח על הצלחותיו לוועדה של הכנסת. בקיצור, עליו להעניק גושפנקה מיקצועית מרגיעה למחדלי המישרד.

בעצם נוכחותו הוא מכריז: יש מנכ"ל. יש פרופסור. יש איש רפואה ומחקר. הכל בסדר.

■ ■ ■

ש ר־הבריאות הנוכחי הוא איש מפ"ם. כאיש מפ"ם, יש לו אינטרס משוריין בהמשך קיום קופות־החולים המיפלגתיות. זהו החטא הקדמון, שממנו נובעים כל שאר החטאים.

החלוקה הפיאודלית של הרפואה בין אחוזות מיפלגתיות, ממלכתיות ואחרות, כשכל מוסד דואג לעצמו ומפריע לאחרים, היא השערורייה היסודית.

במציאות זו מהווה מישרד־הבריאות בעיקר צינור להעברת כספים מקופת המדינה לקופת־החולים. הסובסידיה השנתית, הגלוייה והסמוייה, מגיעה כימעט לחצי מיליארד לירות — כסף של משלם־המיסים העשוק, המועבר לגוף שאינו כפוף לשום ביקורת דמוקרטית, שאינו אלא אחוזה פרטית של קבוצת עסקנים מיפלגתיים.

כדי לקיים מצב זה, חיבלו שר־הבריאות וקודמיו בביצוע הרפורמה האחת המסוגלת להבריא את המצב: הלאמת כל שירותי־הבריאות במדינה והקמת שירות־בריאות ממלכתי אחיד.

■ ■ ■

ה מצב הפיאודלי הקיים גורם לביזבוז נורא של משאבים כלכליים, כוח־אדם וציוד רפואי.

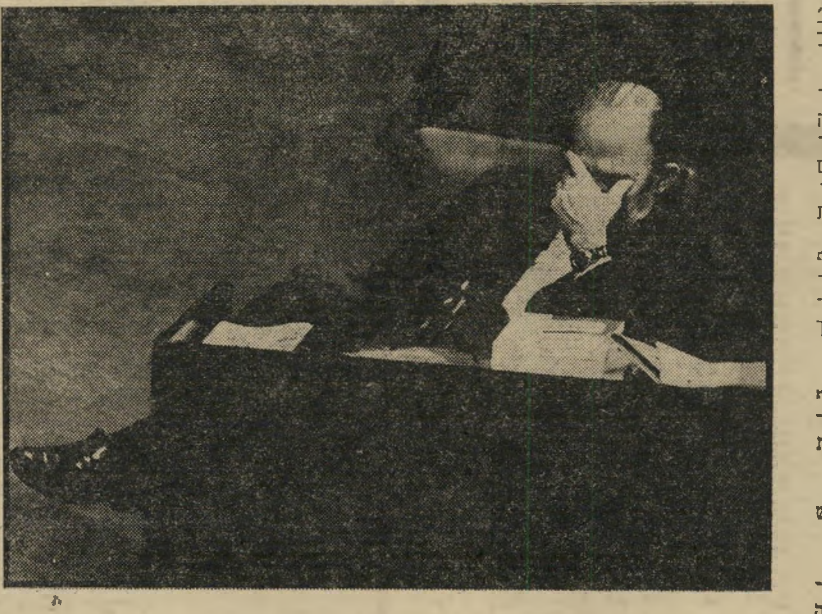

שר־הבריאות: העיקר לא לעשות גלים

אילו קם שירות ממלכתי אחיד, שכל בתי־החולים בארץ כפופים לו, היה ניתן לחלק את הארץ לנפות, כשכל אחת מהן מרוכזת סביב בית־חולים מרכזי אחד.

כל בית־חולים ממלכתי נפתי כזה היה הופך למרכז־הרפואי של הקהילה. ציודו היה עומד לרשות כל הצרכים הרפואיים באותה נפה, והוא עצמו היה משמש אולפן לכל הרופאים, ובכללם הרופאים המישפחתיים, הפועלים בקהילה זו.

זוהי הרפורמה העיקרית הדרושה כדי לחולל מהפכה בשטח הרפואה, ולנצל את המשאבים הקיימים בצורה מתוכננת ורציונלית.

הנה דוגמה קטנה, אך אופיינית מאד:

ציוד הרנטגן מהווה בין 20% ל־40% מכל הציוד הרפואי בבית־החולים. אך ציוד יקר זה מופעל בקושי במשך שש שעות ביממה. אין בית־החולים זקוק לו בשאר השעות.

אילו היה בית־החולים משמש מרכז רפואי איזורי, היה אותו ציוד יכול לעמוד לרשות כל הצרכים של הקהילה במשך שאר 18 השעות ביממה. הדבר היה מאפשר את ניצולו היעיל, וחוסך הון למדינה.

לא פחות חשוב הקשר בין בית־החולים והרופא בחוץ. רופאים ישראליים צעירים מסרבים, בצדק, לעבור לרפואה המישפחתית, מפני שהיא מנתקת אותם מבית־החולים, שהוא מרכז כל התמחות והתקדמות רפואית. ניתוק מבית־החולים נראה לרופא צעיר ושאפתני כמוות מיקצועי.

אילו היה בית־החולים משמש מרכז רפואי אזורי, במיסגרת שירות ממלכתי אחד, ניתן היה לקיים קשר חי ואוטומטי בינו ובין כל הרופאים הפועלים באותה נפה, לשתף אותם בפעילות בית־החולים, לאפשר להם להמשיך בהתקדמות ובהשתלמות.

כל זה אינו אפשרי כאשר בתי־החולים נבנים ללא תיכנון גיאוגראפי, וכאשר כל בית־חולים אינו חלק מהקהילה, אלא ממערכת בדלנית משלו: קופת־החולים, הממשלה, העירייה או מוסד פרטי.

■ ■ ■

מ כיוון שמישרד־הבריאות אינו מהווה מטכ"ל של שירות־בריאות ממלכתי, אלא רק מישרד של תיווך ותיאום בין אחוזות פיאודליות, הוא מנותק למעשה מן הקהילה הרפואית. אין הוא יכול לכוון את החיים הרפואיים. אלה מתפתחים להם בחוץ, במוסדות אחרים, כשהמישרד מתפאר בהישגים ומחפה על הריקבון והשחיתות.

למעשה לא קיים ייעוץ מיקצועי למישרד. המנכ"ל הוא פרופסור — תמיד פרופסור — אבל המישרד הוא בלתי־מקצועי בהחלט.

הדבר כמעט לא ייאמן, ובוודאי אינו מיקרי, אך זוהי עובדה: אין קשר קבוע בין צמרת מישרד־הבריאות ובין מנהלי בתי־החולים, המהווים את הצמרת המיקצועית.

(מה היינו אומרים אילו נסתבר לנו שאין קשר קבוע בין מישרד־הביטחון ובין מפקדי הצבא — ושבצבא עצמו אין מטכ"ל, וכל מפקד אוגדה עושה ככל העולה על רוחו?)

הדבר בא לידי ביטוי בפרטים גדולים וקטנים, המהווים את חיי־הרפואה היומיומיים. למשל:

צוואר־הבקבוק הנורא ביותר ברפואה הישראלית הוא המחסור באחיות המיקצועיות. אומנם יש בארץ אחיות מיקצועיות בשפע — אך אין להן כל עניין לעבוד. תנאי העבודה, רמת־השכר והמעמד החברתי הנחות — כולם מהווים תמריץ שלילי.

אולם שכר כל האחיות אינו מגיע אלא לכדי 3% (שלושה אחוזים!) מתקציב בית־החולים. ניתן היה להכפיל את השכר, מבלי שזה ישנה באופן מהותי את המצב הכלכלי. אך הדבר אינו אפשרי מטעמים פוליטיים.

מישרד־הבריאות אינו מסוגל אפילו לשכנע את מישרד־האוצר שיש לתת לאחות את הזכות לנכות ממס־ההכנסה שלה את שכר המטפלת בילדיה. כיום פשוט לא כדאי לאחיות־אמהות לעבוד. עיקר שכרן מוקדש להחזקת המטפלות בבתים.

בגלל סיבה זו מתים כיום אנשים בארץ, חדרי־הניתוח מופעלים רק במשך חלק קטן משעות היממה, בעוד שמאות חולים ממתינים בתור לניתוח במשך חודשים ארוכים, תוך יסורים ומכאוב.

רוב תופעות השחיתות נובעות מן המחסור הזה, הגורם לשוק שחור.

האם אפשר להעלות על הדעת

(המשך בעמוד 16)

מאת אורי אבנרי

העם

ידיים מלוכלכות

כלל מישפטי עתיק אומר: „מי שבא אל בית־המישפט לבקש צדק, ידיו חייבות להיות נקיות!”

אותו כלל חל על ממשלה, הבאה אל עמה ותובעת ממנו קורבנות.

אולם ידיה של ממשלת ישראל, שהטילה השבוע על הציבור את עול „המדיניות הכלכלית החדשה,” אינן נקיות.

ידיה מזוהמות בכתמי השחיתות, הביזבוז, אי־הצדק ואי־השיוויון.

מצח נחושה. אפשר רק לתמוה על עזות־המצח של ראשי הכימסד והכלכלה, המעזים להטיף מוסר לאדם העובד, בעודם שקועים עד מעל לראש בשערוריות של ספסרות נאלחת, ביזבוז מונומנטלי וחיפוי על נוכלים אנשי־שלומנו.

שערוריה רודפת שערוריה, שחיתות נחשפת על גבי שחיתות, אנשי הצמרת של הממשלה והכלכלה מעורבים בהן אישית — אך אותם אנשים עצמם באים אל האיש העובד ותובעים ממנו קורבנות.

אכן, מצח נחושה.

כספי האזרחים הושקעו בבנק ארץ־ישראל בריטניה, עסק ספסרי פרוטקציונרי. נגיד הבנק הממלכתי, כלב־השמירה של הכלכלה הישראלית, זרק את הדולרים היקרים של המדינה לתוך בור זה. הוא, שהיה אחראי לפיקוח על בנקים, פרש את חסותו על בנק מפוקפק זה, והניח לו לגלוש לעסקים שחורים.

עכשיו זורקת המדינה מאות מיליונים לירות כדי לתקן את הנזק.

את החשבון מציגים לאזרח. הוא צריך להוריד את רמת־מחייתו.

חשבונות שחורים. בעלי־הפרוטקציה המקורבים ביותר לשילטון ניהלו את החברה לישראל.

אלה השקיעו מיליונים של דולרים בעסקיו השחורים של מלך הספסרים, איש המאפיה הבינלאומית ואיש הצמרת הישראלית, אלוף המפד״ל ושותף מפא״י, ידידם של שרי האוצר והדתות: הדוקטור טיבור רוזנבאום.

מיליונים הועברו לחברות־המירמה האלמוניות בבירת הכלכלה הישראלית, ואדוץ. איש בצמרת ישראל לא ידע, כביכול. פינחס ספיר לא ידע. הוא לא הכיר כלל את רוזנבאום ואת מיכאל צור. ראשי האוצר לא ידעו. רואי־החשבונות לא ידעו.

ובינתיים נעלמו המיליונים. ממשלת ישראל עוסקת באופן קדחתני בגיוס מיליונים נוספים להצלת הבנק הספסרי של הנוכל הבינלאומי, כדי להגן על אנשי־צמרת ישראלים שהפקידו שם כסף שהור. איש מן האחראיים לא נעצר ואינו יושב בכלא. המנהלים, האחראיים, עורכי־הדין, רואי־החשבון, חותמי המאזנים הכוזבים והתשקיפים הכוזבים — כולם מתהלכים חופשי, בעלים בעמם.

המיליונים של צי״ם נזרקו לאותו בור. כמה ממנהלי צי״ם פתחו לעצמם חשבונות פרטיים בבנקים זרים.

את החשבון מציגים לאזרח. הוא צריך להוריד את רמת־מחייתו.

סרסורים של דם. אך מכל השערוריות המרושושות את האזרח הישראלי וה־אוכלות את שכר עמלו, אין אף אחת המגיעה לקרסוליה של שערוריית הדור, שנתגלתה בימים אלה.

מדינת ישראל עומדת על נפשה. כל אזרח מתנתק מביתו ומפרנסתו כדי לשרת במילואים. מיטב הבנים מחרפים את נפשם מדי יום, ואלפים עלולים ליפול בכל עת בהתחדש המילחמה.

עתה מתברר שבגים אלה טסים במטוסים שעליהם התעשרו סרסורים ישראליים. הם מפעילים ציוד שממנו התעשרו הפרוטקציונרים. הם עלולים ליהרג ליד כלי־נשק שהזמינו ראשי מערכת־הביטחון אצל עצמם, לטובת עצמם. הטובים לטיס, הטובים יותר מקבלים קומיסיון על מטוסים.

אלופים הזמינו ציוד מחברות, וכעבור יום הפכו לנציגי החברות האלה. פקידים בכירים חתמו על הזמנות של מאות מיליונים, התפטרו, והפכו מקבלי־אחוזים אצל מקבלי ההזמנות.

מכל גילויי הריקבון, זהו הגילוי המחריד ביותר. הסרטן מתפשט בגוף הלאומי. אין אבר שאינו נגוע.

אין שכר לעמל. יש עמלה על נשק.

העם מקיז דם כדי לשלם עבורו. והנה, מכל לירה המנוכה משכרו של עובד למען מטרה זו, הולכים כמה אחוזים במישרין לכיסו של סרסור ישראלי, שאינו נוקף אצבע.

את החשבון מציגים לאזרח. הוא צריך להוריד את רמת־מחייתו.

שחיתות של מיליארדים. פעם נשמעו הדיבורים על ההתעשרות הקלה של יחידים כדמגוגיה. החכמים שאלו: אם תבוטל התעשרות זו, מה זה יעזור? זהו לכל היותר עניין מוסרי, אבל לא כלכלי.

כיום ברור כי ממדי השחיתות והביזבוז הגיעו מזמן לסכומים כלכליים — למי־ליארדים. על פרשות שחיתות אלה, ועל הרבה אחרות שטרם נתגלו או שכבר נשכחו, מוציאה המדינה מיליארדים של לירות — מיליארדים המנוכים עתה מן הסובסידיות למיצרכי־יסוד, שבגללם נכלא האזרח בביתו בשבת, ונמנע ממנו להינפש בעולם, בעוד שזוגות צעירים אינם יכולים לחלום על שיכון, שלא לדבר על מכונית צנועה.

ממשלה המעזה להטיל עול כזה על האזרח, מבלי שדאגה תחילה לשים בכלא את עשרות הנוכלים, הגנבים, הרמאים, הנגידים והפקידים שביזבזו את כספי המדינה — ממשלה כזאת ידיה מלוכלכות.

מכונית לכל מנהל. המדיניות הכלכלית החדשה נושאת על פרצופה את תווי־הפנים של ממשלה זאת, של ממשלה כ ז א ת.

אין ספק, דרושה מדיניות חדשה. דרושים קורבנות. הוויכוח אינו על הצורך במדיניות ובקורבנות, אלא על המטרה הסוציאלית של המדיניות ועל חלוקת הקורבנות.

המטרה כאן ברורה לגמרי. העול מוטל על האיש העובד, על האזרח העמל, השכיר והעצמאי. הכל נתפר כך כדי שלא ייפגע המעמד הבכיר של עשירים ופרוטקציונרים, עסקנים בכירים ופקידים בכירים, „המעמד החדש” השולט בישראל.

שום ישראלי הגון לא יוכל עוד לנסוע לחוץ־לארץ. אבל אלפי בני „המעמד החדש” יסעו כאוות נפשם, למען המדינה, למען המיפלגה, למען המגבית, למען הסוכנות, למען ההסתדרות, למען הייצוא, או סתם על חשבון אל־על.

הבנזין עלה בצורה מסחררת. אזרח נורמלי לא יוכל עוד להרשות לעצמו לנסוע לטיול בחיק הטבע. אפילו הנסיעה לעבודה במכונית הפכה בלתי־אפשרית. אבל אין זה מטריד את השרים, חברי־הכנסת, מנהלי המיפעלים ואלפי הפרוטקציונרים האחרים. הם ימשיכו לנסוע על־חשבון המדינה, במכונית של החברה הממשלתית, המיפלגה, הסוכנות.

וכך לאורך כל הקו. מי ששייך למעמד הפרוטקציונרים, כל זה אינו נוגע לו. כל השאר — נגזר עליהם להוריד את רמת־המחייה, לקבל תמורת עמל הוגן ומאמץ הוגן את המחצית שמקבל עמיתו באירופה, שלא לדבר על ארצות־הברית.

האם ימשיכו נוכלים לנהל את משק המדינה? האם ימשיכו סרסורים לקבל קומיסיון על מכשירי־המוות? האם יוסיפו להיבנות הווילות בסביון על חשבון הבי־צורים בסיני וברמת־הגולן? האם יוסיפו בני „המעמד החדש” למלא את מיסעדות־הפאר ומלונות־הפאר? האם ימשיכו להדק את חגורות־הבטיחות במטוסים, בעוד הם קוראים לכל שאר בני־העם להדק את חגורות־המיכנסיים? האם תבצע הממשלה אף את הרפורמה הקטנה ביותר במנגנונה המנופח והבלתי־יעיל?

התשובות ידועות לכל.

שר־האוצר רבינוביץ עם מיליונר מאיר

העשירים

ביום בו נכנסה תוכנית העושק ה־חדשה של הממשלה לפעולה, ביום הראשון השבוע, החל להתברר בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב דיון בבקשה כי נגיד בנק ישראל משה זנבר, יחזיר לבנק־לפיתוח־התעשייה דירה שקיבל מן הבנק בתנאי מתנה (עת עבר להיות נגיד בנק ישראל), וכן כי הוא, אישית ולא הבנק, ישלמו לאוצר את מיסי־ההכנסה על טובות־ההנאה שקיבל מן הבנק.

זנבר, אשר הגה ויצר את המיתון הכל־כלי בשנת 1966, והוא היום השליט הכל־כלי של ישראל ואדריכל הפיחות ותוכנית העושק הכלכלית החדשה, לא היסס אף לרגע לקבל מן הבנק־לפיתוח־התעשייה פיצויים בגובה 100 אלף לירות, אחרי שעבד בבנק רק 40 חודשים ב ח צ י־מישרה בלבד. הוא לא היסס אף לרגע לקנות מן הבנק דירה וחצי ברחוב פינקס בתל־אביב, במחיר של 150 אלף לירות, למרות שערכה אז היה לפחות כפול.

היום מטיף זנבר להידוק החגורה על כרסי אחרים, כאשר את כרסו מילא מכספי הציבור דרך ה„בנק לפיתוח התעשייה.”

הדוגמה של רבין

ביום הראשון בערב, נוכח התגובות החריפות של ההמונים, הופיע ראש־הממשלה יצחק רבין בנאום לאומה ברדיו ובטלוויזיה. בחקותו את ה„נאומים ליד האח” של הנשיא האמריקאי פרנקלין רוזוולט, ניסה להסביר לישראלים עד כמה חשוב להדק את החגורה, להוריד את רמת־החיים כדי לממן את צרכי־הביטחון הגדלים והולכים, וכן בגלל ההתייקרויות בחו״ל. הוא קרא לכל אזרח לתת דוגמה אישית, ואמר כי על כל אחד לתת ידו למאמץ.

רבין עצמו שכח לשלם מס־הכנסה על הכנסותיו מהופעותיו כ־מרצה בארצות־הברית, הכנסות ה־נאמדות כיותר מ־100 אלף דולר בכמה שנים.

הוא הוזמן להרצאות בתוקף היותו שג־ריר ישראל, החי ועושה לעצמו שם בכספי משלם־המיסים. את הכנסותיו מן ההרצאות גרף לכיסו, בניכוי האחוזים לאמרגן ה־רישמי שהיה לו, ואשר גבה 1500 דולר בעד הופעה בבר־מיצווה, וסכום גבוה יותר בעד הופעה בחתונה.

כשחזר ארצה, קנה לעצמו דירת־גג בנווה־אביבים, ריהט אותה במערכת־רהיטים יקרה שלקח לעצמו כמתנה מאחד מגדולי התורמים למגבית בארצות־הברית.

אשתו, לאה, לא היססה לבחור את הרהי־טים הטובים ביותר, לאחר שהשיגה הבטחת מתנת־ריהוט מן התורם. עכשיו, בבית מפואר וליד מערכת־ריהוט יקרה, הוא מטיף יחד עם זנבר כי יש להדק את החגורה.

שני אלה מסמלים יותר מכל את מה שקרה למדינת ישראל. על המדינה הש־תלטה כנופיית ספסרים וסוחרים קטנים. כל מה שמעניין אותם הוא כיצד להגביר את טובתם ותועלתם האישית. הם מכוונים ומנהלים את המדיניות הכלכלית של המדינה בהתאם לצרכיהם הפרטיים.

המעמד החדש

בדיקה קצרה של תוכנית העושק הכלכלית החדשה מוכיחה זאת בבי־רור. הצעד המרכזי שנעשה הוא פיחות הל״י.

כל פיחות פוגע בכל מי שהכ־נסתו קבועה, ומועיל לבעלי־הון. אין הפיחות פוגע ברוב העצמאיים ובמנהלים. אלה קובעים לעצמם את גובה הכנסתם. אין הוא פוגע כלל בהכנסות חברי־הכנסת, הפקידות הבכירה, חשרים. אלה קובעים ל־עצמם הוצאות שאינן מבוקרות על־ידי איש.

חבר ועדת הכספים של הכנסת מקבל מדי־חודש כ־3000 לירות להוצאות בצורות שונות, בלי צורך בהגשת קבלות, נוסף על המשכורת. שר ופקיד בכיר וכל מנהל־חברה חותם לעצמו אישורים על כל סכום שיוציא.

שיכבה זאת היא המעמד הקובע בישראל. הפקידות המנהלתית הבכירה, שאינה יודעת מה פירוש מחסור במשהו. היא אוכלת בכל מיסעדה שתרצה, מקבלת אחזקת־רכב מלאה, נוסעת לחו״ל בלי לשלם מס־נסיעות.

המעמד החדש הזה, השולט בישראל, סירב לקבל את הצעת חבר־הכנסת אהרון אפרת, שהציע ביטול הפטורים ממס־נסיעות לפקידים הנוסעים לחו״ל — וכאלה יש 35 אלף בשנה.

ועדת־הכספים של הכנסת, ש־אישרה ביום הראשון השבוע את העלאת מס־הנסיעות, סירבה לבטל את הפטור לעצמה ולשאר חברי הכנופייה הספסרית השלטת ביש־ראל.

אותו מעמד חדש, התובע עתה מן העובדים לוותר על תוספת־היוקר המגיעה להם בגלל המחסור בכסף באוצר, העלה בדממה את הוצאות־הרכב המותרות ל־

ניכוי לצרכי מס ב־75% נוספים. כסף לתוספת־יוקר לשכירים — אין. כסף לתוספת אחזקת־רכב לחברי המעמד החדש בממשלה ובחברות הגדולות — יש.

מי התעשר בפיחות?

כאשר נכנע העסקן הכושל, המכהן בתפקיד שר־האוצר, יהושע רבינוביץ, ללחץ ספסרי־ההון ועשה את הפיחות, העשיר מייד אלפי ספסרי־מטבע.

עיתונאים כלכליים, המשחקים מדי יום שישי עם ראשי־האוצר באולם הספורט באוניברסיטה בירושלים, ידעו מעמיתיהם למעמד החדש על הפיחות הצפוי, להתכונן לקראתו, להטיף להחשתו.

המידע המדוייק על הפיחות הצפוי הגיע אפילו אל ספסרי־המטבע במיזרח־ירושלים, שרכשו דולרים בכל כמות, וידעו קודם־לכן על השער הצפוי.

אלפי ספסרים עשו מאות מיליוני לירות כרכשם דולרים או נת"ד, או קנו איגרות צמודות שי־שערן יעלה עתה.

המעמד החדש, השולט על הכלכלה, לא העז אפילו להציע להטיל מס מיוחד על רוכשי נת"ד או איגרות צמודות בתקופה של לפני הפיחות — שכן היה מטיל מס על עצמו. אולם על פיצוי ההתייקרות שהם לזקנים ולילדים, יטילו מס־הכנסה!

כאילו על מנת להגביר את רווחי הספסרים, יצא משה זנבר ביום הראשון

עמלות, וראשי משרד־ביטחון ימשיכו ללחוץ להגדיל את העמלות כדי שהם עצמם יהנו מכך, כאשר יפרשו ממשרד־הביטחון ויהפכו סוכני־נשק בעצמם.

בגלל מיספר מצומצם של בני המעמד החדש יסבלו עתה עשרות אלפי אנשים חרפת רעב.

העלאה או חמס?

הצמרת הספסרית כלכלית של המדינה, שהחליטה על העלאת המחירים, כה מצטיינת באטימות לסיבלם של אחרים, עד שהעלתה מחירים רבים מעבר למה שהיה דרוש בעיקבות ביטול הסובסידיות וההתייקרות בחו"ל.

דוגמה בולטת היא הבשר הקפוא: מחירו עלה מ־17 ל־20 לירות הקילו. העלאה זו באה למרות שבחודשים האחרונים ירדו מחירי הבשר הקפוא בעולם ב־40% לפחות. הממשלה יכלה בשקט להוריד את מחירי הבשר הקפוא מ־17 לירות ל־10 לירות הקילו.

כמו הבשר הקפוא, כך גם האורז, שמחיריו יורדים בעולם. הממשלה העלתה את מחיריו, כיוון שהטילה עליו דווקא עכשיו היטל־ביטחון של 15%, כאשר קודם לא היה כל היטל־ביטחון על האורז. זוהי דוגמה להעלאת־מחירים שרירותית, כמו לגבי הבשר הקפוא.

מפגינים בשכונת־התיקווה נגד ההתייקרות

ישמינו, האחרים ירזו

בהכרזה כי הפיחות אינו סופי, וכי צפוי שינוי נוסף בשער הלירה! זוהי הכרזת מעצב הכלכלה הישראלית, לוחש־הסתרים של רבינוביץ ורבין, למחרת הפיחות!

נוסף לפיחות, הודיעה תוכנית העושק הכלכלית החדשה על ביטול סובסידיות ל־14 מיצרכים חיוניים, דבר שגרם לייקורם בשיעור של 100% בממוצע. הסיבה הרישמית לביטול התמיכות הממשלתיות: המחסור בכסף באוצר. מדוע חסר כסף?

1.9 מיליארד ביזבוז!

בחודשים האחרונים והצפויים, יצטרך האוצר לשלם מיליארד לירות בקירוב בגלל מעשי שחיתות וביזבוז של אנשי המעמד החדש. די למנות על קצה המזלג כמה דוגמות:

- על הפסדי חברת וו"ד ישלם האוצר לפחות 90 מיליון לירות.
- על הפסדי תשלובת ערד ישלם 250 מיליון לירות.
- על הפסדי בנק א"י—בריטניה כבר שולמו עד כה 230 מיליון לירות.
- על הפסדי החברה לישראל—צי"ם—בתי־הזיקוק ישלמו לפחות 130 מיליון לירות.
- עמלות לסוכני־נשק של מישרד־הביטחון — 180 מיליון לירות לשנה.
- על הפסדי התעשיה האווירית ב־הרפתקות מטוסי ערבה וג'ט־קומנדר ישלמו 250 מיליון לירות.

על הביזבוז בבניית ביצורים ומחנות וכבישים במערכות הביטחון ומע"צ, ישלמו לפחות 750 מיליון לירות.

הסכומים הללו מסתכמים ב־1.9 מיליארד לירות בקירוב.

סכומים אלה לא היה האוצר צריך להוציא אילו התנהל ביעילות. סכום זה מקביל לסכום בן שני מיליארד הלירות שקוצץ מתקציב הסובסידיות, ואשר גרם להאמרת המחירים המטורפת הפוגעת קודם כל בחלשים.

על הפסדי האוצר, בסכום של 1.9 מיליארד לירות, אחראים כמה עשרות אנשים. איש מהם לא הועמד לדין, פרט לראשי „בנק ארץ־ישראל בריטניה," שלא היו חלק מ־המעמד החדש הספסרי. מיכאל צור לא הועמד לדין, טיבור רוזנבאום טס ברחבי העולם. אל שווימר ומיכאל פירון ממשיכים לנהל את התעשייה האווירית, ואפרים בן־ארצי ועודד מסר, גיבורי תישלובת ערד, ממשיכים לנהל חברות גדולות. סוכני־הנשק ימשיכו לקבל

כמו האורז, כך גם לגבי חיטה. מחיר הלחם הוכפל כימעט, ועלה מ־55 אגורות ללירה אחת הקילו. נכון כי מחירי החיטה עלו בעולם, אולם הממשלה הטילה עכשיו על החיטה המיובאת היטל־ביטחון של 15%, שלא היה קודם. כנ"ל לגבי חביצים. מחיר הביצים התייקר ב־60%, אולם מזה 15% היטל־ביטחון חדש. החלב, למשל, התייקר ב־60%, בעוד הפיחות היה רק בשיעור של 43%! הסיבה: על יבוא מיספוא לפרות הטילו היטל־ביטחון, 15%.

המסקנה: גם לאחר ביטול הסובסידיות, חורגת ההתייקרות ממה שצריכה להיות. העלאת מחירי הלחם, המרגרינה, הסוכר והחלב אינה פוגעת במעמד העליון. אנשיו אינם מסוגלים כלל להבין שמישפחה בת ארבעה ילדים ומעלה תחיה מעתה בסכנת רעב.

הפיצוי שהם מציעים על ההתייקרות הוא בדיחה ממשי ההתייקרות של זוג הזקנים על אכילת ביצה ליום היא 10 לירות לחודש. על שתי כוסות חלב ליום לאיש — עוד 18 לירות לחודש. על לחם שחור — עוד 10 לירות לחודש. על חשמל לתאורת חדר־מיטבח ושירותים בילבד — עוד 10 לירות לחודש. רק ארבעה פריטים אלה יעלו 48 לירות נוספות בחודש. והיכן הירקות, הבשר, הגז, התחבורה, או הלבן?

אלפי זקנים נידונו לחרפת־רעב, פשוטו כמשמעו. כך גם הפיצוי לילד, כאשר ההתייקרות המיידית לילד, רק על מוצרי־מזון בסיסיים, היא של 100 לירות לחודש. והיכן הבגדים? הנעליים?

ועל פיצוי זה לזקנים וילדים רוצים ספסרי הכלכלה לגבות מס הכנסה — הם, שלא הטילו מיסים על רווחי הנת"ד והאיגרות הצמודות, המקרקעין והמלווים־בריבית!

גן עדן לספסרים

כדי לרמות את השכירים, הודיעו ספסרי הכלכלה על מיסים שיטילו על בעלי־ההון. הודעה זו היא רמאות, שכן בעוד ההתייקרויות פוגעות מייד, הרי את המיסים יש לאשר בתהליך חקיקה ממושך בכנסת, דבר שיארך שנה לפחות. מובן שאילו רצתה בכך הממשלה, אפשר היה לחוקק חוקים אלה גם תוך שבוע. את החוק להקמת תחנת רדינג ד' בתל־אביב, למשל, העבירה הממשלה, בשעתו, בשלוש הקריאות תוך יום אחד.

אולם הסיבה העיקרית לחוסר־התוחלת במיסים אלה היא שונה לגמרי. לכן גם מצחיקה הודעת שר־האוצר כי בישראל, שיעורי־המס הם הגבוהים בעולם.

זה נכון — על הנייר. במציאות, ישראל היא גן־עדן למעלימי־מס ומשתמטים, כאשר מנגנון הפעלת גביית המיסים רקוב ומושחת.

הנה, למשל, פרשת הסדרי מס־ההכנסה של המיליונר עובד בן־עמי, שהצליח להביא פקידי שומה לעשות עימו הסדרי־מס, לפיהם כימעט שלא שילם מס על הכנסותיו העצומות משך שנים, וכאשר חוייב לשלם מס זעום — שכחו לחייב אותו בריבית על השנים הרבות שבהן לא שילם את המס כלל. מזה עשרים שנה כימעט, גורר בן־עמי את פרשת מיסיו בדיונים שונים, בגלל פקידי־השומה הנוחים שנפלו בחלקו.

מיקרה בן־עמי התפרסם ברבים. כמה כאלה לא התפרסמו?

בישראל משתמטים ענפים שלמים ממס. מבין 73 אלף העצמאיים, רק 13 אלף מנהלים ספרים. כל השאר אינם מנהלים ספרים, ומשלמים מס לפי החשק. כל קבלני עבודות־העפר של צה"ל, בעלי המלאכה, המלווים בריבית קצוצה, העצמאיים למיניהם — אינם מנהלים ספרים. ספר־הנישומים אינו מתפרסם.

רק עתה התברר, למשל, כי מישרד הביטחון סירב לתת למס־ההכנסה את שמות הקבלנים המבצעים עבורו עבודות שונות, בסכומי־עתק.

תקציב הביטחון הוא 16 מיליארד לירות, מזה מוצאת לפחות המחצית על הזמנת עבודות בישראל. מכאן, כי כרבע מכלל ההכנסה הלאומית של ישראל, המוצא דרך מערכת־הביטחון, אינו עובר ברובו את ביקורת שילטונות מס־ההכנסה!

הייפלא, לכן, שרואה החשבון דן בבלי — המקורב למימסד — קובע כי בשנת 1973 העלימו לפחות שישה מיליארד לירות הכנסה שלא הצהירו עליה? סכום זה מדהים, שכן הוא זהה לסך כל ההכנסות ממיסים באותה שנה!

אם להוסיף ענפים כמו יהלומנים, למשל, שאינם נדרשים לשלם מיסי־אמת, למרות שהם מקבלים כל שנה כמיליארד לירות אשראי בריבית של 6% לעיסוקי קניור ומכירות דולרים שחורים — הרי ברור כי בישראל, רק שיכבה קטנה של יצרנים משלמת מס־אמת, והיא הנושאת בעול המיסים, יחד עם השכירים, שאין להם ברירה, בגלל הניכוי המיידי על־ידי המעביד.

אילו היה האוצר גובה מס־אמת מכל המשק, לא היה צורך בכל ההתייקרויות ובכל הצעדים שננקטו, כמו הפיחות. כיוון שאין האוצר גובה מס־אמת, כיוון שראשיו הם חלק מן המעמד החדש המשתמט ממסים, קיימת צריכה בזבזנית של מוצרי־ייבוא ראוותניים. במקום להוציא את הרווחים הקלים מספסרי־חביצורים למיניהם, הנוסעים במכוניות־פאר וממלאים את מיסעדות־היוקרה והחנויות־המותרות, פועלים ראשי האוצר נגד השכירים, הזקנים והילדים.

„אחרי המבול"

ראשי המעמד החדש אינם עושים כלום להעלאת הריבית על האשראי הזול, הניתן לענפי התעשייה השונים, בשיעור של כשני מיליארד לירות לשנה, בריבית של 9%. אשראי זה הוא מתנה בסך 250 מיליון לירות לפחות מכספי המדינה לקבוצה מצומצמת של בני המעמד החדש, מקבלי האשראיים הזולים.

אין מבטלים את הפטורים ל־משקיעי־ההון המדומים. אבל כנופיית הספסרים מבטלת את התמיכות ללחם שחור וסוכר.

גרוע ממצב השכירים בישראל מצב הערביים בשטחים. השכירים בישראל מוגנים, לפחות תיאורטית, על־ידי תוספת־היוקר, וכן תשלומי סעד שונים. מיליון תושבי השטחים המוחזקים לא נהנים משום זכויות סוציאליות (למרות שמורידים משכרם, כמו משכר פועל ישראלי, לתשלומים סוציאליים. אם ישלמו עבור אורז וסוכר ולחם אותה תוספת כמו הפועל הישראלי, לא ייהנו מכל פיצוי. אולם בעוד תושבי שכונת התיקווה ופועלי אמקור יכולים להפגין, אין הללו יכולים לעשות דבר, חוץ מאשר לרעוב בשקט ולהצטרף לאירגוני־הטירור.

העובר ברחובות ישראל שומע דברי־מרי גלויים נגד השליטים. נדמה כי הפעם פעלה הממשלה בלא תשומת־לב לרחשי־לב האזרחים. אנשי המעמד החדש שכחו כי בכלכלה, כמו במילחמה, חשובה הדוגמה האישית. בלי הקריאה „אחרי" לא יצעדו האזרחים קדימה. כאשר הם רואים את המימשל וכולו צביעות ומירמה, הם לא יהדקו את החגורה.

ממשלה המגדילה את מיספר שריה, המשלמת לעצמה הוצאות בתי־מוגבלות והלוקחת למען חבריה טובות־הנאה אישיות, אינה יכולה לקרוא „אחרי." דומה כי המעמד החדש בישראל אינו אומר לעצמו „אחרי," אלא: „אחרי — המבול."

(המשך מעמוד 13)

דוגמה בולטת יותר לטימטום ביורוקראטי?

■ ■ ■

דוגמה אחרת, גם היא מאלפת מאד:

הציוד הרפואי מתבלה, בממוצע, במשך שבע שנים. בשנה השביעית יש להחליפו בציוד חדש.

אולם התקציב הממשלתי אינו כולל כסף לבלאי. בית־החולים צריך לדאוג בעצמו לכסף הדרוש. גרוע מזה: מוטל מכס על הציוד הרפואי לבתי־החולים של הממשלה וקופת־חולים!

מכאן שמיטב הכוחות בבית־החולים מגוייסים לצורכי שנור. זה מתחיל בשנור הגון, לצרכים חיוניים. אבל זה מידרדר בקלות ל־שנור פרטי, לתרומות פרטיות ל־ראשי־מחלקות, ולקרנות סודיות המממנות את הצרכים הפרטיים של מנהלי המחלקות.

כל בעיית מנהלי־המחלקות לא היתה יכולה להתדרדר לאן שהגיעה, אילו היתה מנהיגות רפואית של ממש במישרד־הבריאות. מנהיגות כזאת היתה מחניקה באיבה את ההסתאבות של חלק מראשי־המחלקות על־ידי שינוי הסדרים בבית־החולים.

מדוע הפך מנהל־המחלקה דיקטטור כל־יכול, שעל פיו בילבד יישק דבר, הקובע גורלות של אדם, מחליט את מי לאשפז ואת מי לנתח מתי?

מדוע אין הזכויות האלה מתחלקות בין כל הרופאים הבכירים במחלקה?

מדוע אין ועדת־קבלה שתקבע את ה־תור לאישפוז?

מדוע אין בבית־החולים שני מסלולים מקבילים, עם תנאי־שכר שונים — מסלול אחד לרופאים המוותרים על כל פרקטיקה פרטית והמקדישים את כל־כולם לעבודת בית־החולים ולמחקר, ומסלול שני לרופאים הרוצים לעסוק בצד גם ב־פרקטיקה פרטית לגיטימית?

מדוע מותר לאשפז את הפאציינטים ה־פרטיים של מנהל־המחלקה במיטות של בית־החולים, השייכות לציבור, במקום לפתוח ליד בתי־החולים מדורים נפרדים לחולים פרטיים כאלה?

יש פיתרונות לכל הבעיות של הרפואה הישראלית, ולפעמים ה־תשובות אף אינן קשות. אולם יש בעייה יסודית שיש לפתרה תחילה: המיבנה היסודי של הרפואה ושל מישרד־הבריאות.

■ ■ ■

למרות כל הגילויים, השערוריות המחרידות ומוקדי־הריקבון שנתגלו, עדיין יש בארץ מערכת־בריאות שאפשר להתפאר בה.

רוב הרופאים הם אנשים הגונים וטובים, שהיו רוצים לטהר את הרפואה ואת עצמם מן ההסתאבות. כמה מהם הם אנשים מרשימים, מוכשרים ודגולים. הרמה הרפואית שלנו עולה על זו של אירופה. הטיפול הרפואי החיוני הוא בסדר. כאשר חולה כבר מגיע לבית־החולים ולחדר־הניתוח — הוא זוכה בטיפול מיקצועי מצויין. אבל עד אז הוא עובר דרך־עינויים.

א פ ש ר לתקן את המעוות, לבער את השחיתות, לכרות את האברים הנגועים.

אבל הרפורמה צריכה להתחיל מהראש. מצמרת מישרד־הבריאות.

אני מציע לשר־הבריאות לבטל את ה־מיכרז, שאותו פירסמתי בראש מאמר זה. מסירת כס המנכ"ל לפרופסור עובר־בטל, נחמד ומכובד — תמיט שואה על המערכת כולה.

יש למנות, סוף־סוף, מנכ"ל צעיר ונמרץ, מבין שורת אנשי־הרפואה הבכירים והמצטיינים המצויים בארץ.

יש לצייד את המנכ"ל החדש בייפוי־כוח לחולל רפורמה יסודית במערכת כולה — אחרת לא יקבל אדם הגון ומוכשר את התפקיד לידיו. על השר ופמלייתו להתחייב להעניק גיבוי ללא־סייג לאיש זה, ולרפורמה שהוא יתחייב לבצע.

המים הגיעו עד נפש. למען שמו הטוב, כדאי לשר־הבריאות להסיק מסקנה נוקבת.

הודעה

החל ממחצית דצמבר, תוכלי לרכוש בקיוסק או בחנות הספרים הסמוכה ל־ביתך שבועון מפואר למלאכת יד. „ידי זהב" הוא השבועון הראשון מסוגו ב־ארץ בעברית והוא מודפס בצבעים חיים ומאירי עיניים על נייר משובח.

זוהי למעשה, המהדורה העברית ל־חוברת זהה, המופיעה בכל העולם בשפות שונות (איטלקית, אנגלית, גרמנית וצרפתית). בחו"ל נודעת לחוברת זו הצלחה עצומה, משום שהיא מעניקה למיליוני נשים אפשרויות רבות לניצול שעות הפנאי ומשמשת להן אמצעי נפלא להסכון (בתקציב הביגוד ובהוצאות על טיפוח הדירה).

שפע מדורים

אין כמעט אשה שלא תמצא ענין ב„ידי זהב" בשל רבגוניות התחומים במלאכת יד, שיש בה, כך, למשל, יש שם מדורים לתפירה (שמלות, חולצות וכו'). סריגה, רקימה, קליעה, שזירה, ושיבוץ אפליקציות.

אפשרות למינוי

המעוניינות במינוי לחוברת, יוכלו לעשות זאת, בשליחת המחאה למסדה ר"ג (שהיא המו"ל של החוברת בעברית). בעלות המינוי, יקבלו את החוברות באמצעות הדואר, אחת לחודש (כל ארבע חוברות יחד).

טוטו

ספורט טוטו

השבוע עלה מינימום הפרס הראשון ל־550.000 ל"י (כולל העברה)

* * *

מינימום כלל הפרסים מיליון ל"י (כולל העברה)

* * *

יום חמישי — המועד האחרון למסירת המפסים

עשה לך מנהג קבוע — מלא טוטו בכל שבוע!

המועצה להסדר ההימורים בספורט

אם אתה צעיר ורוצה לחסוך בוא לעבוד בנמל אילת

לנמל אילת דרושים עובדים עד גיל 35,
אחרי שירות צבאי
ובעלי כושר גופני טוב
למקצוע הסווארות.

בעבודה זו תוכל להגיע
למשכורת ממוצעת של -.1,500 ל"י
נטו לחודש.
ישנה אפשרות להכנסה נוספת
על ידי עבודה בשעות נוספות.

מגורים וארוחות יינתנו לך
בבית הנמלן (מלון) במחיר מינימלי
כך שתוכל לחסוך את מרבית משכורתך.

לבעלי משפחות
תינתן עזרה בדיור לאחר תקופת נסיון.

כמו כן דרושים
מחסנאים
בעלי ידיעה בעברית ובחשבון.

המעונינים לעבוד בנמל אילת
יפנו בכל יום שישי
בין השעות 9.00 - 12.00
למשרד הראשי - רשות הנמלים
בית מעיא, דרך פתח־תקוה 74 תל־אביב,
קומה 11, חדר 1121.
נא להביא תעודת זהות
ופנקס מילואים.
ניתן גם לפנות בכתב
למדור כח־אדם
נמל אילת - ת.ד. 37, אילת.

לשכת הפרסום הממשלתית

סגן־ראש־העיר פרץ אוניקובסקי חשף שערורייה

של ספסרות בדירות לזוגות צעירים -

העולם הזה מגלה שהוא עצמו השתתף בה!

הפירצה קראה לפרץ

האזרח הממוצע הקורא עיתונים סבור בוודאי כי פרץ אוניקובסקי, סגן ראש־עיריית תל־אביב, הוא אחד מל״ו צדיקים, או לפחות מן האבירים ששמו להם למטרה להילחם בשחיתות.

מדי־יום־ביומו הוא מרואיין בעיתון נפוץ אחר, וכל העיתונאים מרבים לצטטו ולקלסו על מילחמתו בשחיתות שנחשפה: בעלי־אמצעים קיבלו בתל־אביב דירות מסובסדות.

רק ביום הראשון האחרון הקדיש הצהרון מעריב לראיון עם אוניקובסקי עמוד שלם, שכותרתו הכריזה כי סגן ראש־העיר חושף כיצד זכו בעלי־אמצעים בדירות מסובסדות וכי דון־קישוט זה, הממונה על הבנייה הציבורית בעיריית תל־אביב, יוצא להילחם באנשים הרעים שיש להם כסף, והלוקחים לעצמם דירות מסובסדות.

כבר אמרו חז״ל כי אינם יראים מפני הפרושים או מפני הצדוקים, אלא מפני הצבועים. אך במקרה שיתברר כי פרץ אוניקובסקי ניצל את מעמדו הרם, הרי הוא גרוע מכך: שכן פרץ אוניקובסקי, הטלית שכולה, כביכול, תכלת, שהוא עצמו בעל דירה מרווחת ואשר לבתו דירה מרווחת, הסדיר לבנו, הרווק הצעיר, דירה נאה בנאות־אפקה בתנאי־סיבסוד מדהימים:

הוא קיבל דירה שערכה היה 150 אלף לירות במחיר של 78 אלף לירות בלבד. נוסף לכך קיבל עבור בנו הלוואה למשכנתה בסך 20 אלף לירות, אותה לקח לפני ארבעה חודשים, והיא נושאת ריבית של 13% ללא הצמדה!

הלוואות בריבית נמוכה כזו נותנים בנקים־למשכנתאות רק לזוגות־צעירים או למעוטי־יכולת. בנו של פרץ אוניקובסקי, אבנר, אינו משתייך לאף אחת מקטיגוריות אלו.

מאחרי פרשת הדירה לבנו של סגן ראש־העיר מסתתר סיפור מדהים על חברת שיכון־עובדים.

בית לצאצאי יקירי ציון

בסוף שנת 1972 התברר למנכ״ל חברת שיכון־עובדים, אברהם עופר, כי נצברו על שולחנו בקשות של כמה מיקירי ישראל, שאינו יכול לסרב להם. השופטת הדסה בן־עתו, למשל, באה אליו, הניחה על שולחנו 30 אלף לירות, וביקשה: „סדר לי דירה עבור בתי, למרות שהיא עכשיו עדיין בתיכון.״ השופטת ביקשה, בתום־לב, להבטיח את ערך כספה וכן דירה לבתה.

כמוה באו אל עופר גם פרופסור נתן שרון מן הטכניון, עסקנית־ההסתדרות עליזה תמיר, ועוד אישים ששמם הולך לפניהם. עופר החליט לגלות נדיבות־לב. ככלות הכל, הרי מדובר בכספי ההסתדרות.

הוא הודיע ליקירי ציון כי יבנה במיוחד למען צאצאיהם בית נאה, בנאות אפקה, ברחוב עיר־יונה פינת רחוב לאה. כל דירה בבית זה תהיה בת שלושה חדרים, ומחירה יהיה כ־78 אלף לירות.

כאשר נחתמו החוזים בין המאושרים לבין חברת שיכון־עובדים, בתחילת 1973, היה כבר מחירה של דירה באותו גודל, באותו מקום, 150 אלף לירות לפחות.

ידוע על מקרה אחד שבו דירה שנקנתה בבית סמוך נמכרה במחיר כזה מיד ליד, באותו חודש בדיוק — פברואר 1973.

על הדירות של בית זה לא הוציאה שיכון־עובדים שום הודעה לציבור. רק המקורבים לעופר ידעו על מיכרה הזהב המיועד לבניהם־יקיריהם.

באותה עת נודע על הדירות הללו גם לאוניקובסקי. הוא שימש אז מנהל חברת־הבנייה הכושלת של הליברלים העצמאיים, מעונות עממיים. החברה כמעט שפשטה את הרגל בשנות המיתון, גיצלה תודות לעבודות קבלנות גדולות שניתנו לה על־ידי שיכון־עובדים. מאז התהדקו היחסים בין שיכון־עובדים למעונות עממיים.

כאשר שמע אוניקובסקי על המציאה, מיהר לתבוע כי יצרפו גם אותו לרשימה, ונענה. על שמו נרשמה דירה מיספר 12, בקומה השלישית בחזית, ונקבע כי ישלם תמורת הדירה בת שלושה החדרים 78 אלף לירות, ללא הצמדה למדד.

כאשר נודע לכתב העולם הזה על הדירה של אוניקובסקי, התעוררה בעייה מסויימת: המקורות שמסרו את המידע, טענו כי הדירה מיועדת לבנו, אבנר, אולם דובר עיריית תל־אביב, עמיקם שפירא, טען בתוקף כי הדירה מיועדת לבתו של אוניקובסקי, שהיא אלמנת־מילחמה.

גם אוניקובסקי עצמו חזר על גירסה זו. אך הוא השתמש בתואנת האלמנות שלא כדין. שכן במהרה התברר, כי הבת מתגוררת בדירה בת שלושה וחצי חדרים בראשון־לציון. אוניקובסקי עצמו, שעל שמו נעשה החוזה עם שיכון־עובדים, גר בדירה גדולה ברחוב ברנדייס בתל־אביב.

הלוואות תקציביות

התעלומה פוענחה כאשר נתגלה חוזה ההלוואה, שניתנה כמשכנתה לרכישת הדירה בנאות־אפקה: הסכם הלוואה זה, שנעשה ב־21 ביוני השנה עם בנק משכנתאות לשיכון, הוא על שם אבנר אוניקובסקי, בנו הרווק של סגן־ראש־העיר. הבן, אגב, משרת כעת בצבא כחייל סדיר. בהסכם נאמר כי אבנר רכש את הדירה משיכון־עובדים, ולכן הוא מקבל את ההלוואה ללא הצמדה בריבית של 13%!

הסיבה לרישום הלוואת המשכנתה על שם הבן, ברורה: האב אינו זכאי להלוואה לא־צמודה בריבית כזו. אבל הרי לפי תקנות מישרד־השיכון גם הבן אינו זכאי לה, כיוון שהוא רווק.

קשה להאמין כי בנק משכנתאות לשיכון, השייך לקבוצת בנק הפועלים, נותן הלוואות בריבית של 13% בידיעה שיפסיד עליהן. האפשרות היא כי הלוואות אלו ניתנות מכספי תקציב הממשלה המיועד לזוגות־צעירים.

אם כך הדבר, אם ניתנו הלוואות תקציביות בריבית מגוחכת זו לאנשים שאינם זכאים להן באותו בית, ראוי הדבר לחקירה נמרצת של מבקר־המדינה לפחות.

כדאי גם שסגן ראש־עיריית תל־אביב, המנהל עתה חקירות נגד מנצלי סובסידיות עירוניות וממשלתיות לרכישת דירות שלא מגיעות להם, יחקור גם את דיירי הבית בנאות־אפקה. ככלות הכל, יש לו מקורות מידע טובים בבית ההוא.

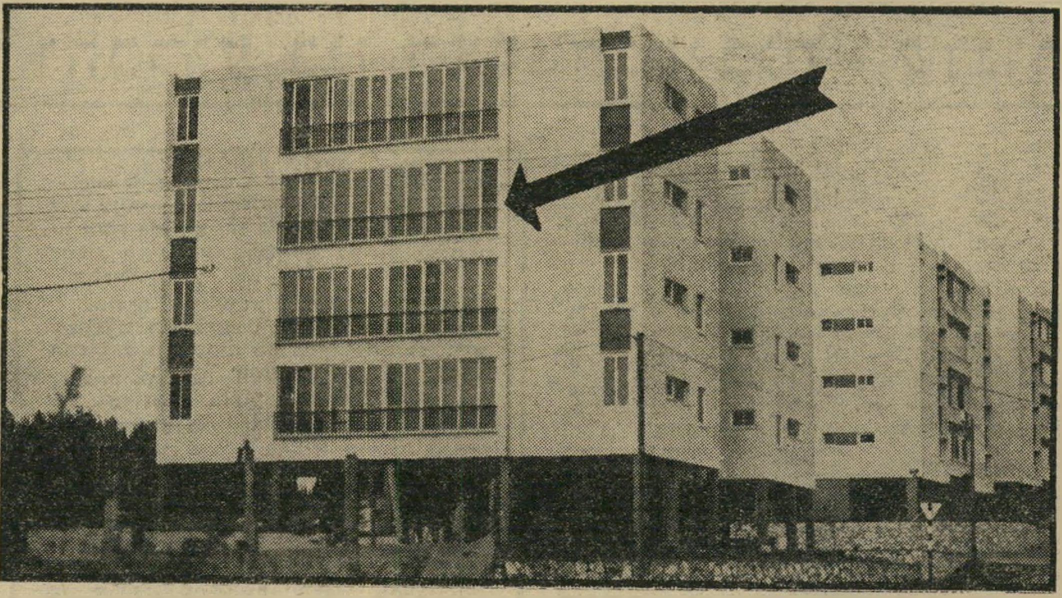

בתמונה למעלה נראה הבית בנאות־אפקה, שבו רכש סגן ראש־עיריית תל־אביב פרץ אוניקובסקי דירה מחברת „שיכון־עובדים.״ בעוד הסכם־המכר עם החברה נעשה על שם סגן ראש־העיר, הרי חוזה הלוואת המשכנתה (בריבית של 13% בלבד, לא צמוד למדד) נעשה על שם בנו, חייל בשירות סדיר. בתמונה למטה: צילום חוזה המשכנתה על שם בנו של אוניקובסקי, שאינו זכאי לה על־פי התקנות, אך זכה בה תודות לקשרי אביו עם „שיכון־עובדים.״

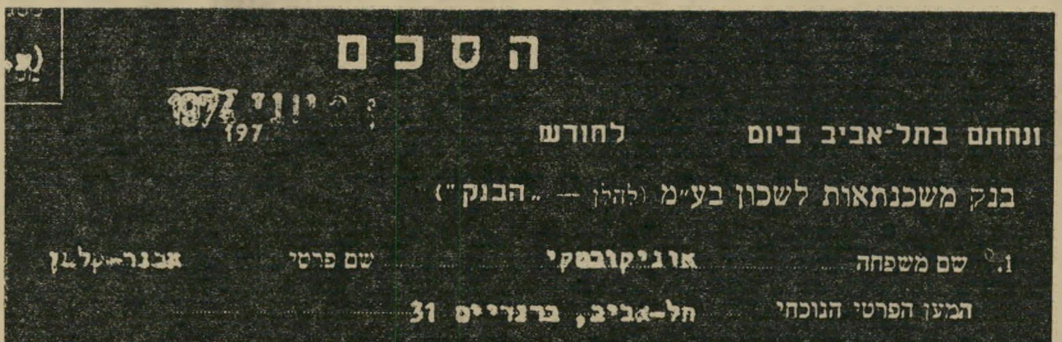
הסכם
ונחתם בתל־אביב ביום ... לחודש ... 197
בנק משכנתאות לשכון בע״מ (להלן — „הבנק״)

1. שם משפחה	אוניקובסקי	שם פרטי	אבנר־קלמן
המען הפרטי הנוכחי	תל־אביב, ברנדייס 31		
שם ומען מקום העבודה	שרות סדיר	מקצוע	
2. שם משפחה		שם פרטי	

מפקד־אוגדה ישראל טל ורמטכ״ל רבין, שר־הביטחון משה דיין (עם גנדי), מפקד אוגדה אריק שרון

המלחמה שלפני המלחמה

תוכנית טליק עמדה מול תוכנית אריק, המבוכה והיתה רבה

עד שבא משה דיין והכריע בין האלטרנטיבות השונות

מילחמת **ששת הימים** היתה שעתה הגדולה של צה״ל — ודווקא מפני סיבה זו היו טמונים בה זרעיו של אסון עתידי. הניצחון ביוני ’67 לא היה מובן מאליו, כתופעת־טבע הכרחית. הוא הושג בכוח היכולת ליישם את פער־האיכות אשר בינינו ובין צבאות־ערב לטובתנו, באורח שכמסתבר התאים ביותר לנסיבות ה־ממשיות ששררו אז (עם תוספת לא מעט מזל).

צה״ל לא שב באוקטובר ’73 על הישגיו במילחמה הקודמת — לא מפני שהדבר היה בלתי־אפשרי, אלא בעיקר משום שלחם כשנית את המילחמה הקודמת. אלא שהפעם היה ה־אוייב מוכן טוב יותר לקראתה.

אמנם מן המפורסמות היא, שהמנצחים אינם לומ־דים לקחים, ולכן הם מועדים להיכשל במערכה הבאה. אך הדבר איננו הכרחי, כפי שנוכחנו במילחמת־ששת־הימים, שקדם לה ניצחון קדש.

עידן של בורות

לאחר **ניצחוננו** הגדול ביותר נכנס צה״ל לעידן של שילטון הבורות והיהירות — רבים גם טובים תוחמים אותו בבירור לתקופת רמטכ״לותו של חיים בר־לב — בה חנקו, עודנו באיבו, כל צל של ביקורת קפדנית וחסרת־פשרות, אשר בילעדיה אין כלל לתאר הסגת ולימוד לקחים או יישומם. צה״ל שקע בביטחון עצמי, שיסודו היעדר ידע והבנה. וטיוחם של סדקים וחילוקי־דעות.

במקום התרעננות מחשבתית ועידוד מיק־צועיות מעמיקה וחדשנית, באו הקפיאה על השמרים ואף התנוונות המחשב, שלא לומר הסתאבות מתגברת. מצב זה התאפשר רק מפני זוהר סינוורו של הניצחון בששת־הימים — וזו הקללה שהיתה טמונה בברכתו.

הערה אישית:

למרות שטענתי כדברים האלה עוד כמה שנים לפני יום־הכיפורים, אינני יכול להשתבח שהייתי יחיד, או שאחרים לא השמיעו ביקורת חמורה ונוקבת יותר. אבל קולם לא נשמע דיו, ובוודאי שלא הועיל להביא את ה־שינוי. במאמץ לעורר תשומת־לב רבה יותר לסכנה (אשר אז רק נשקפה, וביום־הכיפורים גם מומשה), ביקרתי בחריפות מופרזת מעט כמה מן הקרבות היותר־מפורס־מים של ששת־הימים, וטענתי כי יש לראותם, לצורך לימוד לקחים לעתיד, כמפלות גמורות. זאת, משום שה־ניצחון בהם נגרם על־ידי שגיאותיהם ושלומיאליותם של האוייב, יותר מאשר מכוח גילויי איכות מיקצועית

בכתבה זו פותח הפרשן הצבאי בנימין עמי־דרור בניתוח מילחמת ששת־הימים. במהלך פרק זה ינתח במפורט את הקרבות העיקריים — הן לגופם, הן מבחינת הלקחים לקראת מילחמת יום־הכיפורים.

בסידרה זו משתדל עמידרור לחשוף את השורשים העמוקים יותר להתמוטטות מערכת התפיסות והמושגים של צה״ל ביום־הכיפורים.

בחקדמה קבע עמידרור כי ה„מחדל״ המפור־סם של יום־הכיפורים מילא רק תפקיד קטן באסון שאירע באותו יום, וכי למעשה היו סי־בותיו עמוקות הרבה יותר: אי־הנכונות להבחין בכישלונות, מיסוד השגיאות שגרמו לכישלונות אלה, וקידוש תורות־לחימה פסולות ומוטעות לחלוטין, שהפכו לניכסי־צאן־ברזל.

כמו כל המאמרים החתומים ב„העולם הזה,״ משקף גם מאמר זה את דעתו הבלתי־מצונזרת של הכותב. מובן שהוא לבדו אחראי לה.

מאת **בנימין עמידרור**

של העוצבות שלנו. בכך נגרמה מידת אי־צדק לחלק מ־אותם מפקדים שהיו אחראים לביצוע הקרבות הללו. אם האוייב נוהג באורח אווילי, אין עלינו להעמיד פנים כאילו הוא המובחר שבצבאות וללחום באוייב דימיוני ולא הריאלי. להיפך: אילו כך היו עושים, ראוי היה לגנותם כמפקדים גרועים.

אילו היה צה״ל צבא שכל מעצביו וקובעי־דרכו בעלי ידע, הבנה וגישה אינטלקטואלית למיקצועם, ניתן היה להימנע מדרך זו ולהסביר, כי יש להבחין בין השיקולים והמעשים אשר עושה המפקד כאן ועכשיו, לבין ניתוח אותם מעשים במטרה להפיק מהם מסקנות ולקחים. לצורך האחרון, קיימים קני מידה אובייקטיביים, אשר נתהוו במרוצת ההיסטוריה הצבאית, בצורת „עק־רונות המלחמה״, או, במישור נמוך יותר, כ„כללי לחימה.״

לפי הללו, נבחן כל קרב לא על פי האוייב המציאותי, אלא כאילו ניצב מולנו אוייב אי־דיאלי, המחונן בכל המעלות, ואיננו עושה אף שגיאה. רק באורח זה יכולים אנו לקבוע אם המעשה הטאקטי הנבחן היה „נכון״ או „לא־נכון,״ ואז אפשר שנצא ונתאר ניצחון גדול כאילו היה כישלון חרוץ.

על כך מבוסס התחביב הבריטי המסורתי, לקטול את מצביאיהם היותר מפורסמים.

אך כדי לדעת מה נעשה באמת, והאם ראוי המפקד לשבח או לגנאי, יש לראות כל קרב כמיקרה פרטי, ולבחון את שעשה בו אותו מפקד לאור נסיבותיו ה־מייוחדות. אז אפשר כי נזהיר את לומד־הלקחים שעליו לראות אקט מסויים כדוגמה מובהקת של „לא תעשה״, אבל את המפקד המסויים אשר ביצע מעשה זה נשבח, כי בתנאים המייוחדים ההם היה המעשה ה„לא־נכון״ הדבר המוצלח ביותר שניתן לעשותו — אז ושם.

מן קורא אבקש, כי לאחר הסבר זה שוב לא יראה סתירה בין הביקורת אשר השמעתי — ואשמיע — ביחס לששת־הימים, לבין תיאורי קרבותיה של אותה מילחמה כקרבות מוצלחים.

החזית העיקרית

החזית **המכרעת** בששת־הימים — אווירית וקר־קעית — היתה חזית הדרום. העוצמה הצבאית ה־מצרית היתה אז „האוייב העיקרי״ (גם שמבחינה גיאו־סטרטגית, גיזרה „העיקרית״ או „החיונית״ לנו היתה — והינה — המיזרחית).

מבחינה צבאית־מיקצועית היו מיבצעי־היבשה שב־חזית הדרום חשובים ומרובי־לקחים לעתיד, יותר מאלה שהתנהלו אחר־כך בירושלים, בשומרון וברמה, מפני שהוכרעו כבר בשלבם הראשון, ועוד קודם שהתערב חיל־האוויר באורח משמעותי. אין כלל לתאר את המהלכים, כמות שהיו בחזיתות האחרות, בלא מעורבותה הישירה והמכרעת של עוצמת האוויר.

כבר בהקשר ניתוח מערכת קדש עמדנו על כך, כי תוכנית קדש המקורית, קדש 1 היתה, לפחות מבחינת תפיסתה האופרטיבית (כלומר, הכל־מערכתית), נכונה וסבירה מן התוכנית שבוצעה — וכפי שבוצעה — לאחר השינויים שחולל בה הרמטכ״ל דאז, משה דיין. אין עדיין חומר גלוי על אורח השפעתו של קדש על תיכ־נוני צה״ל ועל תפיסותיו המיבצעיות, האופרטיביות וה־טאקטיות, לקראת „המלחמה הבאה,״ אבל יש להניח שהשפעה היתה — ולו מטבע הדברים, ומפני שכל דור המפקדים שניהל את ששת־הימים כבר היה ממוקם בתפ־קידים בכירים בצה״ל בעת קדש, וגם נטל חלק, כזה או אחר, בתיכנון המיבצע או בביצועו.

כמה שנוגע לתפיסת אופי המילחמה שלאחר „קדש,״ לא נחלקו הדיעות בצה״ל. ברור היה לכל כי כוחות היבשה אשר יכריעו במרחבים הגדולים והחשופים של סיני, יהיו ניידים

ומשוריינים, כלומר, כוחות שיריון שיילחמו ב„לוחמת שיריון." יש רק להצטער על כך שכבר אז לא הוקדשה תשומת־לב מספקת לעובדה, שכל „כוחות־יבשה מודרניים" הם כוחות שיריון, ושכל לוחמת־יבשה מודרנית, היא לוחמת שיריון. חטא קדמון זה מצא, כידוע, את ביטויו המירבי ביום־הכיפורים, בבניינם הלא־נכון ואימונם הבלתי־מספיק של הכוחות שלא ניכללו במיסגרת הפורמלית של חיל־השיריון.

התקפה בדרום

אולם בשאלת התוכנית האופרטיבית הנכונה לא שררה הסכמה, והועלו פיתרונות שונים. כדי להבין את הפיתרונות הללו ואת השוני שביניהם, ראוי לזכור כי הבעייה שבפניה עמד צה"ל לא היתה כניסה לסיני

שילטון הבורות והיהירות שירד על צה"ל יוחס לרמטכ"ל בר־לב

והתקדמות בו, אלא ביצוע חדירה מהירה, שבתוך כמה ימים תגרום השתלטות מלאה על כל חצי־האי, תוך הריסת כל הכוח הצבאי המצרי שבו.

לצורך זה, ברור היה מראש כי המיבצעים חייבים להתנחל על גבי שלושת „צירי־האורך" הבלתי־נמנעים הקיימים בסיני. הפיתרונות המיבצעיים האלטרנטיביים אינם אלא וריאציות על חשיבותו היחסית של המאמץ אשר יבוצע לכיוונם ועליהם.

בווריאציות שונות, הועלה רעיון ביצוע חדירה בגיזרה הדרומית, באיזור הכונתילה. יתרונו של „הפיתרון הדרומי" — שוודאי הושפע לא־מעט מ„מהלך המיתלה" של דיין בקדש — היה, שבמקום זה לא נמצאו מערכים מבוצרים וחזקים, הממוקמים במבואות הכרחיים, כמו הללו שברפיח—אל־עריש ואבו־עגיילה—קסיימה.

מיגרעותיו של פיתרון זה:

ראשית, ביגלל היעדר דרכים טובות באיזור, היה תהליך צבירת הכוחות בצדנו כה ממושך, עד שהמצרים היו בוודאות מבחינים בו ונערכים לקראתו. כך היו כוחותינו החודרים מוצאים עצמם מול מערכים מוכנים — ולוא גם חפוזים — **ונמצאנו מחטיאים את עצם הצדקת נקיטת המהלך הזה.**

שנית, מן ההכרח היה להבקיע מייד גם באבו־עגיילה ובכל מחיר, משום שרק דרך „ציר המרכז", שהוא כביש, ניתן לתספק את הכוחות החודרים לסיני בדרום. התנייה זו של „הפיתרון הדרומי" בהצלחה מיידית וודאית של הבקעת מערך מבוצר ומוכן היתה לא רק מיגרעת כשלעצמה, אלא שדרשה גם הקצאת כוחות כאלה, שבגיזרת רפיח החיונית היה נותר כוח דל מאוד — בעוד המצרים חופשיים למעשה לפתח התקפת־נגד דווקא משם, בהיות „ציר הצפון" בלתי־מאויים על־ידי חדירותינו ובוודאי שלא חסום.

שלישית, מפני ריחוק המקום ממרכז הארץ, לא היתה נשמרת אפשרות ממשית להסיח, בשעת הצורך, חלק מן הכוחות לחזיתות האחרות — מול מיבקע ירדני מהרי־חברון לכיוון באר־שבע, למשל — ומנקודת־הראות של כמות הכוחות ביחס לצרכים האיסטרטגיים היתה מגרעת זו רצינית ביותר.

יתרה מזאת, בהיות מערכת הדרכים אז כפי שהיתה, אף לא ניתן כך להעביר במהירות מספקת יחידות או עוצבות מן הדרום אל אחת הגזרות הצפוניות.

אריק מול טליק

גישה אחרת, שלמענה לחץ אריק שרון, גרסה שהמאמץ העיקרי צריך שייעשה באבו־עגיילה — וזהו „הפיתרון המרכזי."

לעומתו עמדה תפיסת „הפיתרון הצפוני" — משמע,

ההיערכות המצרית עצמה עזרה לכוחות צה"ל להבים אותה

מיקום המאמץ האופרטיבי העיקרי בפיתחת־רפיח — שמייצגה העיקרי היה האלוף ישראל טל. הדיעות למען כל אחד משני הפיתרונות הללו היו חלוקות, למעשה, בשני מישורים: המישור המדיני והמישור האופרטיבי. יש לבחון אותם בנפרד.

במישור המדיני, היתה גישת „הפיתרון הצפוני" מבוססת על ההנחה, שבתנאי מיגבלת „שעון החול" הבינלאומי, על צה"ל להבטיח כי אפילו תתפוס אותו הפסקת־האש כעבור זמן קצר ביותר, בכל זאת כבר יהיו בידיו הישגים טריטוריאליים משמעותיים מבחינה מדינית — רצועת־עזה ו„בירת סיני", אל־עריש. מחוץ לזה, כיבוש הפיתחה יתן בידי צה"ל כל אותם יתרונות מיבצעיים, שנפרטם בהמשך.

גירסת „הפיתרון הדרומי" ראתה, מתוך אותה אימה של „שעון החול," צורך חיוני לפרוץ מיד לעומק סיני,

התוכנית הסופית: המאמץ העיקרי מכיוון פיתחת־רפיח, בהנהגת טליק, כשמאמץ־המישנה בהנהגת אריק מכוון לעבר אבו־עגיילה. בדרום — הסחה.

מתוך מגמה להשיג בזמן הקצר ביותר השמדה מירבית של הצבא המצרי, וגם כיבוש המיצרים ואף התעלה.

בעייה זו יושבה סופית רק אחרי שנעשה דיין שר־הביטחון, והוא הורה כי מטרת המינימום של כל התקפה בסיני היא כיבוש כל קידמת סיני — צפון, מרכז ודרום כאחד.

אם במישור המדיני חשיבותם היחסית של אבו־עגיילה ואל־עריש היתה כדעת איש ואיש, הרי במישור האופרטיבי קשה לחלוק על כך, שפיתחת־רפיח היא שהיתה „השטח החיוני" — לנו ולמצרים גם יחד.

אל־עריש היא המקום היחידי שתפיסתו פותחת את שתי הדרכים החשובות מן הנגב אל התעלה — את „ציר הצפון", שהוא הקצר והנוח ביותר; ואת „ציר המרכז," אשר מבחינה צבאית הוא החשוב שבצירי חצי־האי. מאל־עריש ניתן לרדת בכביש אל ג'בל־ליבני, וממנו להמשיך לאיסמעיליה, תוך עקיפתה בטווח בטוח של אבו־עגיילה; ואם פונים מהצומת ביר־לחפן דרומית־מיזרחית, ניתן להגיע לצומת אבו־עגיילה ולאיים משם, מעורפם על מיתחמי אום־קטף, או אף לרדת אל קסיימה או דרומה.

בראייה לאחור, לא רק שבששת הימים הצדיק „ה־

המערך המצרי: הכוח הפלסטיני ממוקם ברצועת־עזה, ואילו הכוח המצרי העיקרי מרוכז בדרום, מתוך ציפייה מוטעית לחתקפת צה"ל שם. 3 אוגדות צה"ל — במקומן.

פיתרון הצפוני" את עצמו, אלא שלמעשה עלה יפה כל־כך, עד שההבקעה באבו־עגיילה היתה מיותרת. אבל אין לטעות: גם אם פיתחת־רפיח חשובה יותר, הרי אבו־עגיילה, כמבואו הישיר של „הציר המרכזי," חיונית גם היא, ואסור היה לראות חדירה בכל הכוח לעומק סיני בילעדיה. הימנעות מכיבושה בכוונה מראש היה בגדר נטילת סיכון חמור ובלתי־מוצדק.

ככל הנראה, היה על אריק שרון לנהל מאבק לא קל כדי שתתקבל הנחה זו.

בטרם ניפנה לתוכנית המיבצע של ששת הימים ולגילגוליה, נבחן את הכוחות המצריים ואת היערכותם.

המצרים נגד עצמם

סך כל סדר־הכוחות המצריים בסיני כלל 16־13 חטיבות של חי"ר, כ־850 טנקים, ותותחי־סער מ־

דווקא גודל הניצחון של ששת הימים גרם לאסון עתידי

סוגים שונים. סיוע סיפקו 800 כלי־ארטילריה שונים. וכחלק אורגני מן היחידות עצמן נמצאו, במיספרים ניכרים ביותר, מרגמות ותותחים־נגד־טנקים מכל הסוגים.

כל העוצמה הגדולה הזאת נערכה בכמה קווים. בקו הראשון נמצאו, מצפון לדרום: ברצועת־עזה — 2 חטיבות פלסטיניות, בסיוע כמה גדודים של חי"ר וקומנדו מצריים, ועימם כ־30 טנקי שרמן, מן הדגם העתיק. איזור רפיח—אל־עריש הוחזק על־ידי דיוויזיה 7, עם כ־80 טנקים. במערך קסיימה—אבו־עגיילה התמקמה דיוויזיה 2, כשברשותה כ־150 טנקים.

באיזור הקוראייה, שממול מיצפה־רמון, נמצא כוח שאזלי, שהיה מעין דיוויזיית־שיריון מוקטנת, או חטיבה מוגברת. ימים אחדים קודם המילחמה הועבר משייח־זואייד, שעל כביש רפיח—אל־עריש, אל המישורים השוממים שבדרום. נחפז לקדם פני הבקעה ישראלית צפוייה — או, אם יעלה הדבר בידיו, להבקיע בעצמו אל הנגב, במגמה לנתק את חודו התחתון, אילת.

בין כונתילה לנחל השתרעה דיוויזיה 6, שעליה הוטל לבלום כל ניסיון של צה"ל להבקיע שם, בעיקבות חטיבת הצנחנים של קדש. לשם כך הוקצו לה טנקים רבים — כ־130 במיספר.

הקו השני הורכב מדיוויזיה 3, שהחזיקה באיזור ג'בל־ליבני ומערבה, עם כמות גדולה של טנקים (כ־120). היא נועדה לתמוך, באמצעות מישלוח תיגבורות וביצוע מכות־נגד, את המערכים הקידמיים; ואם יובקעו אלה — להוות קו־התנגדות שני. מדרום לה, בין ג'בל חארים, המזדקר מעל לחמאדות הנירחבות ועד המיתלה, נערכה ה„מג'מועה", שהיתה מעין־דיוויזיה, בפיקוד הגנרל יאקוס, עם 50 טנקים.

הקו השלישי נועד לתמוך בשני הקידמיים, ולניהול קרב־השהייה עד לייצוב קו־הגנה עורפי ב„קו־המעברים." לצורך זה מוקמה דיוויזיה 4 המשוריינת בביקעת המלייז, בין ביר־גפגפה לביר־תמדה. משם יכלה לנוע, בעת הצורך, אל "ציר־הדרום" או לכיוון „ציר־המרכז."

בניגוד ל„קדש," כשהיתה ההיערכות המיצרית מושלמת — במובן זה, שהיתה בדיוק לפי התוכנית, וגם כל המהלכים המצריים בוצעו ממש כפי שתוכננו ותורגלו מראש — הרי לקראת ששת־הימים היתה ההיערכות המצרית לוקה ביותר.

שגיאתה הבסיסית היתה, שהנחת־היסוד שלה גרסה הפריצה של צה"ל בצירי המרכז והדרום. כנראה שגיזרת רפיח—אל־עריש נראתה להם כה מובנה מאליה, עד שהעריכו שלא יתכן שם המאמץ העיקרי של צה"ל.

שגיאה זו לא היתה ילידת הרגע, אלא „קונצפציה"

אריק לא הסתפק בתפקיד פאסיבי ולחץ לשינוי התוכנית

שהתבשלה משך כמה שנים. כתוצאה ממנה לא היו המיצרים ערוכים כיאות לקדם את „הפיתרון הצפוני," וקרוב לשליש מכלל עוצמתם בסיני לא נטל כל חלק במילחמה, מילבד סתימת צירי־המנוסה; וגם מן האלמנטים אשר לחמו היה חלק ניכר „משוך" כלפי דרום ולמעשה גם הוא נוטרל.

כך סייעה ההיערכות המצרית עצמה את כוחות צה"ל בהוצאת המיצרים משיווי־מישקלם ובהחשת עירעורה.

גורם־חולשה חשוב אחר אצל המיצרים נגרם כתוצאה מאי־מספיקותה של המערכת הלוגיסטית.

הכוחות הגדולים שנכנסו לסיני בתרועות,

(המשך בעמוד 22)

בתו של סופר־השואה הגיעה אל בית־המעצר - כשהיא מואשמת ברכישת דולרים בשווי חצי מיליון לירות בשוק־השחור

ב־7 ביוני 1961 עמד אדם בעל פנים חיוורים ומיוסרים על דוכן־העדים, בבית־המישפט בירושלים. המדינה כולה עצרה את נשימתה. באותן שניות בהן חשפה עצמה דמות מיסתורית, סופר לאו־מי, אשר המילים אותן כתב לא איפ־שרו לדורות שלמים לשכוח את שואת העם היהודי.

ק. צטניק * ניצב מול שופטי הצורר

הארי לא יכול למלט מלה מקר־בו. גברת גליק מחתה במטפחת את דמעותיה. „מדוע, הארי, מדוע שונאת אותי בתי? אמור לי, יקר שלנו, מתי תחדל בתי לשנוא אותי?"

„כשתחדל לשנוא את עצמה," השיב הארי.

סלמנדרה / העימות עמ' 163

הנאצי אדולף אייכמן, וזיהה לראשונה קבל עם את השם האמיתי שמאחרי יצי־רותיו שנכתבו בדם־ליבו: יחיאל די־נור. הוא פרש בידו, שעל אמתה חרוט מיספר מחנה־המוות 135633, את בלויי חליפת־הפסים שלו ממחנה־הריכוז, אשר נשאה עליה אותו מיספר עצמו, ואמר: „הייתי בפלניטה של אושוויץ... לתושבי פלניטה זו לא היו שמות, לא היו להם הורים. הם לא נולדו ולא הולידו..."

אחרי שפלט מילים אלו, שנתלשו מפיו

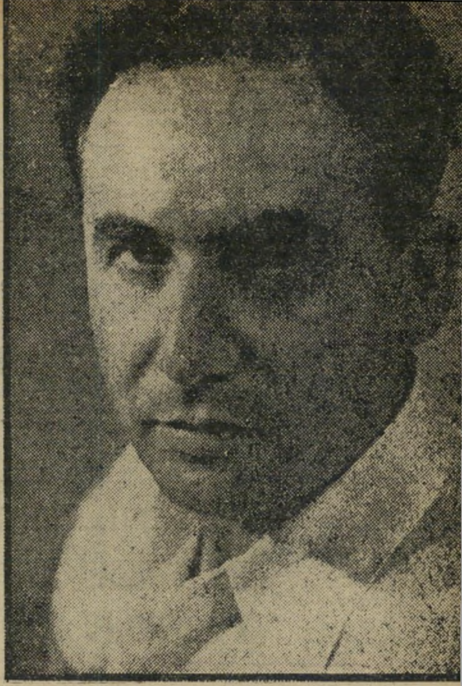

האב סופר השואה ק. צטניק, הוא יחיאל די־נור, גילה תמיד יחס מיוחד לבתו הבכורה דניאלה.

ההורים נינה ויחיאל די־נור בעת טיול בלונדון בשנת 1958. אהבתם המיוחדת של ההורים היתה בין הסיבות שהביאו להידרדרות דניאלה.

דניאלה בגוב

כמו מתוך סיוט־בלהות שקם לתחייה, התמוטט די־נור.

אך לק. צטניק היו ילדים: הצעיר, ליאור, והבכירה דניאלה.

ב־1 בנובמבר 1974, 13 שנים אחרי שהתמוטט על דוכן־העדים בבית־המישפט בירושלים, ניצבה דניאלה די־נור, צעירה בת 24, בתו של ק. צטניק, מול השופט בבית־מישפט השלום בתל־אביב. היא עמדה ליד שולחן הנאשמים, ושמעה כיצד מאשימה אותה מדינת־ישראל ברכישה

מאת

יוסי ינאי

בלתי־חוקית של 82 אלף דולר, בשוק־השחור.

לאחר שהשופט הוציא נגדה פקודת־מעצר עד לסיום ההליכים, והשוטרים עמדו להוציאה מאולם בית־הדין כדי להובילה לבית־המעצר באבו־כביר, התמוטטה דניאלה. היא פרצה בצעקות היסטריות, דרשה שיביאו אליה את בתה לי, נכדתו של הסופר הלאומי, ואחר הוצאה בכוח מאולם בית־המישפט.

---

* ק־צט: קיצור מקובל למונח „מחנה־ריכוז" בשפה הגרמנית.

הופעתו הקטועה והדרמאתית של יחיאל די־נור במישפט אייכמן היתה אחת מנקודות־השיא במסכת־חייו הסבוכה של הסופר. הופעתה ההיסטרית של דניאלה די־נור, במישפטה בבית־מישפט בתל־אביב, היתה נקודת־השפל העמוקה ביותר בחיי בתו.

■ ■ ■

כדי להבין כיצד הגיעה נערה צעירה, בת לאחת השושלות המישפחתיות המפוארות ביותר בישראל, למצב שבו מוצאים עצמם בדרך־כלל רק פושעים, סרסורים וגנבים, יש להכיר את סיפורה של מישפחת די־נור — סיפור, אשר סממני הטרגדיה היוונית שזורים בו לכל אורכו.

ארבעה פרקים עיקריים בטרגדיה זו — ארבעת הספרים אותם כתב ק. צטניק: סלמנדרה, בית־הבובות, השעון אשר מעל לראש וקראו לו פיפל.

ארבעה פרקים אוטוביוגרפיים, אשר רק פרטים ושמות ספורים, לא רבים, שונו בהם, בעיקר כדי שאי־אפשר יהיה לזהות את המחבר.

יחיאל די־נור נשאר בחיים כשהוא נפלט מאושוויץ על־ידי יצר־קיום על־אנושי. „כאשר היינו כולנו עירומים ועוברים על־פני הרופאים שערכו את הסלקציה," סיפר פעם, „הייתי מביט להם ישר בעיניים. לא כפוף ושפוף, לא מדדה כשפני כבושות באדמה — אלא מביט להם ישר לעיניים.

העדות יחיאל די־נור מציג בפני שופטי אייכמן את חליפת־הפסים שלו ממחנה־הריכוז אושוויץ.

אבא של לי לוי לוי, הצעיר מ[...] השם המקורי לי, [...] וחוס, וזכה תודות לכך באהבתה. היה זה לוי [...] דרות אשר הביאה את בת אחת השושלות המ[...]

ובמבטי הייתי מכניס את כל החלטתי לח־יות. את כל השבועה לגבור על אושוויץ."

אולם פעם אחת בגדה בו השבועה. רו־פא־המוות יוזף מנגלה, לא התבונן באותו רגע בעיניו של ק. צטניק, אלא בגופו, גל־עצמות מזה־רעב, וקבע את גורלו ל־שבט — לרשימת המובלים למוות.

כאשר פרקו קלגסי הנאצים את המשאית שעליה הועמס די־נור, ליד פתח תאי־הגא־זים, לא נמצא הוא בין המורדים ממנה. הוא הסתתר בארגז־פחמים שהיה מונח במשאית, וניצל.

עם תום המילחמה, לאחר גילגולים על פני אירופה כולה, הגיע לארץ. כאן הת־

עיני גברת גליק נצצו בדמעות־גיל, בהביטה אל נכדתה. „כמו מלאך!" התפעלה. שפתיה נרכנו אל ראש דניאלה בנשיקת אם שאינה יכולה עוד לכלוא את גע־גועיה: „ילדתי הקטנטונת..."

„היא לא ילדתך!" חרדה גליליה אל אמה בזעקת־פתאום. „אמא של דניאלה נשרפה באושוויץ! לאף אחד אין פה רשות להיות אמא של דניאלה! לאף אחד! לאף אחד!"

„צאו מפה!" צווחה גליליה וידיה נקפצות לאגרופים. „שלא יהיו פה הורים בבית הזה!"

סלמנדרה / העימות עמ' 157—156

גורר על ספסל, בשדירות רוטשילד. ככר שימשו לו דפים תלושים, שעליהם כתב את סלמנדרה. מאוחר יותר הירשה לו המו"ל רבניצקי, שהוציא את סלמנדרה לאור, בעל הוצאת דביר, להשתכן במרתף ביתו.

די־נור הסתגר בארבע אמות המרתף, כשהוא מתחנן בפני העולם להניחו לנפ־שו ולכתיבתו. בעוד שכל האודים המו־צלים של שואת אירופה ביקשו לשכוח, להסתדר, להקים בית חדש ולמצוא חמי־מות, ביקש די־נור רק להתנזר, לזכור ולאזכיר ולקרוע את מסך האדישות שאיים לרדת על הנוראה בשואות שידע העם היהודי מימיו.

יש להניח כי היה מצליח בהגשמת דרך־החיים שבחר לו, אילולא קראה את סיפרו, סלמנדרה, אחת מנערות־הזוהר של תל־אביב הקטנה: נינה אשרמן.

■ ■ ■

נינה, בתו היחידה של אחד האישים המכובדים ביותר בתל־אביב של אור־תה תקופה, פרופסור יוסף אשרמן, רופא־נשים דגול, היתה צעירה יפהפייה, שחר־חורת, סטפטנית עליזה ותוססת. „בעלת הרגליים היפות ביותר בארץ־ישראל," כפי שהגדירה אחד המחזרים הרבים שהתדפקו על דלתות ביתו המפואר של פרופסור אשר־מן, ברחוב אידלסון בתל־אביב.

לאחר שקראה את סלמנדרה, החליטה

רגע דרמאתי

לאחר שחשף עצמו, אחרי שנים רבות שבהן הצליח לשמור על אלמוניות מוחלטת, ולאחר שהציג בפני השופטים את חליפת מחנה־הריכוז אותה נשא עימו מאז, התמוטט ק. צטניק על בימת־העדים במישפט אדולף אייכמן. בתמונה נראה די־נור שוכב על אלונקה, כשחותנו הפרופסור אשרמן, שנכח במקום, מטפל בו.

אצבעותיהם לחצו יחד על כפתור הפע־מון, והדלת נפתחה.

לאחר שנכנסו, לחש לסק על אוזנה של נינה: „זה הסופר שאת כל־כך הרבה מחפשת." באותה שנייה החליטה נינה הנדהמת: „הוא יהיה בעלי."

קשה לתאר ניגודי־אופי חריפים יותר מאשר אלה שהיו בין בת הפרופסור הקלי־לה והחברותית לבין איש־העבר, בעל ה־עיניים הכבויות, שכל מי שהביט בו ראה מייד, כי הוא עדיין שם.

אמה של נינה, מלכה אשרמן, רצתה

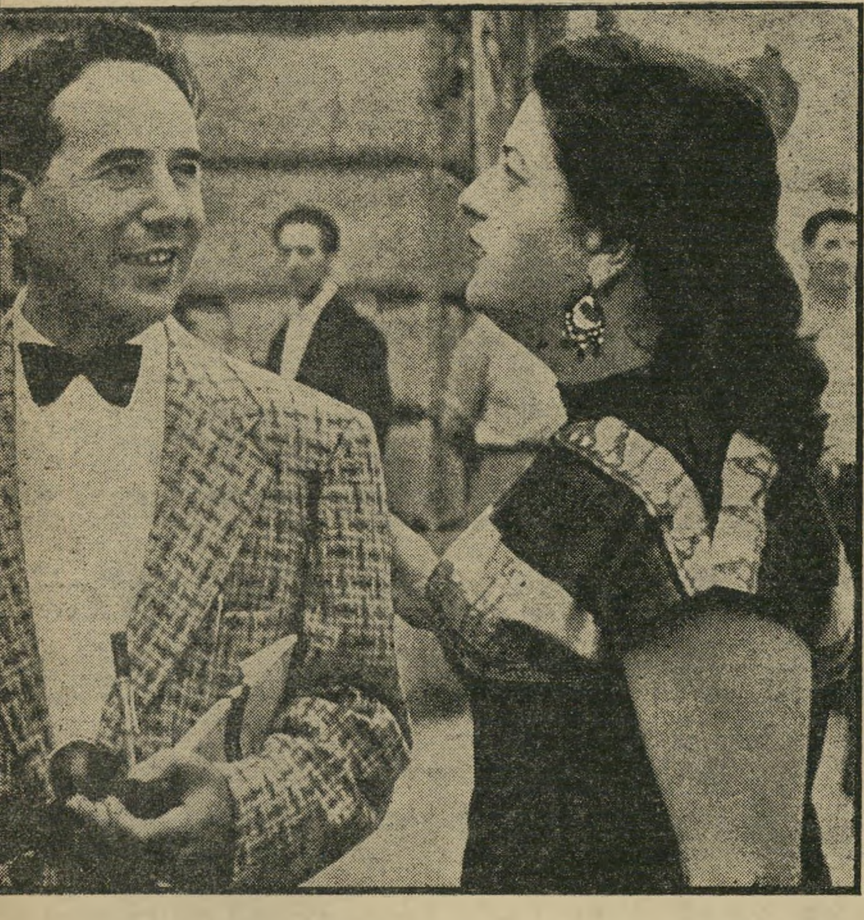

המבריחים

נינה בליבה כי האיש שכתב ספר זה, הוא שיהיה בעלה. למרות קשריה הענפים, ולמרות העובדה שקשה היה לסרב לנינה, בכל־זאת לא הסכימו המו"ל, המפיץ והמד־פיס להפר את שבועת הסודיות אותה נש־בעו לסופר, סירבו לגלות לה את זהותו.

תשוקתה של בת־הפרופסור הצעירה

החל מהיום לא אלך לבקר גם את ההורים. החל מהיום אתייחד רק עם הילד. ילדו של הארי. ילי־דנו. בעט סוף־סוף פרחח שכמותך, שלום לאמא! הארי זוטא, סרבן שכמותך! גם אביך — את החיים שהאלוהים נתן לו, בכוונה ובמטרה תחילה. סירב לקבל. בכוח כפיתי עליו את החיים. אילמלא אהבתי שיכלה לסרבנותו הרי לא היית אתה עכשיו בבטני.

סלמנדרה / העימות עמ' 135

להכיר את הסופר האלמוני הפכה לשיחת היום בתל־אביב של אז. באחד הערבים, פנתה נינה לבקר אצל האיש שתירגם את סלמנדרה לאנגלית, י.מ. לסק, אצל דלת ביתו של לסק ניצב גבר לבוש בתידור מאופק וחמור־סבר. הוא כבר ציל־צל בפעמון הדלת, ולא נענה. „אולי ננסה בכוחות משותפים," הציעה נינה.

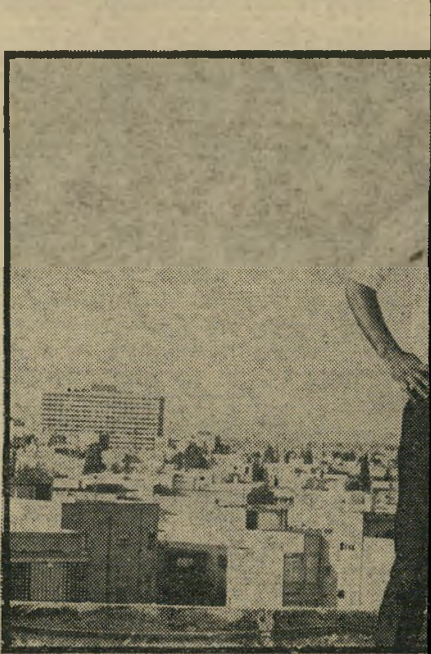

א עדני, הוא אבי בתה של דניאלה, שקיבלה את
א מן הבודדים בעולם שהעניקו לה תשומת־לב
ביא לחידרדרותה המוחלטת של דניאלה, הידר־
אות בארץ אל מאחרי הסורגים בבית־המעצר.

אבא ואמא

נינה די־נור ובעלה ק. צטניק פיתחו אהבה יוקדת ומופלאה תחת צילם המתמיד של זיכרונות השואה, אותם חי ק. צטניק יום־יום מחייו. אך נראה כי בתם, דניאלה, לא הצליחה לעמוד ביקוד העז, פיתחה בעצמה שינאה תהומית כלפי הוריה, ובעיקר כנגד אמה. שינאה זו היא שהביאה אותה לבעוט בכל מה שהיה לדעתה קדוש ויקר לחם, לעזוב את הבית, לנחל נגד הוריה מסע־השמצות.

(המשך מעמוד 21)

בחתונה מפוארת, שתהיה שיחת־היום ב־קרב העילית החברתית של העיר הקטנה. יחיאל רצה בחתונה צנועה — לא היה לו את מי להזמין, מלבד מיספר סופרים־ידי־דים. החתונה היתה צנועה.

נינה היתה מורגלת בעושר רב. תמיד היו בביתם מטפלת, מבשלת ומשרתת צמודות. היא הסכינה לנשפים עליזים, לישיבת בטלה בבתי־הקפה שעל הטיילת של שפת־הים, לידידים רבים ולהמולה תמידית סביבה. יחיאל התעקש כי יתגוררו בדירת־המרתף הדלה שלו, וביקש שקט ומיסתור, ללא אנשים — רק עם דפי־הנייר והזיכרונות.

בחושיה הבריאים הבינה נינה כי עליה לחתמזג בכל כוכי נישמתו של בעלה, כדי שתוכל ללמוד לחיות עימו. היא הבינה, מה שהוא סירב להכיר כל העת: שכל כתיבתו הכפוייה אינה אלא נקמה — ניק־מתו של האיש האחד, אשר ראה, התנסה, עבר, חווה, אך סירב להינתק.

„האם באמת אינך רואה את ידו של הגורל שזימן אותנו?” שואלת גליליה גליק, היא נינה אשרמן בסלמנדרה, את הארי פרלשניק, הוא יחיאל די־נור: „יד־גורל זו גם מרשיטה אליך את הנקמה. הנה היא, נקמתך: ילדיך, הארי, ילדי שנינו!”

באהבתם של שני הניגודים הקיצוניים הללו היתה עוצמה נוראה. כשהתחבקו, היה הוא נזכר באהובתו אשר חשאיף במישרפות. כשהתנשקו, היתה עולה אל מול עיניה כתונת־הפסים שהיתה תלויה בחדרו. כשליטף אותה, היה שומע את זעקות המעונים במחנות־הריכוז וכששיחקה בשערו, היתה מריחה את עשן ארובות אושוויץ.

נינה השתלבה במהירות בחייו של יחיאל. היא ילדה לו את שני ילדי־הנקמה, דניאלה וליאור, הכריחה אותו להסתגר ולכתוב משך חודשים ארוכים מבלי להתראות עימה כלל, והפכה האמרגנית של ספריו.

היא החלה נוסעת ברחבי העולם עם כיתבי־היד שלו, דואגת לתירגומם לעשרות שפות, חותמת על חוזים עם מוציאים־לאור — והפכה את ק. צטניק אחד הסופרים המפורסמים בעולם.

■ ■ ■

באווירה זו באה לעולם דניאלה. משך חודשי הריונה של נינה היה יחיאל סגור ומסוגר בביקתה שבפרדס מבודד, כשהוא נאבק עם קירעי דפי־נייר, ועליהם שורות ארוכות בכתב־ידו הצפוף. כאשר הגיע יום אחד לביתו, נודע לו מפי השכנים, כי נינה נמצאת בבית־החולים, במחלקת יולדות. הוא מיהר לבית־החולים, ושם הציגה בפניו נינה את בתו.

התינוקת לא ידעה כי היא ילדת־נקמה, ולא הכירה בחובות המיוחדים שהוטלו עליה עקב כך: גם כשגדלה דניאלה, היא לא הסכימה לקבל על עצמה עול זה. היא רצתה להיות כמו כל הילדות האחרות. אולם המיבנה המישפחתי יוצא־הדופן, שאותו עיצבה נינה, לא התיר לה זאת. דניאלה נשלחה, יחד עם אחיה הרחק מהבית, לפנימיית הדסים, אך גם שם זכתה רק לביקורים מועטים של הוריה. אביה היה טרוד בכתיבה. אמה היתה טרודה בנסיעות סביב העולם.

סיפרה פעם דניאלה לידידה: „האמא השמנה שלי, כל היום היא דואגת רק

> **„שלושת עולמות חייו נסתחררו במוחו כקלפים בידי קלפן זריז. ופתאום נעצרה הסחרחורת. נתבהר הכל. הוא הזדעזע מבהירות החזיון שיד הגורל חשפה עתה לעיניו. „זוהי ידרתנו היחידה, יותר אין לנו.”**
>
> סלמנדרה / העימות עמ׳ 101

לאכול ולהשמין, לאכול ולהשמין. לא מעניין אותה בכלל מה קורה בבית. ואבא סגור בחדר שלו ולא יוצא ממנו ימים שלמים.

„לכל נערה אחרת יש על הצוואר שרשרת עם מגן־דוויד — לי, יש שרשרת עם המפתח של הבית. אני באה, מכינה לעצמי אוכל, לא רואה אף אחד ולא שומעת מאף אחד. אצלנו בבית אין אף פעם ארוחות משותפות בימי שישי, וכשנפגשים, אומרים שלום אחד לשני כמו אנשים זרים בתחנת־רכבת.”

דניאלה פיתחה לעצמה מערכת של ריגשות סמוקות כלפי אמה ואביה. אולם המוקד העיקרי לשינאה היתה האם, נינה. „אבא עוד היה מטפל בי קצת, כשהייתי קטנה. הוא היה חופף לי את הראש, קולע לי את הצמות, מכין לי לפעמים ביצייה.”

ואומנם, יחיאל אהב מאד את בתו. היא הזכירה לו את אחותו שנספתה בשואה, על שמה נקראה דניאלה. אך אהבתו אליה אוכלה על מיזבח הזיכרונות והכתיבה, בהם ראה שליחות עליונה.

בינתיים גילתה נינה הפעלתנית תחומי־פעילות נוספים. כיוון שהאמינה כי יהיה זה ביזבוז להשתמש בכישרונותיה הגסטרונומיים בשירות מישפחתה בלבד, המציאה את תחרות מלכת־המיטבח, שנערכה ברוב הדר במלון שרתון בתל־אביב. מאוחר יותר פנתה אל הסיכסוך הישראלי־ערבי, הקימה אגודה לידידות בין יהודים וערבים, כשהיא מעמיסה על בני־ביתה מסיבות חברתיות דו־לאומיות, משוטטת בין כפרים ערביים בארץ ועוסקת, בין קפה לבקלאווה, ברעיונות קירוב בין העמים.

כל אותה עת עסקה דניאלה בחיפוש אחר קורט חמימות ומנה קצובה של אהבה, שכה חסרו לה בבית. היא ניתקה את קשריה עם מישפחתה ועברה להתגורר בחדר שכור. אהבתה הראשונה הגדולה היתה בחור צעיר ממוצא תימני, בשם יגאל. משך זמן־מה נדמה היה לה כי מצאה את האושר, עליו לא יכלה לקרוא

דניאלה די־נור
בריחה אל הסם

בספרי אביה. אך כעבור כשנה התברר כי יגאל חולה במחלת־רוח, והוא אושפז.

היתה זו לדניאלה מכה קשה־מנשוא. היא נענתה להצעת הוריה ונסעה ללונדון. למרות מישפחתה העשירה, התגוררה דניאלה בדירת־חדר עלובה בלונדון, כשהיא סובלת לעיתים קרובות מרעב גופני ממש. באחת הפעמים — גבר עליה הרעב והיא התעלפה. כשהתעוררה, מצאה עצמה במיטת שכן כושי, שגילה אותה על המדרגות. השניים התאהבו ועברו לגור ביחד.

כשהגיעה לארץ הידיעה כי דניאלה חיה עם כושי, הזדעזעה נינה. היא הצליחה להשפיע עליה לחזור.

„האשה שבילבלה לכל העולם את המוח, עד כמה צריכים כל העמים לחיות בשלום זה עם זה, וכי אין הבדל בין יהודים וערבים ובין גזע שחור לגזע לבן, האמא שלי, קראה לי זונה, רק משום שהייתי מאוהבת בכושי,” זעמה אז דניאלה באוזני ידידיה.

■ ■ ■

באותה עת פתח שלום כהן את שבועון־הנוער נוער 71, שנכשל ונסגר כעבור זמן קצר. דניאלה קיבלה עבודה כמזכירת המערכת, ושם הכירה את לוי לוי, בחור ממוצא עדני, נושא־כליו של כהן, שעבד באותו שבועון. דניאלה היתה יושבת ימים ולילות במישרדי השבועון, רק משום שלא היה לה לאן ללכת. לוי, אשר הבחין בבדידותה, היה מביא לה לעיתים כריך או בקבוק קוקה־קולה. שוב נלכדה דניאלה ברעבונה לחמימות ולתשומת־לב, והשניים התאהבו.

לוי, גבר נשוי החי מזה שנים רבות בנפרד מאשתו המסרבת לתת לו גט, עבר להתגורר עם דניאלה בדירה שכורה בהרצליה. הוריה של דניאלה התנגדו גם לשידוך זה.

„אמא הכירה את לוי עוד לפני שאני הכרתי אותו, והם היו בידידות,” סיפרה דניאלה. „אבל ברגע שגילתה שהוא, התימני, מחזר אחרי הבת שלה, אני הייתי שוב זונה אצלה.”

דניאלה היתה גם יורשת ירושתו ה־גדולה של סבה, הפרופסור אשרמן. אשרמן הוריש את נכסיו הרבים לדניאלה ולאחיה, כשהוא עוקף את בתו וחתנו. „יום אחד אמא החתימה אותי על איזה מיסמכים. לא ידעתי על מה אני חותמת, ורק אחר־כך הסתבר שזה היה כתב־ויתור על חלק מהירושה שלי,” טענה דניאלה.

פרשת הירושה היוותה את הקרע הסופי בין דניאלה להוריה ודחפה את דניאלה, ללא מוצא, לזרועותיו של לוי, בו ראתה את המיפלט האחרון. השניים חיו כבעל ואשתו לכל דבר, והיא ילדה לו בת, אשר קיבלה את השם לי.

אולם לוי עצמו הידרדר, החל לקחת

> **„אביה לא מצא לו לעולם שעת־פנאי לבתו, שגדלה כמיותמת מאב. עם שנותיה צמחה בזיווה משטמה עיוורת לאמה, המסתגרת לעת־לילה עם אביה בחדר־המישכב. בעודה בבית־הספר התקנאה זיווה בחברותיה על אשר להן יש אב. ואילו החברות קינאו בזיווה בשל עיניה היוקדות ודקות גווה ששיוותה לה דמות איילת בר.”**
>
> סלמנדרה / העימות עמ׳ 161

סמים. בתו של האיש שעמד בגבורה באימי זוועות הנאצים, נכנעה והתמכרה אף היא לסם נושא השיכחה.

בשבועות האחרונים ידעו ידידיהם של לוי ודניאלה כי הם עומדים להגר מהארץ ולנסוע להולנד. ערב הנסיעה פנתה דניאלה לסניף הבנק שלה, בנק לאומי ברחוב דיזנגוף 100 בתל־אביב, פדתה ניירות־ערך בסכום־העתק של 385 אלף לירות, שהיו בבנק על שמה. מקור הכסף אינו ידוע. אחדים מידידי הזוג טוענים כי הכסף הוא חלק מהירושה שדניאלה הצליחה בכל־זאת לקבל, ואחרים [illegible] כי הכסף הושג מעיסקות שונות [illegible] לוי.

■ ■ ■

לפני כשבועיים נעצרה דניאלה די־נור על־ידי המישטרה. אחד מבכירי החוקרים, רב־פקד דויד רוזנברג, מי שהיה ממונה על חקירות מועלי הבימה, מקורות, בנק ארץ־ישראל—בריטניה והחברה ה־מרכזית, התייצב מולה בפני השופט וגולל עלילה, שאם יתברר במישפט כי היא נכונה, צפויות לדניאלה מיספר שנים מאחרי סורג ובריח.

המישטרה טוענת כי לאחר שהוציאה דניאלה את הכסף מחשבונה, יעץ לה אחד מהפקידים הוותיקים של הבנק, מרדכי דן, לרכוש בהם דולרים, ואף היפנה אותה אל סוחר מהשוק השחור. פקיד אחר של אותו סניף, אשר האזין לשיחה, מיהר לדווח למישטרה, וזו הטילה מעקב על דניאלה. כעבור יומיים הגיעה דניאלה שוב לבנק וביקשה לשכור כספת. לדברי ה־מישטרה יעץ לה דן להסתלק מהמקום במהירות, כיוון שחש בשוטרים העוקבים אחריהם. דניאלה נשמעה לעצתו, ומאוחר יותר נעצרה.

המישטרה לא הצליחה למצוא את ה־דולרים, אשר לטענתה ניקנו על־ידי דניאלה, ואף לא את הכסף הישראלי. באותם ימים עצמם נעצרו כ־40 חשודים נוספים על אותה עבירה. המישטרה הציעה להם למכור את הדולרים למדינה תמורת שלוש לירות הדולר, ולהינצל ממישפט. רובם הסכימו, ושוחררו.

דניאלה סירבה, והכחישה את כל ההאשמות שייוחסו לה. יחד עימה נעצרו קבלן ידוע ששמו נאסר לפירסום, ומנהל בנק שחור פרטי, קרול מאיר. השניים שוחררו בערבות. את דניאלה סירבו השופטים לשחרר.

בעת הבירור נכח לוי לוי בחברת פטרונו, שלום כהן.

המישטרה עדיין לא מצאה את הכסף שלה. אם אומנם הפך לדולרים, הרוויחה דניאלה סכום־עתק עקב הפיחות.

כך, באחד האולמות של בית־המישפט בתל־אביב, נסגר פרק עגום נוסף בטרגדיה של מישפחה ישראלית ידועה ומפורסמת — מישפחת הסב, הפרופסור הנודע, מאבות הרפואה הישראלית; מישפחת בתו, אשת־החברה הפעלתנית; מישפחת הסופר שיצירותיו הפכו לנכס־צאן־ברזל של התרבות הישראלית החדשה — מישפחתה של דניאלה די־נור.

(המשך מעמוד 19)

היו חסרים, במקרים רבים, אספקה, מזון ואף מים. יחידות רבות עדיין הסתובבו בשטח, בלא שמוקמו כראוי, ופירסומים מצריים יודעים אף לספר על כאלה שהופקרו במידבר פשוטו כמשמעו.

מפני סיבות אלה לא היו המערכים ה־מיצריים מסודרים כיאות, מחוץ לאלה המוכנים מראש. במקומות רבים שררה אנדרלמוסיה ממש, ועל אף שמיום ליום חל, כמובן, שיפור בהיערכות המיצרית, הרי ודאי כי בעת הנחתת המכה של צה״ל היתה היא עדיין רחוקה משלמותה ה־מתוכננת.

על כל אלה נוספו עיוותי השליטה. הכוחות נשלטו, למעשה, בעת ובעונה אחת, על־ידי הרמטכ״ל, מושיר עבד־אל־חכים עאמר (שהתאבד אחרי ששת־הימים); על־ידי מיפקדת כוחות־היבשה, שמקומה היה בביר־תמדה, ומפקדה הפאריק מורתג׳י; ועל־ידי מיפקדת הארמיה של סיני, שתחת פיקודו — הנומינלי במידה רבה — של הפאריק מוחסאן. מערכת זו הולידה, כמובן, כפילויות וסתירות בלי סוף, ודווקא בשעות היותר קשות, בהן היתה דרושה, יותר מכרגיל, שליטה מרכזית וברורה. במיקרים רבים קיבלו מפקדי־עוצבות הוראות ישר מעאמר, שישב ב־קאהיר, ולא תמיד זכר או טרח לעדכן גם את מפקדיהם הישירים.

דיין הכריע

תמונת ההיערכות המצרית היתה ידועה בעיקריה לצה״ל, אם כי נראה שלפחות בשלבים הראשונים של התיכנון הממשי לקראת ששת־הימים לא היה צה״ל מודע לביסוס ההיערכות המצרית — שכאמור לא הושלמה עד ה־5.6 — על החנחה שצה״ל יפרוץ שוב הפעם, כמו בקדש, במרכז וגם בדרום.

כך הופתע גם צה״ל לא־מעט מן ההפתעה האופרטיבית הרצינית שהוא גרם למצרים — אלא שכמובן הפתעתו היתה נעימה משלהם.

התוכנית הסופית של ששת־הימים, שגם בוצעה, היתה מבוססת על ביצוע ההבקעה העיקרית בצפון, על־ידי אוגדת־ה־שריון הסדירה־בעיקרה, והגדולה מכולן, שבפיקוד ישראל טל. ההבקעה המישנית הונחתה במרכז, על־ידי אוגדת שרון.

האוגדה השלישית, בפיקודו של אברהם יפה, נועדה להחדיר אחת מחטיבותיה, כבר בשלב ההבקעה, בשטח הבלתי־מוגן — מפני שנחשב על־ידי המצרים בלתי־עביר — שבין שני המאמצים, כשהיא חותרת דרך ואדי־חרידיין אל ביר־לחפן.

היה זה המהלך השנון שבתוכנית שתכליתו היתה לאבטח, בו־זמנית, את אגפי שתי ההבקעות, לשמש עתודה לעת הצורך כלפי דרום או צפון, ובעיקר לבצע „ביידוד שדה־הקרב”, על־ידי התייצבות על כביש הרוחב שבין ציר הצפון למרכז, תוך מניעת הגעתם של כוחות מצריים מג׳בל־ליבני די־אל־עריש, או ממנה לכיוון אבו־עגיילה.

חטיבתו השנייה של יפה נועדה לעבור דרך שרון, לאחר שיבקיע, על־מנת לחדור לכיוון ביר־הסנה, שחששו כי אולי הקימו בה המצרים מבצר רציני (ונתבדו).

הבקעת שרון תוכננה כעבור 12 שעות מזו של טל. חטיבת צנחנים של מוטה גור הוקצתה לצנוח ליד אל־עריש, ושם לסייע את אוגדה טל המבקיע מרפיח.

חטיבה נוספת, בפיקוד אלברט (שנפל ביום הכיפורים) ביצעה חסימה באיזור ה־כונתילה.

תוכנית זו, שהיא הגיונית ביותר וגם נאה כשלעצמה, לא באה אל העולם ללא קשיים, אלא קדמו לה, במשך ההמתנה, תוכניות רבות ושונות, שהיו כרוכות בתזוזות מעצבנות — ולפחות עבור הגייסות גם חסרות־פשר — של חטיבות ויחידות.

חלק מן התזוזות והשינויים נגרם מפני השתנותו, בכיוון של הסלמה מתמדת, של המצב. אבל היו גם התפתחויות בתפיסה

המיבצעית. עד סמוך מאוד למילחמה, עדיין היה האפשרות של „הפיתרון ה־דרומי" — אשר, כמדומה, היה צריך להיות מלווה בהצנחה אי־שם לאורך „ציר הד־רום", בסמיכות סבירה לגבול. הרעיון, שנראה כי מקורו במטכ"ל, גרס דבר משו־נה מאוד: הבקעה בצפון וגם בדרום, כא־שר אריק בולם באבו־עגיילה.

מיותר לומר שלא איש כאריק יסתפק בתפקיד פאסיבי ממין זה, והוא לחץ הרבה וקשה עד שהסיר את הגזירה.

קיימות ראיות העשויות להצביע על תוכנית אחרת, שייעדה אוגדה אחת ל־צפון, שניה למרכז ושלישית הנכנסת פני־מה דרך השניה. תוכניות אחרות נולדו בשלב המוקדם יותר, בו חזו תגובה מוג־בלת בילבד, והן התמקדו בעיקרן בהי־ערכויות שונות לתפיסת הרצועה, ואולי גם רפיח ואל־עריש.

המטכ"ל תמך בדרך כלל בפית־רונות שהתבססו על הצפון, אבל הדיונים נמשכו עד שבא דיין ופי־סק חד משמעית שיחדלו מכל מח־שבות על הסתבכות בדרום, אלא ירכזו על מאמץ עיקרי בצפון.

מילחמת הגנרלים

אולי מפני שבששת־הימים הסתיימה ה־מילחמה בניצחון, לא יצאו החוצה מילחמות הגנרלים שהתחוללו לפניה — ואולי גם היו אלה אז פחות חריפות.

אותם הדימוי שנוצר, של צמרת מגובשת, היודעת בדיוק מה רצו־נה והפועלת בהרמוניה, ותמיד בי־מהירות וביעילות, אין לו על מה לסמוך. המהומה היתה רבה, וכך גם המבוכה.

הכרעתו של דיין לא רק שהיתה נכונה, אלא גם סיפקה לראשונה הכוונה סמכו־תית החלטית מלמעלה. יש לומר כי בכך בהחלט השפיע באורח משמעותי על הכנת ששת הימים — ועל הניצחון — גם אם לא הוסיף דבר משלו, אלא רק קבע מהי האלטרנטיבה הנבחרת.

תוכנית המערכה של פיקוד הדרום פיר־טה רק את השלב הראשון. לגבי השלב השני לא היה דבר ברור, מחוץ להערכה, שהמצרים יקדמו את עתודות־השריון של־הם — ובעיקר את דיוויזיה 4 — לכיוון ג'בל־ליבני, במגמה להשהות את ההת־קדמות ולהקים קו עורפי מייוצב. כך נח־זה קרב „שיריון בשיריון" רבתי באיזור „מרחבי התימרון" שממערב לג'בל־ליבני.

יש לומר כי חלק מן הלחץ של מפקדי האוגדות לתוספת־כוח — וכולם לחצו — נבע לא רק מצרכי הבקעתם, אלא גם מרצונם לקחת חלק נכבד יותר בניצול ההצלחה.

עד איפה וכיצד תנוצל ההצלחה — זאת הניחו מראש להתפתחויות בשטח. מעניין לציין כי דיין אסר בתחילה מפורשות להגיע עד הסואץ, וזאת מטעמים מדי־ניים. אבל עצם הגיונו הגיאוגרפי של סי־ני, כזירת מיבצעים שבה רצו להשמיד את כל הכוחות המצריים, משך כימעט הכרחית לכך. אולי במיקרה זה לא היה הדבר גרוע כל כך, אך ודאי שעקרונית מוטב כי ההגיון המדיני יכתיב את ה־מהלכים האופרטיביים, לא שייגרר אח־ריהם.

כך הכריע צה"ל את המצרים, לאחר — ומאחר — שריכז את מירב עוצמתו ב־גיזרה צרה של 50 ק"מ, הבקיע את מבו־אות שני הצירים העיקריים ואחר כך היי־כה, בזה אחר זה, את כל שאר שברי ה־כוחות המצריים, הניסם ועוד הקדימם לפני התעלה וחסם בפניהם את הדרך אליה.

אולם למרות כל הליקויים אשר מנינו אצל המצרים, והיתרונות הראשוניים הני־כרים שטמן הריכוז הנכון שבצד היש־ראלי, ועל אף ניצחונו המוחץ של חיל־האוויר שפתח את המילחמה, בכל זאת היה הצבא המצרי אוייב חזק דיו, כדי שבי־מיגבלות הזמן שעמד לרשות צה"ל בגלל המצב המדיני, עדיין יכול היה למנוע מ־כוחות־היבשה של צה"ל נצחון חד־משמ־עי והישגים איסטרטגיים מכריעים, למי־מוש במשא־ומתן מדיני.

לכך נדרשה לחימה של ממש — ובהמשך הסידרה נסקור או־תה — לעצמה וגם במבט לאחור, מנקודת־הראות של מילחמת יום־הכיפורים.

בשנת הכ"ה למדינה היו גורמים פוליטיים ברורים ובראשם יגאל אלון, שהשתדלו לטעת את ההרגשה כאילו הפלמ"ח ייסד את המדינה. שנת הכ"ה תוכננה כך שתגיע לשיאה ממופע למופע בכנס הפלמ"ח, שעמד להיערך ערב ה־בחירות. ואז, בכנס הפלמ"ח, יופיעו מנהיגיו — יגאל אלון ואחרים — והקהל אחוז ההערכה וההתלהבות לא יצביע מערך, ליכוד או ליברלים, אלא יצביע פלמ"ה."

זו היתה אחת הסיבות שהניעו את דן אלמגור, לדבריו, להפיק את סידרת התוכ־ניות לטלוויזיה בשם שרתי לך ארצי.

במרחק מטר מהכותל היו בתי־זונות

הסידרה נועדה לכסות מאה שנות זמר של מאה שנות התיישבות אשר קדמו לקום המדינה; להראות כי היו בארץ עוד לפני הפלמ"ח אנשים שלחמו ובנו, סללו והקימו; להזים את האירועים ה־מפוברקים של שנת הכ"ה למדינה.

■ ■ ■

כוונתו המקורית של דן אלמגור היתה לערוך ולהנחות את התוכנית ביחד עם שלושה אנשים נוספים, כשהוא מוביל בראש. הוא פנה אל אליהו הכהן, שהוא איש־עסקים שתחביבו איסוף וחקי־רה של שירי ארץ־ישראל, כדי שיספר את תולדות השירים; פנה אל מאיר נוי, שהוא האספן הגדול בארץ לשירה עברית, כדי שיספר על פולקלור, ואל הסופר שלמה שבא כדי שיספר רכילות על תול־דות היישוב.

שני האחרונים השיבו בשלילה. נותר רק אליהו הכהן. דן ואליהו החלו תרים את הארץ לאורכה ולרוחבה, בחיפוש אחר שרידיה של אותה תקופה בת מאה שנים, כדי שהללו יספרו ויספקו לחם מידע בסיסי.

„אליהו ואני היינו יושבים לילות של־מים ונוברים בחומר ומחפשים מקורות," סיפר אלמגור. „בבוקר צריך היה אליהו להיות במישרדו. הוא יהודי לא־בריא, וממש נפל מהרגליים. ותטלוויזיה לא משלמת. בפיזמון אחד שאני מוכר אני מרוויח יותר מאשר בכל התוכנית הזו.

„אליהו לא יכול היה להרשות לעצמו את הלוכסוס הזה, וכשדרש פיצוי הולם לעבודתו ונענה בשלילה, נאלץ לפרוש. בחו"ל אפשר היה לחיות מסידרת־תוכניות כזו שנים רבות. פה אני עושה את הסידרה כמעט בהתנדבות," התוודה דן, הנחשב לכותב הפורה ביותר בארץ, אשר פרי־עטו הביא לו כבר וילה באפקה ומכונית וולוו.

מאז פרישתו של אליהו הכהן, הוא עו־שה את כל העבודה לבדו. מטלפן לזקנים, נוסע מיישוב ליישוב, נובר בארכיונים ובסיפריות, קורא סיפרי־זיכרונות, רומנים וסיפורים קצרים, מוצא בספרים שמות של אנשים. רובם של השמות חקוקים כבר אומנם על־גבי מציבות בבתי־הקברות, אך מיעוטם עדיין בין החיים. דן מאתר אותם והולך אל בתיהם.

„אני בא לעקרון, פוגש איש זקן, מצבה חיה לתקופה שאיננה עוד. מתחיל לשוחח איתו, והוא תמיד מכיר מישהו מעפולה

מנהיגי היישוב סירבו לפדות את בלקינד ולישנסקי ע"י שוחד 50 לירות זהב

שהיה הסנדלר או החייט או המוהל הרא־שון בעמק. לכל אחד מהזקנים יש בעליית־הגג שלו מעטפה ישנה שמכילה ספרים ומיכתבים. תמיד אפשר למצוא בהם מידע מאלף," הסביר דן אלמגור את דרך עבודתו.

■ ■ ■

סיפורים רבים סופרו לאלמגור ב־מיסגרת חיפושיו אחר השירים של אותם ימים. כמו, למשל, הסיפור על המפקד התורכי של ירושלים, ג'מאל פשה, שהסתובב ברחבת־הכותל שהיתה אז שכו־נת המוגרבים, בחברתו של יהודי מכובד בשם אלברט ענתבי והנה ראו שניהם חיילים תורכיים יוצאים מחצרות הבתים ומכפתרים את מכנסיהם.

הסתבר, כי במרחק מטר אחד מהמקום הקדוש ביותר ליהודים, שכנו בתי־זונות להמונים. ג'מאל פשה הציע לענתבי לקנות את הכותל והשכונה שלידו במחיר של 20 אלף לירות. הוא גם התחשב במצוקתו

איפור לדן אלמגור, אלבלינגר לשעבר, לפני התוכנית **שרתי לך ארצי.** דן, עורך ומגיש התוכנית הוא יליד רחובות, בן לאיש העלייה ה־3.

סקופים בעליית הגג

באולפן מרדכי ברוורמן (משמאל), בן־דודו של אברהם שלונסקי היה, עם אשתו (מימין) אורח התוכנית על העלייה השלישית. במרכז: אסתר פרץ, שהיתה פועלת־בניין.

הכספית של היישוב, והציע שישלמו לו אלפיים לירות במזומן, ואת יתר 18 האלף בתשלומים לשיעורין, לכשתסתיים מיל־חמת־העולם הראשונה. ענתבי הביא את ההצעה הסנסציונית בפני מנהיגי היישוב, דאז, מאיר דיזנגוף בראשם, אך אלה סירבו לערוך את העיסקה.

הגירסה לגבי סירובם היא, כי הם התנגדו לכך שהכבוד הגדול יפול בחלקו של ספרדי כענתבי. מה שמוכיח, כי בעיות עדתיות היו קיימות ביישוב עוד לפני קום המדינה.

את התוכנית הבאה של שרתי לך ארצי,

דיזנגוף סירב לסייע לרכוש את הכותל ב־20 אלף לירות מפני שהקונה היה ספרדי

שתשודר השבוע, הגדיר דן אלמגור כטעו־נת חומר־נפץ.

בין תשאר יוקדשו בתוכנית חמש דקות תמימות לניל"י. כידוע, שרר מתח רב בין מחתרת ניל"י שהיתה מחתרת של בני המושבות, לבין אנשי אגודת השומר, ובראשם יצחק בן־צבי ורעייתו רחל ינ־אית, שהיו אז חלוצים עולים חדשים זה מקרוב באו. אנשי ניל"י בני־המושבות היו ברובם בנים להורים בעלי משקים חקלאיים שהחזיקו פועלים ערביים, בעוד שאנשי אגודת השומר היו סוציאליסטים שדגלו בעבודה עברית.

שלושה ילדים־נוראים היו לניל"י בעת ההיא, והם: שובר־הלבבות הנודע אבשלום פיינברג, שמצא את מותו בחולות אל־עריש, נעמן בלקינד ויוסף לישנסקי. סיפור הקשור בנעמן בלקינד וביוסף לישנסקי, ואשר לא יסופר משום־מה בתוכנית, מכיל האשמה חמורה כנגד מנהיגי היישוב, ומאיר דיזנגוף בראשם.

כאשר נתפשו נעמן בלקינד ויוסף לישנסקי על־ידי התורכים, אומר הסיפור, וישבו בכלא בדמשק כשאימת עמוד ה־תלייה מרחפת על ראשיהם, נמסר למנהיגי היישוב כי ניתן לשחררם תמורת 50 לירות זהב, שיינתנו כשוחד לשומרם התורכי.

אך מנהיגי היישוב סירבו להשליש את הכסף, שהועבר אליהם בעצם על־ידי לישנסקי ובלקינד עצמם, אשר הבריחו אותו (לאחר שנאסף מידי יהודי התפוצות) מאלכסנדריה לעתלית, והשניים ניתלו לבסוף בדמשק.

האשמה נוספת כלפי מנהיגי היישוב קשורה גם היא בנעמן בלקינד, שנלקח יום אחד על־ידי אנשי אגודת השומר לפגישה־כביכול בעמק בודד, ושם נורה על־ידם בגבו, אלא שאז הוא הצליח להימלט. אגב: אל מקום הפגישה הוסע בלקינד בעגלה שהיתה עמוסה בשקי־הזהב שמסר לידי מנהיגי היישוב, אחרי שהב־ריחם, כאמור, מאלכסנדריה לעתלית.

■ ■ ■

הסקופ של תוכנית שרתי לך ארצי האחרונה, אמור היה להיות השתת־פותה של גולדה מאיר בתוכנית. „רציתי להביא את גולדה לאולפן מבלי להודיע

אנשי אגודת „השומר" ירו בגבו של נעמן בלקינד

לאיש על בואה, לתת את שיר־הפתיחה, לתת למצלמה לחלוף על פניה כדי שה־צופה בבית יחשוב לעצמו: זו גולדה או פאטה מורגנה?" סיפר דן אלמגור.

התוכנית, כידוע, לא יצאה אל הפועל, מה שלא גרע כלל מהנאתה הבלתי־מוסתרת של ראש־הממשלה לשעבר, ש־באה למעשה לראיון בן 10 דקות, ונשארת באולפן משך ארבע שעות רצופות כשהיא מציתה סיגריה בסיגריה, רוקעת ברגלה לקצב השירים (מה שגרם לטכנאי־הקול להתלונן לאחר־מכן בפני דן אלמגור), ודמעות מצעפות את עיניה.

אך את הסקופ האמיתי של ביקור הגברת הזקנה פיספסו צלמי הטליוויזיה. הם היו עסוקים כל כך בצילום הכותרות, עד־כי לא הבחינו כלל בגולדה שהניעה שפתיה בביישנות למילות השיר „אנו נהיה הראשונים" ששרה המקהלה.

כך החמיץ עם ישראל את התמונה המלבבת של ראש־הממשלה שלו לשעבר, פוצחת בזמר ככל האדם.

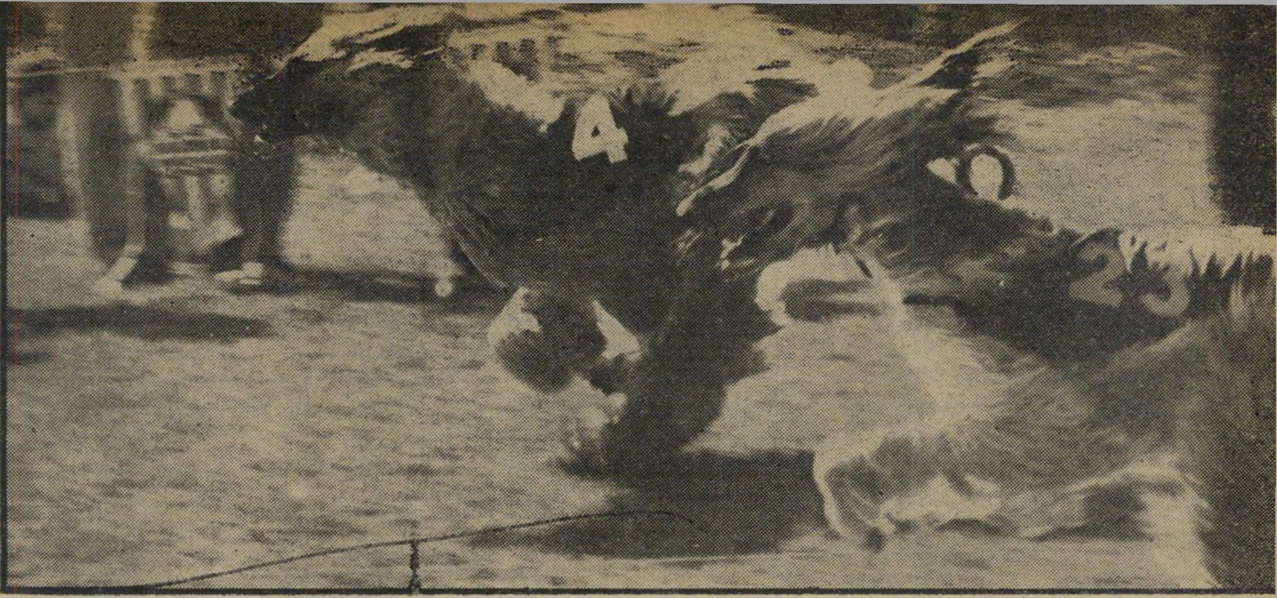

האפגנים מזנקים

שתים־עשרה שעות בל־בד קודם שממשלת־יש־ראל החליטה על פיחות הדולר וייקור הדלק, כבר התאימו מאות תושבי תל־אביב את עצמם לחידושי ימים אלה. הם גילו כיצד אפשר להתקדם במהירות של 70 קמ"ש ללא בנזין, כשהפיתוי הוא פרווה של ארנבת, שאותה מושכים מקצה אל קצה של מסלול המירוץ הארוך, מתחת לחוטמיהם של הכלבים המתחרים. בתמונה: שני כלבים אפגניים, דסטי (מס' 23) ומקסי (מס' 4) לפני הפיניש.

70 קמ"ש בלי בנזין

מאות חובבי כלבים חזו בפארק הירקון במירוץ המתאים לתקופת הפיחות

ה מכונית נעצרה בחריקת־גלגלים, ומתוכה זינקו הכוכבים, בתילבושת ציבעונית ובמיספרים סידוריים על גבם. הם היו עצבניים ומתוחים, כאילו חשו מה מצפה להם.

המירוץ הגדול הראשון בישראל, על תואר הכלב המהיר ביותר של שנת 1974, משך מאות אוהבי־כלבים, ילדים וסתם סקרנים, לפסטיבל שהעניק החוג הישראלי לכלבי־רוח, בשבת האחרונה.

מירוץ הכלבים הוא דבר חדש בישראל. בארץ נירשמו עד עתה כ־70 חברים בחוג לכלבי־רוח· משתייכים לחוג זה הג־רייהאונד האנגלי האציל, בעל הרגליים החזקות והדקות, האפגאני, בעל השיער הארוך, הסאלוגי, אותו ניתן למצוא גם בסיני אצל הבדואים, והבורז'וי הרוסי (כלב בית־המלוכה הרוסי).

הרעיון לארגן מירוץ כלבים נולד שם, בפארק הירקון, הסמוך לגני־התערוכה, אך הכלבים אינם רוצים לרוץ כך סתם, למען הספורט. לכן התקינו המארגנים מיתקן, חוט־ברזל המושך אחריו פרוות ארנבת, מקצה המסלול אל קצהו, תחת אפו של הכלב. הפיתיון מזנק קדימה, ואחריו הכלבים — כל אחד בנתיב שלו.

לא היה קל לאלף את הכלבים לרוץ בלי להיעצר, עד סוף המסלול כאשר עמד גורל החוג בסימן־שאלה, בשל הת־עקשות הכלבים לצאת מהמסלול בזמן האימונים ולהפסיק את התחרות, העלתה אחת העסקניות הצעה גאונית: להעלות על המסלול גם כוכב ממין נקבה, ואז — כל הכוכבים ירוצו אחריה, עד לסיום.

כפיתיון הוכנסה למירוץ הכלבה „האני" (דבש) של מישפחת תמרי — המחזיקה פרט לה שני כלבי גרייהאונד נוספים — וההפתעה היתה גדולה. הפעם, כל הכלבים סיימו את המירוץ במהירות־שיא. מאז קיבלו גם הנקבות ייצוג במירוצים.

כדי לשמור על הכושר הגופני של כלביהם, היו הבעלים מריצים אותם בשטח פתוח מאחרי מכוניותיהם, במהירות של כ־15 קמ"ש, ולמרחק של 10 קילומטר.

כך נולדו אלופי השבת האחרונה, הנה־נים מדיאטת טעימה: בבוקר — חצי כיכר־לחם (רטוב), גביע גבינת קוטג', ביצה וכוס לבן; בצהריים — עוף שלם; בערב — מנה רצינית של אורז, גביע קוטג' ושוב כוס לבן.

לפי כל הסימנים, יזכה מירוץ זה בהצ־לחה גדולה בארץ. ההצגה חינם, מרתקת ומותחת, המהירות יכולה להגיע עד 80 קמ"ש, והחשוב מכל — אין התנגשויות, ואפשר לפתח מהירות זו בלי טיפת בנזין.

כמו קנגרוס

שני הכוכבים אשר נאבקו על המס־לול, על התואר „הכלב המהיר ביותר של שנת 1974," הפתיעו את הצופים במאמציהם המדהימים להגיע ולתפוס את הפיתיון — פרוות הארנבת. חריצה חיפה והדילוגים האמנותיים של משתתפי המירוץ, הצליחו לרתק את הצופים המתפעלים. הקרב, שנערך על המסלולים במשך שע־תיים, הסתיים בניצחונו של בוני (מס' 11), גרייהאונד השייך למאיר תמרי. בתמונות משמאל: דסטי וקארים בסיפור אהבה.

אהבה על המסלול

2 אפגנים יוצאים למירוץ -

נעצרים להביט זה בזה -

הזכר מריח לנקבה -

ופותח במישחק־האהבה

שופטים

מי הדליף על לוונברג?

שר־המישפטים חוקר בתוך מישרדו מי הדליף ידיעה לעיתונים

עובדי מישרד־המישפטים בירושלים שרויים בימים אלה בחרדה רבה. מעולם לא ראו את השר שלהם, חיים צדוק, כשהוא זועם כל כך.

צדוק, הידוע כאיש נעים־הליכות, רתח מזעם כאשר נודע לו כי הודלפה לעיתונות הידיעה על החלטתו להעמיד לדין את השופט התל־אביבי שלמה הלמוט לוונברג, בעוון התנהגות שאינה הולמת שופט.

הידיעה הראשונה על כך הופיעה דווקא ביומון מפ״ם, על־המישמר. ייתכן שצדוק, ששהה באותה עת בחו״ל, לא היה מבחין בה כלל, אילמלא הועתקה על־ידי הצהרונים, וזכתה לכותרות גדולות.

בכל האמצעים. אחד הצעדים הראשונים שנקט צדוק, עם שובו לישראל, היה לדרוש מעובדי לישכתו לחקור מי הדליף את הידיעה, בהודיעו כי כאשר יימצא המדליף, יינקטו נגדו אמצעים חריפים ביותר. „בכל האמצעים העומדים לרשותי,” אמר.

חוקרי מישרד־המישפטים עדיין לא הצליחו לאתר את המדליף, והם מנסים עתה לשכנע את השר שלהם כי מקור הידיעה הוא דווקא בבית־המישפט עצמו. לדעתם, אין מקור ההדלפה במישרד־המישפטים, ואחד השופטים, מעמיתיו של לוונברג, סיפר בהיסח־הדעת, את הסיפור לעיתונאי על־המישמר.

עיתונות

סמל המדינה - חיקוי

בסיפרו החדש טוען עיתונאי, כי סמל המדינה איננו דמות המנורה המקורית של בית־המיקדש

קוראיו של הצהרון מעריב מכירים אותו בעיקר בזכות כתבותיו על בתי־המישפט. חובבי השחמט שבהם יודעים, כי הוא המוסר להם אינפורמציה על המתרחש במישחק המלכים.

אבל בקרוב יגלו רבים כי לעורך־הדין שאול הון, כתב בתי־המישפט והשחמט של העיתון, תחביב נוסף: ארכיאולוגיה. בספר העומד להופיע בקרוב, והעוסק בתנ״ך ובארכיאולוגיה, מנסה הון לנפץ כמה מוסכמות כלליות.

אולם נראה כי הגילוי המעניין ביותר בספר יהיה כי מנורת בית־המיקדש, סמל מדינת ישראל, המוטבע גם על מטבע חצי־הלירה, איננה כלל המנורה המקורית של בית־המיקדש.

הון הקדיש מחשבה רבה למציאת הסברים לסתירות שבין ציור מנורת בית־המיקדש הידוע לנו, ואשר מקורו היחידי הקיים מופיע על שער־טיטוס ברומא, לבין תיאור המנורה בתנ״ך. מסתבר כי הציור שעל שער הניצחון ברומא אינו זהה כלל לתיאורו בספר־הספרים.

כך, למשל, המנורה שעל שער־הניצחון שהיא סמל מדינת ישראל, ניצבת על כן בעל שתי מדרגות, וכמו־כן, קני המנורה קצרים לעומת הגוף. ואילו התנ״ך קובע, כי המנורה ניצבת על כן בן מדרגה אחת וכי קני המנורה ארוכים לעומת גופה.

מנורות כחיקוי למקור. לפי ההסבר שנותן הון, הפיתרון הוא פשוט. בפני מקימי בית־המיקדש ניצבה בעייה: כיצד להראות את מנורת־הקודש לתמוני העם? שהרי המנורה ניצבה בקודש־הקודשים שהכניסה אליו אסורה.

הפיתרון היה: ייצור עשר מנורות דומות אך לא זהות, והצבתן בעשרה חלונות הפונים לכל כיווני כתלי בית־המיקדש. במקורות קיימים תיאורים מפורטים של החלונות, וכן תיאורי המנורות.

נראה כי בעת חורבן בית־המיקדש הושמדה מנורת הקודש כליל. אולם יוסף בן־מתתיהו מספר, כי חיילי טיטוס נשאו עימם לרומא שתי מנורות. המסקנה היא, כי הם נטלו שתיים מעשר המנורות שניצבו בחלונות בית־המיקדש, ולא את המנורה המקורית. מכאן שגם הציור על שער־הניצחון אינו של מנורת בית־המיקדש המקורית אלא של מנורות החיקוי.

ומכאן — גם סמל מדינת ישראל והסמל שעל מטבע חצי־הלירה אינו מנורת בית־המיקדש האמיתית, אלא מנורת־דמה.

יופי זה גם עניין של צבע

מרי קוואנט, האופנאית הבינלאומית המכתיבה מה נלבש וכיצד נתאפר.

אם את אוהבת לבלות בדיסקוטק, במועדון־לילה או במסיבות כשהאורות עמומים ומרצדים, עליך לדאוג שעינייך לא ילכו לאיבוד באפלולית השוררת במקום. את עושה זאת בעזרת איפור עיניים זוהר ומודגש יותר מהרגיל, כשתכשירי המפתח לאיפור זה הם צללית ה־eye gloss בשפופרת.

בעוד שביום מעלים שיכבה דקה של eye gloss לבן או קרם שישמש כבסיס מתחת לצללית הצבעונית, הרי בערב מעלים שתי שכבות בסיס על כל העפעף העליון עד הגבה, ופולשים קלות לכיוון הרקות. מהקצה החיצון של הגבה יורדים בחצי סהר לכיוון הלחי, ומטשטשים בעזרת האצבע. כדי לקבל איפור זוהר את משתמשת גם לצללית הצבע ב־eye gloss צבעוני.

עינייך יונים

ישנן שתי שיטות איפור עיניים זוהר, כשהבסיס לשתי השיטות זהה. (זוכרת? שתי שכבות של צללית בסיס לבנה או קרם). שיטת איפור ראשונה היא לעיניים גדולות במיוחד: כדי שהצללית הזוהרת לא תבליט את עינייך יתר על המידה, העלי גם את צללית הצבע באצבעותייך ללא מכחול, כשאת מטשטשת קמעה את הצללית.

אם עינייך קטנות או רגילות, תשתמשי במכחול דק של איי ליינר להעלאת צללית הצבע. האיפור יראה נועז ויפה, אם תעלי את הצללית הזוהרת בעזרת מכחול ותגמרי בקו מודגש על עצם ארובת העין.

משם ועד הגבה צללית רכה ומטושטשת יותר. כמו כן, בעזרת המברשת ציירי קו דק מתחת לריסים התחתונים. צללית בולטת תוכלי לקבל אם תציירי קו חזק בעזרת המכחול והצללית מעל הריסים העליונים. ואז תקבלי שלושה מעברים של גווני הצללית: 1) קו חזק וכהה קרוב לריסים העליונים. 2) בהיר יותר על העפעף. 3) ובהיר מאוד קרוב לגבה.

בריז׳יט בארדו הנודעת, המשמשת נושא להערצה ולקנאה בכל העולם, חוגגת בימים אלה את יום חולדתה ה־40. בראיון שנתנה, הצהירה הכוכבת, כי יש לה שלושה סודות יופי: שינה מרובה, צחוק בריא וטיפוח פנים נכון.

חומות ויפות

לאחר שבחרת את שיטת האיפור הזוהר המתאימה לך מגיע נושא הצבעים. בסיס וכל הצלליות זכרי, צללית הבסיס וכל הצלליות הצבעוניות רצוי שיהיו מסידרת eye gloss — הצללית הזוהרת.

לחומת העין מתאימה צללית Moody grye (אפור עמוק) אותה מעלים על צללית הבסיס באחת משתי השיטות (לעיניים גדולות ולעיניים קטנות ורגילות). צללית Moody plum (סגול חציל) או Soft blue (תכלת רך) כולם מסדרת eye gloss.

לבעלות עיניים ירוקות מתאימה צללית Moody tan (חום אדמדם) כשהבסיס הינו קרם. צללית Moody Moss (ירוק זית) תהיה יפה מאוד אם את לובשת בגד ירוק או כחול.

לתכולת העין — בסיס pinky (ורד בהיר) ועליו צללית Moody plum אם את שמה צללית מיוחדת זו, הקפידי שהסומק יהיה גם בגוונים ורודים־סגולים כגון צללית cream rouge בגוון cool clover.

לשאלות ✶ תשובות

אילנה כרמי: לעיניים חומות שחורות מתאים איפור בגוונים כחולים כגון שלישית Sky lark מסידרת ג׳יפרס פיפרס. בערב את יכולה לשלב בכחולים גוון סגול משלישית boyblue אף רחב אפשר להצר בצורה הבאה: בסיס ופודרה רגילה שאת נוהגת לשים על כל הפנים. בצידי האף העלי צלליות חומות (המיועדות בדרך כלל לעיניים) כגון Spectrum או סומק כהה כגון peaches או Hot Sand. לשפתיים נורמליות כשעור הפנים שזוף בהיר, מתאימים השפתונים הבאים damson (40), phoeny (52), chilly crush (31).

לאה צ׳, ת״א: איפור עיניים המתאים לנשים בוגרות הוא איפור עדין ורך ורצוי בגוונים בהירים. ראשית העלי בשכבה דקה צללית בסיס eye gloss בגוון קרם. בסיס זה ימנע הצטברות אבקת הצללית של ג׳יפרס פיפרס (גוונים ירוק, חום, ובייז׳) כאשר הירוק צמוד לריסים, בשקע העין חום ומתחת לגבה בייז׳ כשאת מטשטשת את הצללית באצבעותייך שלא יבלטו יתר על המידה. אל תשכחי להשתמש במסקרה מאריכת ריסים בגוון חום כהה, כי המסקרה העשירה ממקדת את תשומת הלב יותר על הריסים והעין ופחות על העפעף.

שושנה עדני: אם את אוהבת להתאפר ולהעיז באיפור, השתמשי בשלישית הצלליות spectrum כאשר הכתום־חום מעל הריסים ומתחת לריסים התחתונים. טשטשי באצבעותייך כדי לרכך את הגוון. בני קשת מעל שקע העין בחום כהה. בצללית האפרסק תשלימי עד הגבה. העלי בגוון חום כהה ואז יהיו עינייך כעיני איילה.

לרני דגן, שרה, אלמונית, יעל מחיפה, א.ב. ה„חיילת” — בימים הקרובים תקבלו תשובות אישיות לביתכן.

מרכז ההדרכה של מרי קוואנט פתוח לשירותך ולרשותך הנאתך בואי לערכן עצמך בחידושי האפנה האחרונים של לונדון. בואי לקבל ייעוץ אישי בטיפול ואיפור פנים. בואי ותהיי אורחת שלנו.

מרכז ההדרכה של מרי קוואנט, ת״א רח׳ רחל 6, פתוח בימים ג׳ וה׳ בשעות 4—6 אחה״צ.

להתראות.

אל תתעצלו לכתוב למדור על בעיות היופי שלכן, כל פנייה תיענה הן באופן אישי והן בכתב. כתבו אל „מרי קוואנט”, ת.ד. 40020 ת״א.

תשבץ העולם הזה 1941

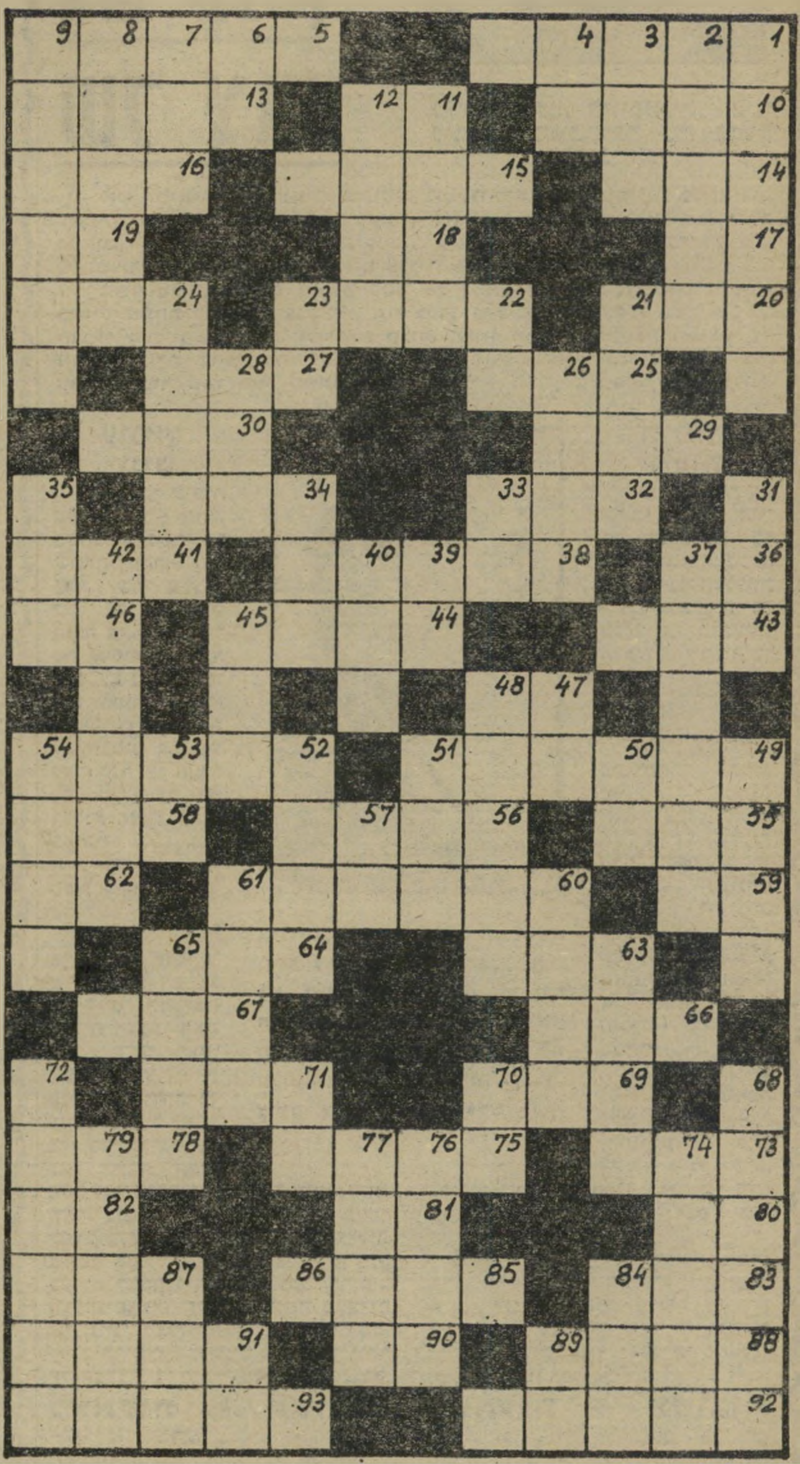

מאונך:

1. מאירגון זה גורשה ישראל לאחרונה; 2. שם־מישפחתו האמיתי של ק. צטניק; 3. חלק מארוחה שלמה; 4. מכינויי האלוהות; 6. בלבד; 7. ודאי; 8. עוף־לילה; 9. עיר ליד חיפה; 11. שבט אפריקאי; 12. הדואג ללא־הרף; 21. כף־מבשלים; 22. אף, עוד; 23. בעל־גאווה; 24. מלוא הפה משקה; 26. תשוקה עזה; 28. בן־זוגו של מגוג; 31. כלל כלי־המשחית; 33. מישכנה של הציפור; 34. מין מכשיר־התעמלות; 35. גץ; 37. הסטרא־אחרא; 39. הבל; 40. ירחון־אופנה נודע; 42. קיבוץ סמוך לירושלים; 45) גיס; 47. מילת־ברירה; 48. העברה משפה לשפה; 49. חולה במחלת־הנפילה; 50. מזון־המידבר של אבותינו; 51. סימן הבכי; 52. זנב הכבש; 53. מכינויי האלוהות; 54. חילופין, העברה; 57. נהר באפריקה; 60. תוך; 61. משהו; 63. שאינו מיקצועני; 65. כר; 68. השייך למלכות; 70. האות החמישית בא״ב העברי; 71. תנועת מים בים; 72. כינוי עממי לאותיות קטנות; 74. כמו 67 מאוזן, ברבים; 76. קיבוץ בדרך לטבריה; 77. מחבר־אופרות איטלקי; 79. רעייתו של ואלרי פאנוב; 84. ייעשה מר; 87. דולפת; 89. נרו יאיר (ר״ת); 91. מידת־שטח קדומה.

מאוזן:

1. קיבוץ על גבול הלבנון; 5. מאכל מבשר וירקות מאודים; 10. בירה אירופית; 11. רשע; 13. חד־קרן; 14. רומן משל זולא; 15. זאת עושה הארי; 16. ללא עקמימות; 17. מטבע צרפתית; 18. מידת־לח קדומה; 19. מילת־ברירה (הפוך); 20. כרך; 22. פעמון סיני; 24. ירק־שורש; 5. שיח־בר ממישפחת הקיטניות; 27. מלך עמלקי; 29. הבל, ריק; 30. בדיחה, באידיש; 32. מישחק־ילדים פופולרי; 34. אולפני־הסרטה נודעים בהוליווד; 36. שייך ל־; 38. תענוגות; 41. מילת זירוז ורמז; 43. אותו טווה העכביש; 44. כזו היא הצפרדע; 46. ריקבון; 47. מילת־חס; 49. קינה — מתקומם (2 מילים); 52. דיבור; 55. רעב; 56. שכר ועונש; 58. שייכות, זיקה; 59. זכר בבקר; 60. אחד המעמדות; 62. ב־השאלה: מרכז; 63. ללא כסף; 64. ספר משל גורקי; 66. עם; 67. פרח־נוי; 69. דוכן גבוה; 71. לגם; 73. מדינה באפריקה; 75. מחודשי השנה; 78. פילוסוף, גרמני (1831־1770); 80. אחו; 81. תבואה; 82. בשבילו; 83. ערוץ; 85. שחקנית יהודיה נודעת וותיקה (ש״פ); 87. איבר הנשימה של הדג; 88. מדינה ערבית; 90. יבשה מוקפת ים; 91. חגורה רחבה; 92. יעודד; 93. הוא הר־העברים.

ספורט

בדם ואש - בני־יהודה תקום

הדם שנשפך במוצאי־השבת האחרונה בשכונת־התיקווה בתל־אביב, והאש שהציתה ניידת־מישטרה, הזכירו מייד לוותיקי שכונה זו מאורעות עוד מתקופת שילטון המנדט. אז היו אלה השוטרים הבריטיים שטעמו את נחת־זרועם של אנשי המחתרות תושבי השכונה.

הפעם נשפך שם דם של שוטרים עבריים דווקא, ברחוב הנושא את גאוותה הנוסטלגית של השכונה: רחוב אצ״ל. היו אלה בניהם ונכדיהם של אנשי המחתרות, שערכו את הפוגרום בגלל קיפוח קבוצת־הכדורגל האהודה על שכונתם, היא קבוצת בני־יהודה.

„להקים ועדת־עציוני שנייה!״ צעקה זו, אשר הושמעה על־ידי מאות מאוהדי

פח־זבל לתוך הבנק
נקמה במימסד המקפח

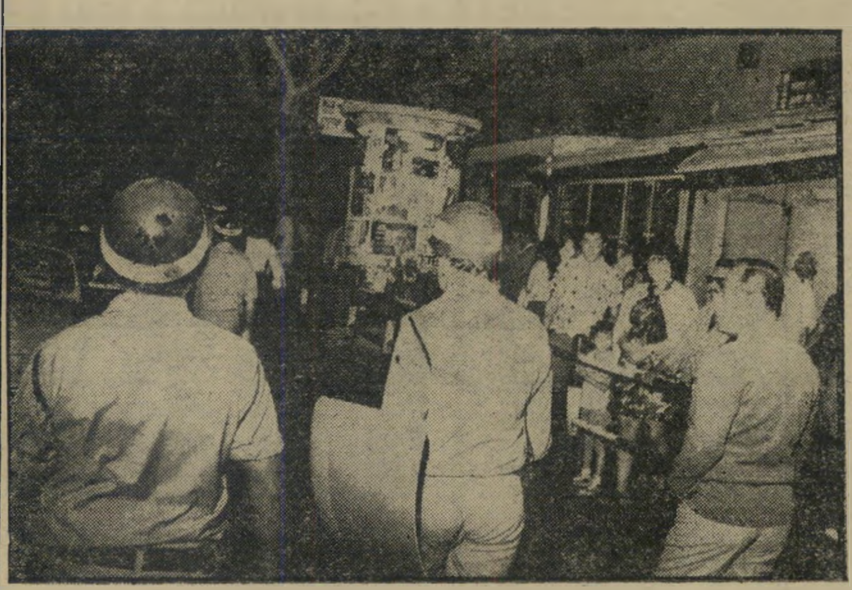

השוטרים הסתערו לבזום ולהציל
לפנות את החברים

קבוצת בני־יהודה, הפכה למעין סיסמת־קרב בעת ההתפרעויות. זוהי סיסמה אשר אין כל צורך לפתוח במסע בקרב אוהדי־הכדורגל בארץ והמקורבים לענף, כדי להסבירה.

קביעת ועדת־עציוני. אוהדי אותה קבוצה עצמה הם שהיו ה„אשמים״ העיקריים בהקמת ועדת־החקירה הממלכתית לפני כשלוש שנים. התפרעותם ההרסנית, ברחוב קרליבך בתל־אביב, מול מישרדי ההתאחדות לכדורגל, הזעיקו בשעתו את חברי־הכנסת לישיבה מיוחדת לדיון באנארכיה בכדורגל הישראלי. באותה ישיבה הציע שר־החינוך לשעבר, יגאל אלון, שהיה מופקד גם על ענייני הספורט במדינה, להקים ועדת־חקירה ממלכתית, שתחקור את השמועות שהילכו אז בציבור בדבר אי־סדרים ומעשי־שחיתות בכדורגל הישראלי.

ועדה זו חשפה את אנשי ההתאחדות לכדורגל בכל מערומיהם וקבעה כי הם, כקברניטי ענף־ספורט זה, אשמים בכל המחדלים. בלשון מישפטית מליצית כתבו אז אנשי הוועדה, בראשותו של השופט העליון ד״ר משה עציוני, שבשמו נקראת: „אנשי ההתאחדות חטאו בכך שלא היטו אוזנם לשמע צילצול פעמון־האזעקה, שבישר בפניהם השכם והערב כי משהו רקוב בממלכת הכדורגל הישראלי.״

מסקנה זו, שאליה הגיעו חברי הוועדה, היא המקשרת מחדש את אירועי השבת האחרונה בשכונת התיקווה עם מחדלי אנשי ההתאחדות לכדורגל, אשר אינם נשמעים ל„צילצולי הפעמון״ של ועדת־עציוני, וממשיכים להתכחש להם ולהתעלם מכל הבעיות הכרוכות בהפעלה סדירה של מישחקי־הכדורגל בארץ.

יתר־על־כן — ועדת־עציוני קבעה גם, כי בגלל הדינמיקה הגבוהה של ספורט הכדורגל חייבים ראשי הענף להיות אנשים בעלי מעוף, ובעיקר כאלה המסוגלים למנוע התרחשויות אלימות בעוד־מועד. גם לקביעה זו מתכחשים אנשי ההתאחדות, ומנהלים את המוסד העליון של הכדורגל בישראל באופן המזמין תופעות אלימות, כמו מה שאירע בשכונת־התיקווה בשבת.

המישטרה סירבה לאבטח. אנשי ההתאחדות ידעו עוד ביום הרביעי שעבר, שלושה ימים לפני מועד מישחק קבוצת בני־יהודה עם הכוח רמת־גן, כי הנפה הדרומית של מישטרת מחוז תל־אביב מסרבת להעמיד כוחות־מישטרה לשמירה על הסדר במישחק זה, שעמד

להיערך במיגרש־הכדורגל של שכונת־התיקווה.

אך תחת שיורו לקבוצה הביתית, בני־יהודה, להעביר את המישחק למיגרש אחר, כזה שהמישטרה תהיה מוכנה לש־מור עליו, העדיפו האחראים על תיפעול מישחקי־הכדורגל בהתאחדות להתעלם מהסירוב המישטרתי, ולאשר קיום המיש־חק. כדי לצאת ידי חובת השמירה על הסדר במיגרש בשכונה, הסתפקו בהזמ־נת סדרנים אזרחיים מיוחדים.

בכך הם התכחשו, למעשה, לתקנון ה־התאחדות שאותו יזמו הם־עצמם, והקובע כי אין לערוך מישחק־כדורגל בליגה ח־לאומית ללא אבטחה מישטרתית.

שופט־הכדורגל משה אשכנזי, שנשמע להוראות התקנון, החליט לבטל את ה־מישחק בראותו כי אין נוכחות מישטרה במקום. היה זה לאחר שמאות אוהדי בני־יהודה כבר תפסו את מקומותיהם ביציעי המיגרש שבשכונה.

החלטתו של השופט על ביטול המישחק עוררה סערת־רוחות ותגובות חריפות מצד האוהדים הנזעמים, ואין פלא בדבר. אותם אוהדים, הם אלה שאילצו לאחרונה את הנהלת קבוצתם האהודה, בני־יהודה, להעביר את מישחקי־הבית של הקבוצה למיגרש שבשכונה, בתיקווה שדבר זה יסייע להם למצוא את הנוסחה לצבירת נקודות־ליגה.

אפלייה־לרעה. בני־יהודה עדיין לא זכתה בנצחון־בכורה העונה, והיא נמצאת בתחתית הליגה. אם לא תצליח לצבור נקודות, היא תשוב לליגה א׳, שממנה עלתה לפני שנתיים. מצב זה מבקשים האוהדים למנוע בכל מחיר — אפילו באמצעים אלימים.

כיכר־המהומות של שכונת התיקווה
לא הפעם הראשונה

אנשי ההתאחדות לכדורגל, שהתבקשו להסביר את הסיבה לאי־הופעתה של ה־מישטרה, פטרו עצמם בתירוץ כי למיש־טרה אין די כוח־אדם באיזור תל־אביב, ולכן החליטה לא לשלוח שוטרים למיג־רש בשכונה. הטבר זה הוכחש, אמנם, על־ידי דובר מישטרת מחוז תל־אביב, רב־פקד משה שרף — שלטענתו נובעת הח־רמת המיגרש על־ידי המישטרה מהיעדר רישיון למיגרש — אך הוא בא במאוחר.

בינתיים קיבלו אוהדי בני־יהודה את גירסתה המוטעית והמטעה של ההתאח־דות, וההלו מאשימים את המישטרה ב־אפלייתם לרעה.

שמן על מדורת הזעם של האוהדים, החשים עצמם מקופחים, שפך והוסיף אחד האוהדים הוותיקים של בני־יהודה, בני מסורי, אשר הגיע למיגרש השכונה הישר מאיצטדיון בלומפילד ביפו, שם חזה ב־מישחק הראשון בין מכבי פתח־תיקווה להפועל חדרה.

בני ידע לספר לכל אותם אוהדים נז־עמים, בני־שכונתו, כי אין שחר לטענת המישטרה שאין לה, כביכול, די כוח־אדם. זאת מאחר שבבלומפילד, הנמצא במרחק חמש דקות נסיעה בלבד מהתיקווה, יוש־בים 40 שוטרים באפס־מעשה. שמועה זו, שחלפה כברק מאוזן לאוזן, מצאה את ביטוייה בהפרחת סיסמות זעם כנגד מיש־טרת תל־אביב, על האפלייה הברורה לעו־מת איצטדיון בלומפילד השכן.

„השוטרים בטלנים. יודעים רק לעשות רפורטים!" צעקו האוהדים. הרוחות הת־להטו. באותה שעה הסתובבה ברחוב אצ"ל ניידת־מישטרה, הנוהגת לרשום דו"חות למפירי־החוק בשכונה. אוהדי הקבוצה החליטו בו־במקום כי אין כנציגה זו של המישטרה יפה לפרוק עליה את הזעם המצטבר. הדרך בפני הניידת נחס־מה, איש־המישטרה שירד ממנה אף לא הספיק לבקש שיפנו בפניו את הדרך — והניידת עלתה בלהבות.

ההבטחות לא קויימו. אז הסירה לפתע המישטרה את החרם על מישלוח שוטרים לשכונת־התיקווה. תוך זמן קצר הגיעו למקום תיגבורות של שוטרים מכל מחוז תל־אביב. כמאמר אחד האוהדים: „אם המישטרה לא רוצה לבוא, אז אנחנו נביא אותה."

התיגבורות שהגיעו במהירות והתייצבו הכן, כולל השוטרים שאמורים היו לש־מור על הסדר בבלומפילד, העמידו מייד את האוהדים בעימות ישיר ולוחץ עם החוק. התוצאה: תיגרות־רחוב ופצועים.

אך עוד השוטרים הפצועים מפונים על־ידי חבריהם, החלו המתפרעים מכלים את זעמם בחנויות שברחובותיה הראשיים של השכונה. הם ניפצו חלונות־ראווה והחלו בוזזים מכל הבא ליד. בעיקר נפגעו חנות התכשיטים והשעונים הגדולה ב־שכונה, חנותם של האחים יצחקוב, וכן הבנק במקום ולישכת־המודיעין העירונית.

לפגיעה בלישכה העירונית היה טעם מיוחד. היתה זו תוצאה ישירה מזעמם של האוהדים על גוף נוסף המקפח אותם, לדעתם: עיריית תל־אביב.

לפני הבחירות ידעו אנשי הליכוד, ה־שליטים כיום בעירייה, כי כדי לגרוף את קולות תושבי שכונת התיקווה, עליהם להבטיח כי יבנו עבורם מיגרש חדש. הם הבטיחו כי אחרי הבחירות יוחל בהנחת היסודות, וכי בינתיים יוכשר המיגרש הקיים למישחקי־ליגה, על־מנת שיוכל לק־בל רישיון מן המישטרה.

אולם הבטחות לחוד — ומעשים לחוד. המיגרש הוכשר, אמנם, אך לא על־ידי העירייה אלא על־ידי הקבוצה דלת־האמ־צעים עצמה. ללא אמצעים לא ניתן גם לסגור את המיגרש באופן שיתקבל על דעת המישטרה, שקבעה כי קיים חשש להתפרצות קהל מן היציעים לתוך המיג־רש, בגלל אי־הכשרת מקומות־ישיבה בו, כנהוג במיגרשים אחרים.

המחיר היה יקר. המישטרה דרשה מהנהלת קבוצת בני־יהודה להכשיר ב־מיגרש 7000 מקומות־ישיבה מסומנים. ה־קבוצה אינה מסוגלת לעמוד בכך, כי לצורך זה היא זקוקה לסך של 400 אלף לירות. העירייה השיבה ריקם את בקשות בני־יהודה לסיוע כספי, והסתפקה בסכום זעום למדי, על־מנת לצאת ידי חובה.

תחת זאת הבטיח ראש־העיר, שלמה (צ׳יצ׳) להט כי ישתדל אצל מפקד־המחוז, כדי שזה ישלח שוטרים לאבטחת הסדר במגרש. אך השוטרים לא הגיעו. להט עצמו, שהוזהר עוד לפני המישחק על־ידי פרנסי שכונת־התיקווה כי סירובה של המישטרה להיות במקום עלול לגרום להת־פרצויות אלימות הגיע לשם, וניסה לשכך את זעמם של האוהדים הצעירים, שמר־ביתם אף בחרו בו למישרתו הרמה.

בקשותיו והבטחותיו של ראש־העיר כי יוסיף להשתדל שבני־יהודה תשחק על מיגרשה הביתי, נבלעו בתוך שאון ההמון הסוער, שקרא לצאת להפגין כנגד הקי־פ״ח, כנגד ההתאחדות לכדורגל, המישטרה והעירייה, ואפילו יישפך דם. לאוהדים אלה יקרה קבוצתם מכל, והם מוכנים ליהרג למענה.

אחרי ההתפרעויות מול מישרדי ההת־אחדות, לפני שלוש שנים, החליטה ועדת־המישמעת של ההתאחדות לזכות את קבוצת בני־יהודה בניצחון טכני, על מישחק נגד הפועל חולון, שאמור היה לקבוע את ירידתם.

גם אז פעלו אנשי ההתאחדות לכדורגל בניגוד לתקנון, ושילמו על כך ביוקר, בפיזור ההתאחדות. רצוי שיזכרו זאת.

בדם ואש הצדק יקום
אנחנו נראה להם

צהלות הבוזזים ודמעות הקורבנות
הזדמנות לפרוק עול

הורוס קופ

מחזור העיסוקים ה־חדש מתחיל ברגל ימין. קח עצמך ב־ידיים; הימנע מחול־מנות יתר ומדיכאון חסר־תכלית — ותמצא שאתה יוצא בהדרגה מן הבוץ, אף מבלי שתצטרך לקבל הח־לטות גורליות כלשהן. הפגישה אליה נכספת, תתקיים, אך תתאכזב. לעומת זאת צפה למיפנה רומאנטי. לבש חום.

* * *

הביקורת שמתחו עליך שונאיך, היתה, למרבה הצער, מוצדקת בחלקה. השבוע יהיה עליך ל־תקן את המעוות. עשה זאת, בקפדנות וביעי־לות, ויוקרתך המיקצו־עית והאישית תרקיע שחקים. בחיי האהבה שלך אין שינוי — אתה פאסיבי בזמן האחרון, ואין סיכוי שתשתנה דווקא השבוע. הצ־לחה חלקית עשוייה ליפול בחלקך אם היא תיטול את היוזמה לידיה. אל תפריע לה.

* * *

מצבך הנפשי מוסיף להשתפר — וזאת, ב־זכות היכרויות חדשות, ועל־יסוד כמה התפת־חויות המוכיחות לך, כי יש לך כל הסיכויים לפענח את הקשרים ש־קשרו אותך למצב סטאטי. כישרונך ית־גלה ברבים, למבוכתך ולשמחתך. אל תהיו שוטים, נצלו זאת למטרות־פרנסה.

הוויכוחים והמריבות ש־אתה שותף להם לא יעזרו להפגת המתח, אלא רק יגרמו לך ל־דפרסיה. במיוחד הי־מנע מאי־נעימויות עד יום ראשון, אז תתחיל להרגיש בהפגת המתח. התאזר בהרבה סבלנות. לך לראות סרט טוב, רציני, לבד, או עם חברה, ותיווכח שצפוייה לך הנאה רבה.

* * *

תבזבז יותר מכפי ש־אתה יכול להרשות לעצמך. אורחים בלתי צפויים יפתיעו אותך. אלה עשויים להיות בני משפחה שישהו ב־ביתך יותר מכפי שתר־צה. יש איום כלשהו בנזק לפריט מסויים ברכושך העלול לגרום לך צער. משהו הקשור בביגוד יגזול מזמנך וממחשבותיך. בסוף השבוע תיתכן לך הפתעה הכרוכה בהי־מור. תצטרך להיות מעורב בתיכנון נסי־עה של מישהו מבני־משפחתך או ח־קרובים אליך. בת אריה — לבשי אדום.

* * *

תתפלא על שכל־כך הר־בה אנשים מתקשים ל־הבינך. הצרה איתך, ש־אתה נמנה על ה„זאבים הבודדים" ואינך מרבה לשתף לאחרונה את ה־קרובים לך בבעיות המעיקות עליך באמת. צפוייה לך השבוע פעי־לות הקשורה בעבודת־כפיים. מעשהו של אדם יקר לך יכאיב לך, למרות שלא התכוון לכך. תצטרכי לעודד את בן־זוגך בפעי־לות, שבסופו של דבר תביא לכם אושר.

כמו בכל השנה, תיווכח גם השבוע כי שום דבר לא בא לך בקלות. אתה נדרש לא אחת להשקיע מא־מצים שאינם עומדים בשום יחס לתוצאות. בני מזל מאזניים שעי־סוקיהם קשורים בידי־הם, יהיו ברי־מזל יותר. ילדים שייוולדו השבוע יצטיינו בעתיד בברי־אות מעולה ובאינטלי־גנציה מעל לרמה של גילם. מאורע הקשור באיבוד ידיד יעיק עליכם השבוע. בן מזל מאזניים עשוי להצטיין השבוע בספורט ולזכות בפעילות זו בהישגים נאים.

* * *

כושר־השיפוט שלך יתערפל השבוע לחלו־טין, כתוצאה מפגישה עם גורמים שאת טיבם אינך מצליח לקלוט. את, בת עקרב, תני לחוש ההומור שלך חו־פש. צחקי, הצחיקי ונצלי כל רגע. כי ה־אושר שלך הוא רק זמני, בסופו של דבר. חוץ מזה, צפוייה לך בשבוע זה פעילות בל־תי רגילה, שאינה תלוייה במין השני. בשבוע זה תשמרי אמונים לצבע השחור.

* * *

נסיעה קצרה ושיגרתית לכאורה, בעניינים הנוגעים לעבודך או לבעייה משפחתית כל־שהי, עשוייה לזמן לך פגישה מרגשת עד מאוד. אם אתה רווק, אתה עשוי לפגוש ה־שבוע, לגמרי במיקרה, את אשתך לעתיד. עם זאת, אל תתפתה להא־ריך את שהותך במקום, מכיוון שרק הפתעה תק־סום לה. פעל במרץ רב ובהחלטיות.

* * *

כולנו יודעים שאתה בטוח שבכוחך לפ־תור את בעיותיהם של כל אלה הפונים אליך. אבל השבוע — בחייך, אל תיתן עצות. אתה עשוי לסבך אח־רים, מתוך זה שאתה חושב שכולם בנויים כמוך. התנאים אינם שווים לכל אחד, וזה נתון שעלול לסבך אותך, בייחוד כאשר אתה אינך עשוי לגרום לשיברון־לב לבת דגים, וגם לבן שור, אל תתן לעצמך להתפרץ.

* * *

חילוקי דיעות סוערים יגרמו לך למפח־נפש. אין דבר: שיחה ליילית, באמצע ה־שבוע, תשפר את המצב עד אין־הכר. ייתכן אפי־לו שזה יגרום להתלק־חות הקשר למימדים רציניים ביותר. קנייה אשר תעשי ביום שישי עשוייה להוביל אותך להיכרות חדשה. הישמ־רי מרכילותן של ידי־דותייך. לבשי צבע ארגמן, זה יחמיא לך.

* * *

כמו בשבועות האחרונים, הבעיות חמר־כזיות שלך הן: חוסר־כסף ושיעמום. ב־מישור הפיננסי אין רגיעה. מוטב שתתחיל לחשוב על חריגה קי־צונית מעיסוקיך — או אי־עיסוקיך — הרגילים. אם לא תש־נה את המצב, אתה עשוי להיתקע לצמי־תות. במישור הרומנ־טי, בת דגים, אין עוד טעם רב לרומנים ה־קצרים והקלים. שמא תחשבי על משהו קצת יותר רציני? מצד שני, דווקא האדם המדבר הרבה, איננו מתאים לך כלל.

מאחרי המסך

גולדה על בן־גוריון

בשבוע הבא נזכה לראות משך שלושה ערבים את רעמת שערו הלבנה של **דויד בן־גוריון**, ביום השנה לפטירתו.

נראה כי המפיקה **יהודית לוץ** וה־מראיין **ירון לונדון**, גילו חוש־הומור יוצא מגדר הרגיל בעת שבחרו דווקא ב**גולדה מאיר** כמי שתספר על בן־גוריון, בתוכנית המרכזית שתשודר ב־טלוויזיה על „הזקן."

בן־גוריון, כידוע, לא היה בערוב ימיו ממעריציה המושבעים של גולדה מאיר, ואף התבטא מיספר פעמים בגנותה. לא חסרים במדינה אישים, אשר לא רק מוכנים היום, שנה לאחר מותו של המנ־היג, לקום ולספר לכל עם ישראל עד כמה הם אהבו אותו והוא אהב אותם, אלא שהיו אף ידועים כחביבים באמת על בן־גוריון, וכנאמנים עליו.

תוכניתם של לוץ־לונדון־מאיר תשודר ביום שני ה־18.11 בשעה 9.55 בערב. למחרת תיערך תוכנית מוקד מיוחדת המוקדשת לבן־גוריון, אשר תישא את השם המפוצץ: מישנתו המדינית של בן־גוריון לאור המציאות החברתית והמדינית של ימינו.

למרות שמועד השידור קרוב, עדיין לא החליטו מי בדיוק ישתתף במוקד זה. אך ברור, שאם הוא ייערך כדוגמת המוקדים האחרונים, צפוי ערב משעמם למדי, אשר יחד עם התוכנית של הערב הקודם יצליח להחטיא את מטרתו — מציבה מכובדת לאיש דגול.

את שבוע בן־גוריון בטלוויזיה תנעל למחרת היום (יום ד', 20.11) מהדורת מבט מורחבת, ובה סקירות על אירועי יום־הזיכרון שייערכו באותו יום.

נראה כי שוב הצליחה הטלוויזיה ל־החמיץ מבלי להתאמץ.

התירגום הלך לישון

צופי התוכנית קולומבו, ביום השלישי האחרון, ובעיקר אלה שאינם שולטים בשפה האנגלית ונעזרים בתירגום, הבחינו לצערם כי משך למעלה מרבע שעה לא הופיעו כלל כותרות התירגום על המסך.

מסתבר כי האחראית על הפעלת מכונת־התירגום, שהיתה באותה שעה **אסתר שקד**, השתעממה מעלילות הבלש האמ־ריקאי, נרדמה ליד המכונה, ורק לאחר שמישהו בבניין הטלוויזיה הבחין כי אין

גולדה ובן־גוריון
מבוך היחסים

תירגום, ונכנס לחדרה לראות מה בדיוק אירע לה, היא התעוררה ומיהרה לחדש את התירגום.

מקרה כזה הוא אנושי בהחלט. אך מה שלא מובן הוא הסיבה למעטה האיפול שהוטל על־ידי האחראית על שקד, **מרים רוטשילד**. רוטשילד ניסתה להסתיר את המיקרה מעיני עיתונאים שביקשו לברר מה קרה לעברית של קולומבו.

המצלמה לא צילמה

גם לדעת החסידים הנילהבים ביותר של ניקוי ראש, הרי התוכנית האחרונה, זו ששודרה ביום החמישי שעבר, היתה החלשה ביותר בכל הסידרה עד כה.

אולם רק מעטים יודעים כי האשמה היא טכנית מעיקרה. בשבוע שעבר עסק מפיקה של התוכנית, **מרדכי** („מוטי") **קירשנבאום** בצילומים משך יום תמים, ורק משסיים את עבודתו התברר לו, כי בגלל תקלה טכנית לא צילמה המצלמה אפילו מטר אחד של צלולויד.

קירשנבאום נאלץ להזעיק את הצוות שלו מחדש, ולאלתר את כל ניקוי ראש מתחילתו. בכך, ככל הנראה, האשמה לתוכנית הגרועה ששודרה בשבוע שעבר.

בעיטה כלפי מעלה

נראה כי **שמעון טסלר** ימונה כרכז־הכתבים במחלקת החדשות בטלוויזיה, תפקיד שהוא בעצם סגן־מנהל־המחלקה,

מועמד טסלר
מבוך המינויים

במקומו של **אלי ניסן**, המחזיק בו עתה.

עם מינויו של **דן שילון** כמנהל מח־לקת־החדשות, בחודש ינואר הקרוב, לא יישאר ניסן, אשר רצה בתפקיד זה לעצמו, בתפקיד רכז־הכתבים. המועמד בעל חסי־כויים הרבים ביותר לכך הוא טסלר, אשר שימש בתפקיד כבר לפני שנים אחדות.

המשעשע במינוי הוא, שטסלר התפטר לפני חודשים מיספר מתפקיד עורך יומן השבוע, בגלל סיכסוך עם מנהלה הפורש של מחלקת־החדשות, **צבי גיל**, ועוסק מאז בהפקת כתבות בודדות ובהגשה. ואילו עתה, הוא עתיד לקבל תפקיד בכיר עוד יותר מאשר זה של עורך יומן השבוע.

למרות כל אלה, יישאר ניסן מפיק התוכנית מוקד, ויעסוק גם בהפקת כתבות.

רבין וחופש־הביטוי

מורת־רוח רבה התעוררה בקרב אנשי הטלוויזיה, לאחר התערבותו הישירה של ראש־הממשלה **יצחק רבין** בחופש־הביטוי של רשות השידור. רבין זימן אליו את **יצחק ליבני**, מנכ"ל הרשות, ומחה בפניו על כי הטלוויזיה העניקה כיסוי גדול מדי להתנחלויות של החודש שעבר, כשתיארה בפרוטרוט רב ומדוקדק את מעשי המתנחלים.

כמה מעובדי מחלקת־החדשות, המצפים למינויים חדשים בחודשים הקרובים, פנו באופן פרטי אל שר־ההסברה **אהרון** („אהר'לה") **יריב**, בבקשה שייפגש עימם ויסביר להם את פשר התערבותו של רבין בחופש השיקול האישי של עורכי־החדשות, לגבי סיקור אירועים אקטואליים.

הפרס המבוטל

מנכ"ל רשות־השידור, **יצחק ליבני**, שוקל בימים אלה לבטל, או לפחות לשנות כליל את כל רעיון פרסי רשות־השידור, אשר הוענקו בטכס רב־רושם השבוע.

לדעתו של ליבני, אופן התחרות וה־שיפוט גרם מתחים רבים בין עובדי רשות השידור, ברדיו ובטלוויזיה, ולשורה של האשמות, השמצות, ליחשושים ועירעורים אשר העכירו את האווירה ברשות.

בחודשים האחרונים נשמעו טענות רבות כנגד ראשי ועדות השיפוט, וכנגד מזכירת ועדת־השיפוט המרכזית **רבקה בהירי**, טענות אשר רמזו על עיוותים ומשוא־פנים בהחלטות ועדות השופטים.

נשים

התעמלות במקום גלולה

אשת רופא גילתה שיטת־התעמלות בדוקה לוויסות המחזור החודשי ולמניעת הריון בלתי־רצוי

ביפן הרחוקה מבוצעות מדי־שנה כשני מיליון הפלות מלאכותיות, ואילו כ־200 אלף ילדים ניטשים על־ידי אימהותיהם. ב־ישראל נעשות בממוצע כ־50 אלף הפלות מלאכותיות בשנה, ודי לפתוח עיתון כדי לגלות מדי־חודש ילד שנעזב על־ידי אמו. שלא לדבר על אותם עשרות הנולדים בלתי־רצויים, ונמסרים לאימוץ.

כמה קל היה לנשים אילו חנן אותן הטבע באותו מנגנון נפלא שהיה מאפשר להן לווסת את הימים הרצויים והבטוחים כדי להיכנס בהם להריון. אבל הטבע, כידוע, לא תמיד משתף פעולה. מה נותר אם כך, לעשות על־מנת להימנע מהריון בלתי־רצוי?

הגלולה מסוכנת. בתקופה המתירנית שלנו קיימת הגלולה. ואכן, הגלולה מנעה כבר הריונות בלתי־רצויים רבים ושיחררה נשים רבות ממעצורים ומפחד בחיי־המין

ממציאה אביבה שטיינר
שיטה לוויסות הווסת

שלהן. אלא שהגלולה אינה טובה לכל אשה. יש נשים הרגישות לה באופן קיצוני, ולא אחת גורמת הגלולה לקרישי־דם, מחלת הסכרת, סחרחורות, כאבי־ראש, הקאות, חולשה כללית ואף למוות.

קיימים, כמובן, גם אמצעי־המניעה התוך־רחמיים כמו הטבעות והסלילים, אך גם לאמצעי־מניעה אלה רגישות נשים רבות, ולא אחת גורם השימוש בהם לדלקות חמורות.

בעיות נשיות אלו הטרידו מאד את אביבה שטיינר, מורה להתעמלות ילידת בודפסט, שעלתה לארץ ב־1946 והתחנכה בבן־שמן ובסמינר הקיבוצים. כסטודנטית צעירה שהיתה נשואה לסטודנט לרפואה, התגוררה אביבה עם בעלה במעון־סטודנ־טים.

„גלולות לא היו בימים ההם, וחדר־אמב־טיה לא היה במעון הסטודנטים, אז מה יכולתי לעשות?" **היא אומרת.**

בשנת 1965 החלה ללמד קבוצת תלמידות בגיל־העמידה בארגון שוחרי הבריאות. מאחר שקשה היה „לחמם" נשים בגיל זה על־ידי ריצה או דילוג במקום, חיפשה אביבה תרגילים אחרים שיביאו לידי חימום. מאחד מספרי־האנטומיה שבהם עיינה, למדה לדעת כי לאורך הגוף עובר צינור־דם ראשי שבמרכזו מרכז־עצבים, וכאשר לוחצים על המרכז מתחיל מחזור־הדם לעבוד במישנה־מרץ ופועל כמשאבה.

היא החלה מתרגלת את תלמידותיה, ו־בנות החמישים־פלוס החלו מגלות גמישות של צעירות. היא עצמה שמה לב כי התר־

(המשך בעמוד 32)

כל זָקָן חמישי הוא זקן בעייתי

הסימנים

גרוי העור

עם גמר הגילוח מופיעה אדמומית על הצוואר, הסנטר והלחיים. למניעת הגרוי דרוש קצף גילוח המיטיב להגן על העור. קצף עשיר בלחות ובחמרים מזינים.

חתכים

ישנם חתכים הנגרמים בגלל הופעת בליטות קטנטנות על העור. למניעתם דרוש קצף שיחליק את העור ויעלים את הבליטות. חתכים אחרים נגרמים בקמטי העור. למניעתם דרוש קצף שירכך היטב את העור וימנע את פציעתו.

שחיקה מהירה של הסכין

כשזיפים קשים מאד וצמיחתם פרועה, מאבד הסכין את חדותו במהירות רבה. כדי למנוע החלפת הסכין כל יום, יש להשתמש בקצף שירכך את השיער הקשה.

התרופה

BARBE DIFFICILE DE WILLIAMS

הסוכן בישראל: בלמון בע"מ.
המפיצים: חב' נורית בע"מ.

בית הספר לעתונאות

בית ציוני אמריקה
תל־אביב

נמשכת ההרשמה לקורסים הבאים:

- **פרסום ויחסי ציבור**
- **עתונאות**

פתיחת הלימודים:	27.11.74
סיום ההרשמה:	21.11.74

פרטים מלאים והרשמה:

בית הספר לעתונאות, בית ציוני אמריקה, רחוב אבן גבירול 26, תל־אביב, כל יום בין השעות 9.00 עד 1.00 לפני־הצהריים, 5.00 עד 7.00 אחרי־הצהריים, טלפון 265870.

דרוש

למישרה חלקית
או מלאה

שליח

עם קטנוע או אופניים
תנאי שכר טובים
להתקשר לטלפון 243386,
איזור חיוג תל־אביב

„מופ" עם כל דבר

בעל הקונה לאשתו „מופ" - מוכיח לה שאינו מאוהב בעוזרת

כשמעבירה דורית וידבסקי, יועצת־יופי בחברת הלנה רובינשטיין, את ידיה הענוגות על פניה של לקוחה, קשה לזו לתת־עלם מאצבעותיה המטופחות ומציפורניה הארוכות. כששואלים את דורית כיצד היא מצליחה לשמור על עור ידיים ענוג כל־כך, מה־גם שנוסף להיותה יועצת־יופי היא גם עקרת־בית צעירה ואם לילד, מחייכת דורית את חיוכה החביב ואומרת מילה אחת: מופ.

לדורית, מסתבר, כמו לכל אישה אמיתית, יש חנשק האישי שלה. באחד מטיוליה הרבים לחו"ל פגשה בו, ומאז אינם נפרדים. בתחילה פגשה בו בבית־מכרים, אחר־כך בבית־המלון, ומשהמשיכה לפגוש בו בכל בית שבו ביקרה, ביקשה כי יוצג בפניה.

ואכן, הוא כה נשא חן בעיניה, עד שהחליטה להביא אותו איתה הביתה, לתל־אביב.

פקידי המכס לעגו לה כשעברה את ביקורת־המכס ובידה דלי ומקל לשטיפת־רצפות. איך יכלה להסביר להם כי אותו מקל לשטיפת רצפות אינו סתם מקל, כי־אם ידידה הטוב ביותר, מופ! כי מופ, אותו פגשה לראשונה בחו"ל, איננו אלא מערכת לשטיפת רצפות הכוללת דלי, מיתקן־סחיטה וראש שעיר.

בלית־ברירה השאירה דורית את מופ בחוץ־לארץ, ושבה ארצה לבדה. כאן החלו הצרות שלה. היא המשיכה לשטוף רצפות בשיטה המיושנת של מגב וסחבה, שברה את גבה בכל פעם שהתכופפה לנקות פינות נסתרות, ליכלכה את ידיה בכל פעם שהכניסה את הסחבה למי־השטיפה וסחטה אותה.

עד שיום אחד, לגמרי באקראי, סיפרה לה חברה על מכשיר־פלא החודר אל כל הפינות, מגיע אל מתחת לארונות ומנקה את החריצים של תריס־ההזזה במרפסת.

לא לקח לדורית הרבה כדי לזהות את ידידה מופ, ואז גם הסתבר לה כי את מכשיר־הפלא הזה מפיצה בישראל חברת אימפקס מפתח־תיקווה, ואל מופ מצורף גם דלי דקורטיבי. את הראש השעיר ה־בלוי ניתן להחליף בקלות ולהרכיב ראש חדש.

היא מיהרה ורכשה את המכשיר, ומאז אותו יום היא ממש בן־אדם חדש. כל ידידיה, שהתוודעו אל המופ, הצטרפו אל מועדון אוהדי מופ שיסדה, ואני אומר ידידיה, כי ביניהם גם גברים רווקים רבים שהחלו לוותר על שירותיה של העוזרת, כיוון שמופ עושה את שטיפת הרצפות קלה כל־כך ומהירה כל־כך, עד כי כמעט אינה גוזלת זמן. כל מה שצריך לעשות הוא להכניס את מופ לתוך הדלי, לסחוט אותו במכשיר־הסחיטה ולנגב את הריצפה.

המופ הפך אביזר כה חיוני בבית, עד־כי מן המפורסמות הוא בין מכירי המופ כי רק בעל שאינו אוהב את אשתו אינו קונה לה מופ.

הנשק האישי של דורית וידבסקי: „מופ" — מערכת לשטיפת רצפות: דלי, מיתקן־סחיטה וראש שעיר.

אחרי שדורית וידבסקי פגשה ב־„מופ" בחו"ל, התאהבה בו. מנקה בעזרתו את כל פינות ביתה.

השר צדוק פרץ את מכוניתו של ח"כ שמואל תמיר

■ מזכירתו הנאה של ח"כ **שמואל תמיר, אנה דסה,** נשלחה על־ידו להוציא חומר מתא־המיטען של מכונית האלפא־רומיאו שלו, שחנתה בחניון הכנסת. אנה נאבקה שעה ארוכה עם מנעול תא־המיטען, ולא הצליחה לפתוח אותו. בייאושה, נופפה בידה לעבר מכונית שנכנסה באותו רגע לחניון. את המכונית נהג עוזרו של שר־המישפטים **חיים צדוק, יחיאל גוטמן,** כשעל־ידו יושב השר. אנה ביקשה מיחיאל שיעזור לה לפתוח את התא, אולם זה, שלא רצה לעכב את השר שלו, סירב. צדוק נדהם מסירובו של עוזרו לעזור לבחורה, ירד בעצמו מהמכונית ועמל שעה ארוכה, עד שהצליח לבסוף לפרוץ את תא־המיטען.

■ לטכס ברית־המילה שנערך לנכדו של מנהיג האופוזיציה, **מנחם בגין** בבית־החולים שערי־צדק בירושלים הגיע, להפתעת רבים, אלוף (מיל.) **עזר וייצמן,** אשר היחסים בינו לבין בגין אינם, כידוע, מהמשופרים ביותר. כשנשאל עזר על־ידי אחד הנוכחים מה פיתאום בא, השיב: „הזמינו אותי, אז באתי."

■ לאותו טכס הזמין בגין גם את **אריק שרון.** אריק הודיע כי הוא חולה ואינו יכול להגיע, אם כי הופיע באותו ערב בהרצאה, ולמחרת הגיע לכנסת.

■ כששאלו באותה מסיבה את עזר וייצמן, מה תגובתו על הווטו שהטיל ראש הממשלה, **יצחק רבין,** על שובו של עזר לשירות בטחוני השיב: „אוי ואבוי לצה"ל, אם בלי אריק שרון ובילעדי הוא לא יכול להסתדר."

■ כשנשאל עזר לדעתו על צה"ל כיום, השיב: „אחרי ש**משה דיין** בירדק את העסק במשך שבע שנים, לא קל לצאת מזה. אבל אני מקווה שעושים מאמצים בכיוון."

■ עזר אף לא נמנע להגיב, בשיחת־טלפון שהיתה בינו לבין שר הביטחון **שמעון פרס,** על התנגדות ראש־הממשלה לכך שעזר יקבל את תפקיד עוזר שר־הביטחון. עזר, שכעס על פרס שהוליך אותו שולל, אמר לו: „אתה מישענת קנה רצוץ."

אורה בר־אור

השחקנית הוותיקה המשתתפת בהצגת „היידה יפו," ערכה מופע פרטי, בעת שלגמה טיפה מיותרת בפתיחת ה„פיאנו באר" במועדון־התיאטרון בתל־אביב. אורה עלתה על אחד השולחנות, בערב הפתיחה של המקום, החלה לשיר ולרקוד מבלי שאיש יוכל להפסיק אותה, להנאתם המלאה של כל מוזמני אותו ערב.

■ בסיור שערך שר־המישטרה **שלמה הילל,** הגיעו השר ומלוויו למיטווח־ירי בגיבעת־אולגה. הילל ביקש שירשו לו לנסות לטווח, והצליח לעשות מיקבץ ימני. עוזרו של השר, **ברוך השם,** הצליח לעשות מיקבץ שמאלי, ואילו מפכ"ל המישטרה, **שאול רוזוליו,** הצליח לעשות מיקבץ מרכזי. לאחר שבחנו את תוצאות המיטווח, הציע רוזוליו להזמין את כל שרי־הממשלה לערוך מיטווח, כדי שאפשר יהיה פעם אחת ולתמיד לדעת אם הנטיות שלהם הן ימניות או שמאליות.

■ פרופסור **ישעיהו לייבוביץ** הרצה בשבוע שעבר בפני סטודנטים באוניברסיטת בר־אילן ברמת־גן, כשנושא ההרצאה שלו הוא: „לא צריך את השטחים, ולא צריך את הכותל המערבי." בהרצאתו התייחס לייבוביץ לראש־הממשלה לשעבר **גולדה מאיר,** מבלי לנקוב בשמה: „לא המכשפה הזקנה, ששלטה פעם במדינה הזאת, רשאית לקבוע אם יש פלסטינים או אין."

■ באותה הרצאה, בה השתתפו רבים מחברי גוש־אמונים הלומדים בבר־אילן, הגדיר לייבוביץ את הרב הראשי, **שלמה גורן:** „מפברק מיקצועי של תפילות."

■ כתבי־התחבורה בישראל זכו בשבוע שעבר לפרס מקורי מהנהלת אל־על. 10 עיתונאים, בראשותו של קצין־העיתונות של אל־על **מרדכי סויצקי,** הוטסו על חשבון החברה ליום אחד לז'נווה, כדי לערוך סימפוזיון בן ארבע שעות על יאט"א, אירגון־התעופה הבינלאומי. אחרי הסימפוזיון ערכו העיתונאים קניות, וחזרו עוד באותו ערב לישראל. הדבר בא אחרי שפועלי־התחזוקה באל־על טענו, כי אין טעם למסור את תלונותיהם לעיתונאים, משום שהכתבים לא יפרסמו אותן כראוי.

■ בישיבת ועדת־הכספים של הכנסת, שנערכה בשבוע שעבר, נסבה שיחה על פרשת **אבנר תומר** ועיריית אילת. אחד מחברי הוועדה טען: „לפי החוק, כאשר אדם פושט את הרגל, אסור לו להיות חבר עירייה. במיקרה זה, ראש־עיר פשט את הרגל של העירייה." השיב לו חבר הוועדה **שימחה ארליך:** „אני מכיר ראש־עיר שפשט את הרגל של העירייה, ועשו ממנו שר־אוצר."

■ כתבו של היומון הארץ, **יואל מרקוס,** אשר נשלח על־ידי עיתונו לשווייץ להקור בפרשת **טיבור רוזנבאום,** מיהר להסתלק מז'נווה כבר ביום השלישי לשהותו שם, מבלי שאסף את כל החומר. מרקוס נכנס לאחד הבנקים בעיר, וביקש מהמנהל מידע על הבנק של רוזנבאום, בנק קרדיט. מנהל הבנק החוויר, והודיע למרקוס כי לפי החוק השווייצי, כל מי שמבקש אינפורמציה בנושאים בנקאיים, עובר בכך עבירת פלילית. „אני מייעץ לך לעזוב מייד את שווייץ, לפני שיהיו לך בעיות עם המישטרה," אמר הבנקאי למרקוס. לאחר שמרקוס מיהר לברר, אם אומנם כזה הוא החוק, והסתבר לו שכך היא, עלה על המטוס הראשון וחזר מייד לישראל.

■ הממונה על הכנסות המדינה, **משה נוידרפר,** הגיע בשבוע שעבר למיזנון הכנסת, כדי להיפגש שם עם שר־האוצר, **יהושע רבינוביץ.** אולם נוידרפר לא הצליח להיפגש עם רבינוביץ, מאחר שמזכירת סיעת הליכוד בכנסת, **אריאלה נזרי,** התנפלה עליו במיזנון, דרשה ממנו לייעץ לה כיצד להשקיע את כספה, לאור המשבר הכלכלי המאיים. נוידרפר הסביר את המצב לאריאלה במשך שעה ארוכה, והחמיץ את הפגישה שלשמה בא.

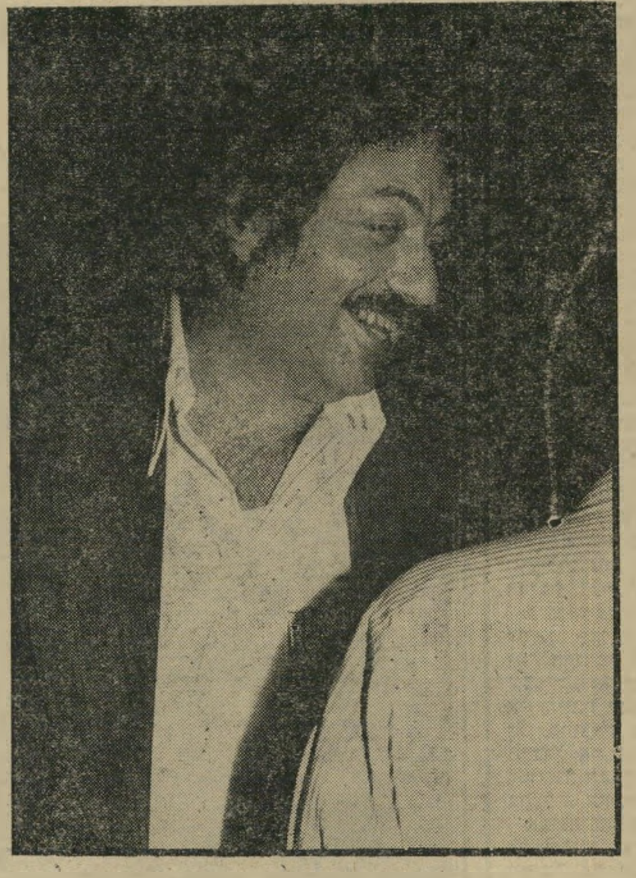

אליעזר רונן

חבר־הכנסת העליז של מפ"ם, קבע את האופנה החדשה בירושלים: הדיאטה. רונן, שהצליח לרזות 20 קילוגרמים תוך חודשיים, סחף אחריו את ח"כ יוסף קרמרמן מהליכוד, וכן את האחראית על תוכניות־הילדים בטלוויזיה, אסתר סופר, אשר הצליחה לרזות כל־כך הרבה, עד שבבניין הטלוויזיה החלו לכנותה „תענית אסתר."

שייקה אופיר

היה רק אחד מן המוזמנים הרבים למסיבה שנערכה לאחרונה בתל־אביב לכל אנשי הבוהמה, ילידי מזל עקרב. ליד שייקה, בתמונה, עיתונאית „ידיעות אחרונות" עידית נאמן. בין שאר בני מזל עקרב היו גם המיסעדן רפי שאולי, הבדחן אורי זוהר, מבקר־המיסעדות של „הארץ" רנה (איסטניס) מוקדי וסופרת הילדים דבורה עומר.

יועץ גנדי

אלון ומולה כהן

מפכ"ל רוזוליו

במדינה

(המשך מעמוד 29)
גילים שלחצו על מרכז העצבים גרמו לה לווסת מוקדמת, באותו שלב עדיין לא ייחסה לכך כל חשיבות.

והנה, באחד הימים ניגשה אליה אחת מתלמידותיה, אשה כבת 53, וסיפרה לה כי בשיעור האחרון קיבלה את הווסת, וזאת אחרי שמזה חמישה חודשים פסק אצלה המחזור החודשי כליל, ורופאה הודיע לה במפורש כי לא תקבל יותר את ההורמון הנשי. אביבה הבינה כי אין זה מיקרה. מה־גם שתלמידות נוספות החלו מקבלות את הווסת מחדש. משך חמש שנים חקרה מהם התרגילים המשפיעים על ההורמון הנשי להתחיל לפעול מחדש או להופיע מוקדם מן המצופה. בתחילה איתרה 28 תרגילים, אחר־כך 18 ולבסוף, כשערכה מישאל בין תלמידותיה, הן הצביעו על ארבעה תרגילים.

תרגילי לחיצה. אביבה שטיינר הבינה כי גילתה שיטה חדשה, למניעת הריון על־ידי תרגילי־התעמלות. „בשיטה שלי, כל אשה בריאה בגיל הפוריות יכולה לבצע את התרגילים מן היום ה־22 של מחזורה, בתאריך הנוח לה, עד היום ה־38 במיקרה של איחור. אשה בגיל־המעבר, או אשה הסובלת מאל־ווסת, צריכה לבצע את התרגילים מדי 28 יום, בדייקנות", אומרת אביבה שטיינר.

כיצד פועלת השיטה? „אם את לא רוצה להיכנס להריון ומגיע היום ה־28 של המחזור החודשי שלך, ואין לך ווסת מפני שכפי הנראה נכנסת להריון באמצע החודש, את חייבת להתחיל לעשות תרגילים מייד. ואז כתוצאה מהתרגילים, כמעט ודאי שתקבלי את הווסת, תוך 24 שעות."

לאשה המבקשת לשמור על הריונה אסור בתכלית האיסור להמשיך לתרגל.

אביבה טוענת כי אפשר בהחלט לשלוט על שרירי הרחם ולווכת את המחזור החודשי, כך שעל־ידי התרגילים תבוא הווסת במועד הרצוי. „השיטה היא פשוטה לחלוטין, על־ידי תרגילי־התעמלות מכניסים ומוציאים את הבטן תוך כדי לחיצה על מרכז־העצבים ואימוץ שרירי הבטן. הלחיצה על מרכז־העצבים של צינור הדם המרכזי גורמת למחזוריות מוגברת של מחזור־הדם. המחזוריות המוגברת משפיעה על השחלות שמייצרות את ההורמונים הנשיים הגורמים לווסת," היא מסבירה.

כשגילתה את השיטה, החליטה לשמור אותה לעצמה ולהשתמש בה כרצונה. אבל בעלה, דוקטור זאב שטיינר, סגן מנהל מחלקה פנימית ב' בבית־החולים מאיר בכפר־סבא, סבר אחרת.

מה היה קורה אילו שמר ממציא הפניצלין את המצאתו לעצמו? שאל את אשתו, והורה לה להתחיל מייד במחקר מעמיק יותר, ולפרסם את שיטתה.

אביבה השתכנעה, פנתה לרופאי־נשים בבקשה שיעזרו לה במחקרה. הרופאים גילו הסתייגות. הם דרשו ממנה להביא לפחות עשרים דוגמות של נשים שאכן פעלו לפי השיטה והצליחו לווסת את מחזורן החודשי.

אביבה שטיינר הביאה 56 נשים, ביניהן כאלו שחדלו לקבל את הווסת בגיל־העמידה, ולאחר תירגול שבה הווסת והופיעה אצלן מחדש. אשה אחת שהיו לה ארבעה ילדים וקיבלה ווסת רק שלוש פעמים בשנה הצליחה, אחרי 14 חודשי תירגול, לווסת את מחזורה החודשי שהחל לפעול בסדר של אחת ל־28 יום.

סימוכין לשיטתה של אביבה נתן רופא גרמני ידוע בשם דוקטור יאנוש, שאישר את ההנחה כי התרגילים אכן גורמים להורמון הנשי לפעול. השיטה הוכרה גם על־ידי מרכז המחקר הטכנולוגי והמדע, ונרשמה במדריך שהוציא המרכז. אביבה עצמה פירסמה חוברת, שבה היא מסבירה את שיטתה ומדגימה אותה בעזרת תצלומים ופירוש התרגילים, ורשמה אותה במרכז הפטנטים וההמצאות הבינלאומי.

התעמלות לא מזיקה. אביבה שטיינר מדריכה נשים בביתה, חינם־אין־כסף. „אני מקווה שהאשה של המאה ה־20 לא תחכה למאה ה־21 כדי להשתמש בשיטת התרגילים למניעת הריון. לטבע חוקים משלו. ילדה צעירה או אשה קשישה לא תקבל ווסת כתוצאה מהתרגילים. אשה בריאה תקבל את הווסת רק פעם בחודש, אפילו אם תבצע את התרגילים יום־יום. אין באפשרותנו לשנות תופעות־חיים מהותיות, אבל נוכל בהחלט לשפר אותן. אני לא מציעה את השיטה שלי כתחליף לאמצעי־מניעה אלה כמפתח רזרבי. גם אשה שלא מאמינה בשיטה שלי יכולה לנסות אותה. התעמלות פשוטה כמו זו עוד לא הזיקה לאף אחת."

o.b.

הטמפון הקטן שכבש את העולם

(1,400,000,000 טמפוני .o.b נמכרו בשנה שעברה ב־106 ארצות)

היי חופשיה עם או־בה
טמפון .o.b הטמפון הקטן, הנוח והבטוח ביותר בעולם נותן לך הרגשה משוחררת וחופשית. תוכלי ללבוש מכנסיים קצרים והדוקים או ביקיני. תוכלי לרקוד, לטייל, לטבול באמבט ולרחוץ בים בבטחון מלא.

כושר ספיגה הטוב בעולם מבטיח אטימה מוחלטת
לטמפון .o.b העשוי צמר גפן כבוש כושר ספיגה שאין לאף טמפון. לעומת טמפונים אחרים המתארכים עם הספיגה, טמפון .o.b מתרחב עם הספיגה ולכן, ככל שהוא סופג יותר כן הוא סוגר טוב יותר את פתח הנרתיק ומונע כל תזוזה או דליפה. (טבלי טמפון בכוס מים ותיווכחי בכושר הספיגה המצויין שלו).

טמפון .o.b חוסך יום במחזור ומונע ריח רע
טמפון .o.b סופג את הדם מיד עם צאתו מן הרחם לכן, הוא חוסך לך יום במחזור החודשי כיוון שבאופן טבעי, עושה הדם את דרכו החוצה במשך 24 שעות. האטימה המוחלטת של הטמפון .o.b מונעת היווצרות ריח רע הנגרם כתוצאה ממגע הסד עם האויר.

טמפון .o.b נוח ביותר לשמוש
טמפון .o.b קטן משפתון ולכן קל ונוח לשאתו בארנק. טמפון .o.b נכנס לתוך גופך בקלות תוך שניות בעזרת אצבע — הנשארת נקיה! ללא כל אביזרי עזר שיש צורך להפטר מהם לאחר השמוש.

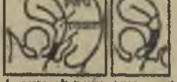
הכנסה נכונה הכנסה לא נכונה, לא מספיק עמוק.

טמפון .o.b מתאים לתבנה האנטומי הפנימי
טמפון .o.b תוכנן ופותח ע"י צוות גיניקולוגים מומחים, כך שיכנס עמוק לתוך הנרתיק לאיזור בו אין עצבים רגישים הגורמים לכאב, או אי נוחות.

חדש

.o.b מיני־לבתולות ולנערות צעירות
החידוש הבלעדי האחרון של .o.b הוא טמפון מיני המיועד לבתולות ולנערות צעירות. עם .o.b מיני אין כל חשש לפגיעה בקרום הבתולים, כיוון שהוא כה קטן ונכנס בדיוק לפתח בקרום דרכו עובר הדם.
(במקרה של כאב קל בשמוש הראשון, יש לדחות השמוש ב־3—4 חודשים).

.o.b ב־3 דרגות ספיגה
נורמל — למרבית הנשים.
מיני — לנערות, לבתולות ולנשים עם דימום מועט — בעיקר בימים האחרונים של המחזור אצל נשים המשתמשות בגלולה למניעת הריון.
אקסטרה — לנשים עם דימום רב בעיקר ביומיים הראשונים של המחזור.

פירסום מלניק

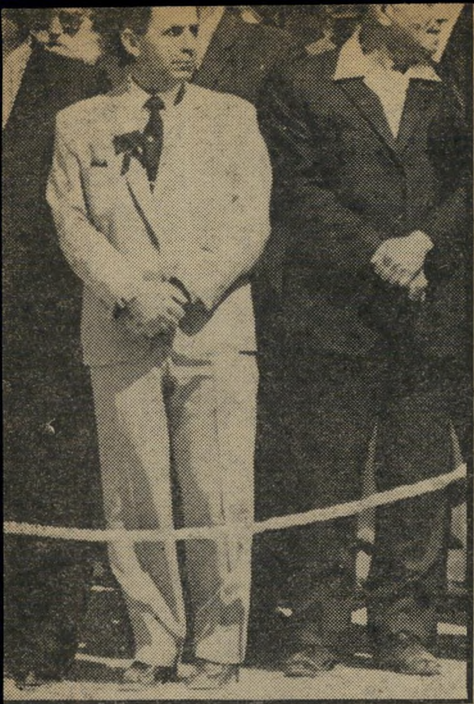

בעיקבות אסון מעלות מצליח שר־המישטרה להוציא מצה"ל את הטיפול בטירור

האימפריה של הילל

כאשר הגיעה הידיעה כי מחבלים פרצו לבית־הספר במעלות, ואוחזים בעשרות ילדים כבני־ערובה, מיהר שר־הביטחון דאז, משה דיין, לטלפן לשר־המישטרה שלמה הילל. השיחה ביניהם היתה קצרה וחריפה.

דיין ניסה להעביר להילל את הפיקוד על מיבצע ההילוץ ואת הטיפול בפרשה כולה. הילל דחה זאת, בטענו: **„זו המצאה חדשה** שהמישטרה מטפלת בעניינים אלה. לא התכוננו לכך, לא התאמנו ולא תירגלנו זאת. מה פיתאום המישטרה?" דיין, שהבין כי הוא עומד בפני נושא קשה, ניסה ללחוץ על הילל, אולם שר־המישטרה עמד בלחץ.

כאשר חודשים מיספר לאחר־מכן נערכה הפגנת ההתנחלות בסבסטיה, דרש שר־הביטחון שמעון פרס כי המשטרה תהיה זו המטפלת במתנחלים. הילל נזעק וטען: ה־התנחלות היא באיזור יהודה ושומרון, שהם באחריות צה"ל. ואומנם, שר־הביטחון, אשר רצה להימנע לעסוק בנושא רגיש זה, נאלץ לוותר, ולהורות לצה"ל לפעול.

אולם, נראה כי הרעיונות שאותם שתלו דיין במעלות ופרס בסבסטיה, בכל זאת נפלו על אוזן קשבת. בימים אלה, מתפתח מישרד־המישטרה לכלל מפלצת ענקית, בעלת ראשים רבים, כוחות עצומים ו־תקציבי־ענק, כשהמשימה היא אחת: **לקחת** את כל תפקידי ביטחון הפנים במדינה. ל־נטרל את צה"ל בעניין זה ולהשתלט על כל נושא הלוחמה בטירור ובפעילות פדאיון.

מישרד לביטחון־פנים

אם תהיה בחודשים הקרובים עוד פעולה חבלנית מהסוג של מעלות, קריית־שמונה או נהריה, תהיה זו המישט־רה אשר תידרש לפעול. תפקידו של צה"ל יהיה רק לערוך את המילחמה הבאה — אם וכאשר תפרוץ ולשמור על הגבולות.

אחרי מעלות ביקשה הממשלה להכין עבורה שני דו"חות. הראשון הוא דו"ח ועדת־חורב, בראשותו של נשיא הטכניון אלוף (מיל.) עמוס חורב. השני — של מי שהיה אלוף בצה"ל וכיום יועץ־ראש־הממ־שלה בנושאי פח"ע — פעילות חבלנית עויינת — האלוף רחבעם („גנדי") זאבי.

בעוד שדו"ח חורב התרכז במיוחד בי־ליקחי מעלות, הרי גנדי הכין דו"ח בן עשרות עמודים, בו היתווה תוכניות ל־טיפול בפעילות החבלנית, להטלת אחריות מיבצעית והדרכתית על הגופים השונים ה־עוסקים בביטחון, לשיטות ודרכי לחימה, לאיוש פונקציות וליצירת פונקציות חדשות.

בעיקבות הדו"ח של גנדי, אשר בימים אלה עוסקים ביישומו הלכה למעשה, הת־ברר לפתע כי מישרד־המישטרה הופך להיות המישרד הביטחוני החשוב ביותר ב־מדינה בימים של שלום או אי־לוחמה. לאמיתו של דבר הופך עתה מישרד־ה־המישטרה, ממישרד אשר תפקידו היה לגלות פושעים וגנבים ולחלק דו"חות־חנייה, למישרד לביטחון־פנים, אשר יהיה אחראי על כל ביטחון־הפנים במדינה. יש כבר הצעה לשנות את שמו בהתאם.

אחת הפעולות הראשונות היתה להיזכר כי מישמר־הגבול שייך בעצם למישטרה, ולא לצבא. יחידות מישמר־הגבול, אשר ב־חלקן הגדול שירתו בגדה המערבית וב־רצועת עזה, תחת פיקוד צה"ל, למרות שייכותן למישטרה — מוצאות משם, כאשר יחידות צה"ל תופסות את מקומן.

אותן יחידות, תעסוקנה עתה בתפקידים החדשים שהוטלו על המישטרה: תפקידי מניעת פעילות חבלנית עויינת.

יחידה מובחרת

הנושא השני הוא הקמת המישמר האז־רחי. לאחר גילויי התעוררות אזרחים המתנדבים לשמור על רחובם או על ביה"ס שבו לומדים ילדיהם, הקימה הממשלה ועדת שרים, היא ועדת אלון, בה השתתפו נוסף לסגן ראש־הממשלה גם הילל, בר־לב ושר־הביטחון שמעון פרס. הוועדה מיסדה את נושא המישמר האזרחי, והחליטה על הקמת גוף בן 6000 אזרחים מתנדבים.

מאז ההחלטה הגיע כוחו של המישמר האזרחי ל־40.000 מתנדבים, אשר שלושה רבעים מהם כבר עברו הכשרה צבאית קצרה, הושבעו וקיבלו נשק.

הנושא הוטל על המישטרה, על־ידי ועדת אלון. בקרב הקצונה הבכירה של המישטרה התעוררו חששות כבדים אם לקבל את ה־מישמר האזרחי תחת חסותם. היו ספיקות שמא לא תוכל המישטרה לעמוד בנטל כה כבד, תיכשל ותדמיתה תיפגע, אולם למרות חששות אלה, הוטל הנושא על מישרד־המישטרה.

מלבד גיוס עשרות אלפי מתנדבים אל השורות, גייס המישמר האזרחי אף מיספר עשרות קציני צה"ל בכירים לשעבר, ב־דרגות סגני־אלופים ואלופי־מישנה בראשם ירוחם כהן, מי שהיה ממפקדי גיבעתי ב־מילחמת־השיחרור.

גולת־הכותרת של הפקעת ביטחון־הפנים של המדינה מרשות צה"ל והעברתו למיש־טרה, היתה הקמת יחידה מובחרת, שלוקטה בעיקר מקרב שוטרי מישמר־הגבול, כדי להוות יחידת־החילוץ במיקרים כמו מעלות, סבנה וקריית־שמונה.

בכך לא הסתיימו עוד כל ההליכים ל־האדרת כוחה של המישטרה. בממשלה הוח־לט, על־פי המלצות דו"ח גנדי, להעביר את הג"א לרשות המישטרה. אמנם, חייל צה"לי זה יישאר במיסגרת הצבאית, אולם הג"א יהיה תחת פיקוד מיבצעי של המיש־טרה, כשרק תחומי הגיוס וההדרכה יישארו בידי צה"ל.

ירידה באיכות המישטרה

באותו אופן תקבל לידיה המישטרה גם את כל הקשור בהגמ"ר — ההגנה ה־מרחבית. האנשים אשר תפקידם להגן על יישובים, ולסגור אותם באופן הרמטי בעת הצורך, יהיו תחת פיקוד המישטרה, בעוד שעד היום היו מופעלים על־ידי הצבא.

אך לא רק בצה"ל נוגסת המישטרה, אלא גם בשירות־הביטחון הכללי. עשרות ו־מאות מיפעלים, הקשורים בביטחון, מאוב־טחים היום על־ידי השב"כ. אבטחה זו עב־רה לידי המישטרה, כששירות־הביטחון יו־כל להקדיש את כל כוחותיו לתפקידיו המקוריים.

בעיקבות המלצות דו"ח גנדי הוחלט גם, כי המישטרה תהיה המפקחת על חברות השמירה הפרטיות. לטענת המישטרה, סובלות חברות אלה מחוסר־מקצועיות, חובבנות וזילזול הגובלים בפשע, מהבחינה ה־ביטחונית. מוסדות אשר ישכרו לשירותיהם חברות־שמירה, אומנם יוסיפו לשלם להן ולהיעזר בשירותיהן, אך חוק מיוחד יקבע את שליטת המישטרה על חברות אלה.

במישטרה מודים, כי בעיקבות ההתר־חבות העצומה של משימותיה חלה, ועוד תחול, ירידה בביצוע התפקידים הבסיסיים של המישטרה. אומנם, אותם שוטרים ש־עסקו עד היום בזיהוי פלילי או בתפקידי סיור ושיטור, ימשיכו לעסוק בכך — אולם מצב זה גורם כי בכל הנוגע לאיכות החיים, תופעות כמו בירייונות, קטטות, גניבות פעוטות ומעשי־אלימות, ייפגעו בגלל משי־מות ביטחון־הפנים החדשות של המישטרה.

כתוצאה מן העומס החדש שהוטל על מישרד־המישטרה, מוקמת בכל מרחב מיש־טרתי לישכה לביטחון־פנים, אשר תעסוק בכל הנושאים החדשים הללו. בראש כל לישכה כזו עומד קצין מישמר־הגבול, אשר יהיה אחראי על נושאים שעד היום מקובל היה כי הם צה"ליים טהורים.

עוצמה שאין שנייה לה

אין ספק כי במישרד־המישטרה בירו־שלים מתרכזת בימים אלה עוצמה אשר שכמותה אין בידי שום מישטרה במדינה דמוקרטית.

מישרד־המישטרה והשר העומד בראשו, שלמה הילל, הופכים אט־אט, ללא תשומת־לב מיוחדת, לכוח עצום, אשר כל פעילות האנטי־טירור במדינה תהיה בידיו, בצד תפקידי המישטרה הרגילים, ואשר אחריותו — כמעט לכל אירוע שיקרה במדינה תהיה — בפני הממשלה, הכנסת והציבור — אחריות בילעדית.

(המשך מעמוד 11)

לחיסול גופני של אירגונים קיצוניים, שאינם מקבלים את קו אש״ף.

למעשה, בשקט רב, כבר החל מיבצע־החיסול. האירגונים הקיצוניים טוענים כי פעיליהם נרצחים בידי אנשי פתח ובעלי־בריתם, ולא פעם נפתחת אש חדדית. אם רוצה אש״ף להכשיר את עצמו לתפקידו הבא, יצטרך לחסל את ההתנגדות הקיצונית („חזית הסירוב״), ובו בזמן לעכל נציגות הרבה יותר חזקה של האוכלוסיה בשטחים.

(כאשר מגרש המימשל הצבאי עסקנים פלסטיניים מן הגדה, בטענה שהם תומכים באש״ף, הוא עושה בעל־כורחו טובה לאש״ף הוא מספק לו מנהיגים פוטנציאליים. ארבעת המגורשים האחרונים מיהרו לכנס בביירות מסיבת־עיתונאים בחסות אש״ף. בביירות נפוצה שמועה שהילאריון קאפוצ׳י יהיה שר בממשלה הפלסטינית הזמנית. אחת השמועות הזכירה כראש־הממשלה הראשון את חיכמת אל־מצרי, מנכבדי שכם, איש מרשים ושקול, שקיים בשנים האחרונות מגעים עם נשיא מצריים, מלך ירדן ואולי גם ממשלת ישראל.)

תגובות של מטורף

נוכח כל ההתפתחויות האלה עומדת ממשלת ישראל, יחד עם האופוזיציה שלה, פעורת־פה ואובדת־עצות.

השבוע הזכירו תגובותיה את התנהגותו האופיינית של חולה־רוח, שאיבד את המגע עם המציאות, וחי לו במציאות משלו.

כך נפוצה, השבוע, בחוגי הצמרת ובכלי־התקשורת שלה, הסיסמה: „זהו רק מצב זמני. בעוד חצי שנה או שנה, כאשר יווכח העולם הערבי שהמחבלים אינם מסוגלים להשיג מישראל דבר, יחזור העולם הערבי וייתן מנדאט לחוסיין.״

אין לשון שהיא די חריפה כדי לגנות את הטימטום האבסולוטי הטמון בסיסמה זו.

מטרתה היחידה היא לפטור את ראשי ישראל מן הצורך להתמודד עם המציאות החדשה, דבר שאין הם מסוגלים לעשותו מבחינה נפשית ואינטלקטואלית.

הגלגל לא יחזור אחורה, כשם שמחוגי חשעון אינם זזים אחורנית — אלא בידי שען מטורף.

יתכן שישראל יכלה להציל את המלך חוסיין, אילו החזירה לו את הגדה לפני שלוש או שש שנים, בתקופת שליחות־יארינג או תוכנית־רוג׳רס. ישראל לא רצתה בכך, והיא האשמה העיקרית בקבורת השילטון ההאשמי בגדה. כיום דומה שילטון זה לביצה שנשברה. אם לתקן את פסוקו הידוע של בעל עליסה בארץ הפלאות: „כל הטאנקים של רבין וכל מטוסיו / לא ידביקו את רסיסיו של חוסיין שוב יחדיו.״

אם לא יהיה הסדר, בהשתתפות אש״ף, תפרוץ מילחמה. אם חוסיין לא ייכנס למילחמה זו, הוא יישאר מחוץ לתמונה. אם ייכנס למילחמה, דבר שהוא אפשרי מאד, יהיה צד במשא־ומתן לאחריו. אך גם אז לא יוכל למגר את העובדה הפלסטינית. המילחמה תגביר שבעתיים את להט הלאומיות הערבית, תביא למרחב נוכחות סובייטית מאסיבית, תפעיל את נשק הנפט, ותכריח את ארצות־הברית לכפות על ישראל הסדר כללי מיידי.

הסדר זה יצטרך לכלול את אש״ף — כי מעתה, כל ויתור על אש״ף מצד מנהיגי ערב יראה כבניעה מחפירה לישראל.

הדיבורים על חידוש האופציה הירדנית מגוחכים לא פחות מאשר הדיבורים החדשים על הנכונות לשאת ולתת עם פלסטינים שאינם שייכים לאש״ף. אין עוד פלסטינים כאלה. ממשלת ישראל רצחה אופציה זו, בשבע שנות שילטונה בגדה המערבית וברצועת־עזה, כשם שהיא רצחה את האופציה הירדנית.

פורמוזה בירדן

דיבורים נוסטאלגיים על חוסיין, בפי רבין ושות׳, הם מגוחכים. אין הם משמשים כל מטרה ישראלית, מילבד הצורך לבלבל את דעת הציבור הישראלי הצייתני, כדי שלא ישים לב לכך שראשי ממשלתו דוגרים על עיי המפולת של כל דיבוריהם, מעשיהם, תפיסותיהם ומצעיהם.

אותם הדיבורים בפי האמריקאים הם מטרה מעשית.

ממשלת ארצות־הברית פועלת במיסגרת

תן
לו-
להגיע בזמן לאוניברסיטה

תן לי להשתלב בתנועה!

אגד המחלקה ליחסי ציבור

המציאות. כאשר משתנה המציאות, היא מתאימה את עצמה לתנאים החדשים.

המלך חוסיין הוא אחד מעמודי־התווך של המערך האמריקאי במרחב. אבל גם „סין הלאומנית" היתה עמוד־תווך כזה במיזרח־הרחוק. אמריקה תמכה ביומרתו של צ'יאנג קיי־שק „לחזור אל יבשת סין" — עד לרגע שבו נוצרה האפשרות של הסדר ושינגטון—פקין. באותו רגע עצמו זרקה ארצות־הברית את יומרות „סין הלאומנית" כמו לימון סחוט. היא ממשיכה לתמוך בממשלת טייוואן — אבל רק כממשלתו של אי מבודד, מחוץ לי־תמונה הסינית, מחוץ למישפחת העמים.

האיש האחראי למדיניות זו הוא הנרי קיסינג'ר.

לפי אותו הגיון, תוסיף ארצות־הברית לתמוך בירדן נגד אש"ף — עד אשר תסתדר ואשינגטון עם אש"ף. לאחר מכן תתמוך אמריקה בירדן — אבל רק כמדינה החולשת על עבר־הירדן מיזרחה.

ברגע זה, חוסר־ההכרה באש"ף מצד ארצות־הברית, אינו אלא טכסיס זמני.

המצב מחייב הסדר אמריקה—אש"ף. אמריקה מעוניינת בכך. אש"ף מעוניין בכך. אין שמץ של ספק שהסדר זה יקום.

כבר לפני ארבע שנים, כאשר שוחחתי עם עוזריו הראשיים של קיסינג'ר על הצורך להתמודד עם חבעיית הפלסטינית, הופתעתי למצוא אצלם ידע מדוייק על הנעשה באש"ף, והירהורים מרחיקי־לכת לקראת היום שבו יהיה צורך להסתדר עימו. תהליך זה נמשך כל העת.

הרמזים של הנשיא פורד אינם פליטות־פה, ודברי־ההרגעה של קיסינג'ר אינם אלא כדורי־אספירין.

דיבורי ממשלת ישראל על כי „לעולם לא ננהל משא־ומתן עם המחבלים" משמשים ברגע זה מטרה אמריקאית. מכיוון שרק אמריקה יכולה לכפות על ממשלת ישראל גישה הפוכה, יש לאמריקה מה למכור לאש"ף.

כאשר תצליח העיסקה, ואמריקה תגבה את הקומיסיון, תשתנה העמדה האמריקאית כלפי ישראל, בנושא זה, בצורה קיצונית.

יש מה למכור!

אילו הכריזה ממשלת ישראל על נכונותה לנהל משא־ומתן עם אש"ף, בתנאי שהמשא־ותמתן יתנהל על בסיס ההכרה בקיום מדינת ישראל והתחירה לדו־קיום בשלום, מה היה קורה?

שאלה פשוטה ומכרעת: האם יש לנו מה למכור לאש"ף?

התשובה היא: כן, הרבה מאד.

קודם כל: אש"ף אינו מעוניין במילחמה. מכל הגורמים הערביים, זהו הגורם המעוניין בחידוש המילחמה פחות מכולם. כי במילחמה, אין לאש"ף מה לומר. אין לו צבא. במרכז האירועים יעמדו אז הצבאות הסדירים, ובעלי הצבאות ישתתפו במהלכים המדיניים. אפילו חוסיין, שיש לו צבא יעיל, ימלא אז תפקיד על חבמה.

לכן כדאי לאש"ף לעלות על המסלול המדיני, ולהתקדם בו.

שנית: אש"ף זקוק ללגיטימיות. כמו כל מנהיגות לאומית בשלב זה, מייחס אש"ף חשיבות עצומה להכרה דה־פאקטו בו, ועל אחת כמה וכמה להכרה דה־יורה. הכרה זו שווה, בעיניו, מחיר יקר.

רק ישראל יכולה להעניק לגיטימיות מלאה. זה שווה הרבה.

שלישית: במאבק הפנימי, העומד להתפתח במחנה הפידאיון, והעלול לגלוש למילחמת־אזרחים רחבת־ממדים, יהיה חשוב לערפאת ולאנשיו להוכיח שיש בידם פיתרון מעשי ובר־ביצוע.

רק ישראל יכולה לספק את ההוכחה הזאת. גם זה שווה הרבה.

אך בעיקר: השטח, שעליו צריכה לקום המדינה הפלסטינית, נמצא בידי ישראל. רק ישראל יכולה לאפשר לפלסטינים להקים בו את מדינתם בדרכי שלום.

לישראל יש מה להציע. הקלפים שבידיה רחוקים מלהיות חסרי־ערך. גם עכשיו יש הזדמנות.

אבל כדי לשחק בקלפים אלה, דרושה מנהיגות. לא חבורה של עסקני־מיפלגות בעלי רמה אינטלקטואלית בינונית ופחות, לא קבוצה של אפסים הדבקים בכל כוחם במליצות שפשטו את הרגל.

אולי דרושים לנו ראספוטינים יהודיים, שיגיעו לפחות לרמה של נציגי אש"ף.

הנפט הבלונדיני

גולד (חוד, תל־אביב, אנגליה) — רוג'ר מור, עם הילת המלאך ובונד מעל לראשו, יורד למעמקי האדמה לחפש זהב ולגבור על נבלים, בסרט־הרפתקאות חדש המתרחש כולו בדרום־אפריקה.

העלילה מבוססת על מעשה־תרמית, שצריך להיות קשור בשוק־המניות הבינלאומי. מצד אחד, אוסף ספסרים המתכ־ננים לקצץ באופן דראסטי את אספקת הזהב, ובכך להע־לות את מחירו השמיימה. מצד אחר, בעל מיכרה־זהב, ומנהל־העבודה הנמרץ שלו, המתכנים להמשיך לספק את המיצרך היקר בקביעות. מכאן משתמע שהם נלחמים למען שמירת הערכים הקיימים של העולם הנוכחי. את הרומנ־טיקה מספקת נכדתו של בעל המיכרה, הנשואה לאחד הנבלים הראשיים, אבל מתאהבת, כמובן, במנהל־העבודה היפהפה (מור).

קצת קשה להתייחס לכל העניין ברצינות, מה־עוד ש־הסיפור מתרחש בדרום־אפריקה, והיחסים בין לבנים לכו־שים אינם חורגים הרבה ממיסגרת של סרט־תיירות עם ילידים המקפצים במחולות עממיים. יש כאן אפילו כושי אחד, שוודאי יכונה על־ידי בני גיזעו ה„דוד תום", המוסר חייו כדי להציל את הגיבור. החלק הראשון של הסרט הוא אפילו כבד במיקצת, על הדגשות־היתר שלו על חיים־בצמרת נוסח יוהנסבורג, ועם פרטים על דמותו של הנבל הראשי הנראה מגוחך בשיגעונו לנקיון ובשינאתו לסיגרים (גיחוך שוודאי נשא חן בעיני המפיק מייקל קלינגר, שהוא חסיד גדול של סיגרי הוואנה למיניהם).

החלק השני מרתק הרבה יותר, משום שהוא מרוכז כולו בתוך מיכרה מתמוטט ומתאר ניסיונות־הצלה. כאן מתגלה כישרונו של הבמאי פיטר האנט (בשירות הוד מל־כותה) בעריכה דינאמית (הוא היה פעם עורך־סרטים) — אותו כישרון הבוגד בו בשלבים המוקדמים יותר של הסרט, כאשר הוא קופץ כמטורף ממקום אחד לשני, תוך ניסיון לתאר בצורה זו דברים המתרחשים באופן סימולטני בכמה מקומות גם־יחד.

זה בוודאי אינו סרט גדול. אבל חסידיו של מור, ואלה המחפשים הרפתקאות קצת יותר נועזות ומרהיבות מאלו שבטלוויזיה, לא יתאכזבו.

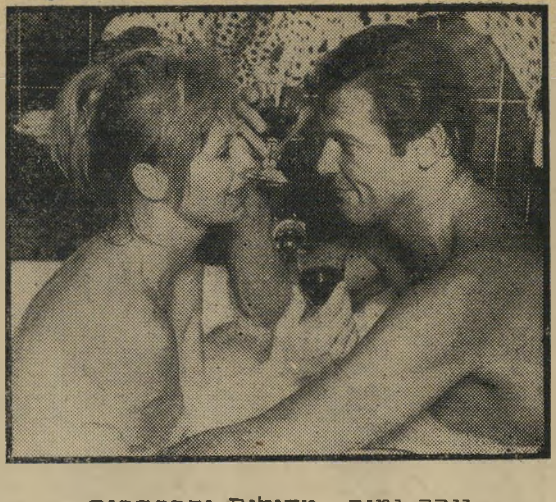

יורק ומור: מחולות והרפתקות

וינה הגונחת

מעגל האהבה (בן־יהודה, תל־אביב, אוסטריה־צרפת) — ראשית, נא לשכוח שארתור שניצלר כתב אי־פעם את המעגל, שעליו מבוסס, כביכול, סרט זה. אם הסופר האוסטרי־יהודי של תחילת המאה רצה להראות כי כל האנשים מנוולים וכל הנשים מופקרות, הרי אוטו שנק, במאי התיאטרון והאופרה שביים את הגילגול הקולנועי השלישי של הסיפור על בד־הקולנוע נטל על עצמו, כמשימה ראשונית, להראות שכל הגברים חזירים, כל הנשים זונות, וכל המין האנושי — בהמות.

כדי ליצור אפקט מרשים זה, הוא מראה סידרה של יחסי־מין בין בני־אדם, שההבדל היחידי בינם לבין חיות, הוא עצם העובדה שעליהם להסיר שיכבות של סמרטוטים מכל הצבעים ומכל המינים, עד שהם מגיעים לידי הזדווגות. אלא שאפילו מלאכת ההתפשטות נעשית בגסות של גורילות שאילופן לא עלה יפה ומלווה בגניחות וחירחורים קולניים שאינם נופלים במאומה מן הקולות שפולטים חזירי־בר מיוחמים.

אילו לפחות היה גיוון כלשהו בין הזדווגות אחת לשנייה, אפשר היה לפחות להתייחס לסרט כאל מדריך שימושי לתנוחות של תחילת המאה. אלא שהפוזה היא תמיד אותה פוזה, הדיאלוגים העלובים שמקדימים אותה והבאים אחריה חוזרים על עצמם בחדגוניות משעממת.

כל צוות השחקנים הגדול, המונה בין השאר את סנטה ברגר, מריה שניידר, הלמוט ברגר וסידני רוס, נראה המום וסחרורי באותה מידה עצמה. ואם ניתן להסיק מסקנה כלשהי מן הסרט, מלבד זאת שאין מותר האדם משאר חיות השדה, הרי זו העובדה שהגברים בווינה של 1900 ניצלו את הנשים, אם כי קשה לומר שהן נראות סובלות במיוחד. כל הסבל, שמור לצופה.

רום וברגר: חיות השדה

קולנוע

תדריך

תל־אביב

★★★★ **מישחקי בילוש** (פאר, ארצות־הברית) — תרגיל מבריק בהסרטת מחזה־מתח לשניים, עם מלאכת־בימוי מעולה של ג'ו מנקייביץ' ונוכחות מרשימה של לורנס אוליבייה ומייקל קיין.

★★ **יחסים בצמרת** (סטודיו, צרפת) — עצות שטניות מובילות פקיד־בנק ביישן אל מקום בצמרת, דרך מיגוון עצום של מיטות, בסאטירה שנונה, בדרך־כלל, על מוסר, פוליטיקה והגינות בחברה הצרפתית המודרנית. עם רומי שניידר, ז'אן־לואי טרינטיניאן וז'אן־פייר קאסל.

★★ **מרגלים** (אורלי, אנגליה) — שירותי־ביון שלומיאליים רודפים אחרי שני סוכנים מבולבלים, ולהקת אנארכיסטים צעירים משתוללת ברקע. פארודיה לא חכמה במיוחד, אבל נהנית מהשתתפות דונאלד סאתרלנד ואליוט גולד בתפקידים הראשיים.

★★★★ **הזלילה הגדולה** (אורדן, צרפת) — סאטירה פרועה על חברת־השפע הזוללת ומשגלת את עצמה עד מוות. הבמאי מרקו פררי מגעיל ומזעזע בכוונה, ורביעיית השחקנים שלו (פיקולי, מאסטרויאני, טיניאצי ונוארה) מסייעת היטב במלאכה.

ירושלים

★★★ **זיכרונות** (ירושלים, איטליה) — פליני מעיף מבט נוסטאלגי נוסף, לא־כל־כך מחדש, אבל מאוד אסתטי ומסוגנן אל ילדותו, ואל איטליה בימי הפאשיסטים, כפי שהן נראות לו היום, בעיני פייטן המצלמה.

חיפה

★★★ **הדיקטטור הגדול** (אורלי, ארצות־הברית) — צ'ארלי צ'אפלין מפירסט האנטי־נאצי המפורסם, הנראה היום, אולי, תמים, מאחר שנעשה לפני מילחמת־העולם. יחד עם זאת, כמה קטעים בתוכו נושאים חותם גאוניות שלא היתה דומה לה בקולנוע.

★★ **ירח של נייר** (ארמון, ארצות־הברית) — פיטר בוגדאנוביץ' מנצל את כל החן הטבעי של טאטום או'ניל הקטנה, כדי לסחוט דמעות וחיוכים בסרט נוסטאלגי המתבונן בערגה אל ימי המשבר הכלכלי באמריקה — ימים שבעצם אין שום סיבה להתגעגע אליהם.

מה חדש בראש של ציון צדוק?

הוא היה בחור־חמד, תימני גיזעי עם קול ערב, וכחבר בצמד דרום גם עם מקומות ראשונים במיצעד־הפיזמונים.

כל הארץ זוכרת את התקרית המרגשת שאירעה לו בפסטיבל־הזמר לפני שלוש שנים, כשלא הופיע לפסטיבל והשאיר את החצי השני של צמד דרום, **דני גולן**, לשיר את השיר של הצמד לבד. איך שכולם ריכלו אז, סיפרו שהוא רב עם במאי הפסטיבל (שהועבר בשידור ישיר בטלוויזיה) **ראלף עינבר**, סיפרו שהוא רב עם המנחה **רבקה מיכאלי**, סיפרו שהוא רב עם דני גולן עצמו.

אך **ציון צדוק**, מסתבר, לא רב עם אף אחד. הוא פשוט חלה ואיבד את קולו.

אחר־כך הוא המשיך להופיע עם דני בכל רחבי הארץ, עד שיום אחד החליט לקחת את עצמו בידים ולנסוע לחו"ל. הוא נפרד מחברתו, וטס ללונדון. בלונדון התקשר עם אמרגן שניסה להעסיק אותו בהופעות בבתי־מלון מחוץ ללונדון.

בלונדון עצמה לא היה לו מה לחפש. כל מי שהיה שם אי־פעם, יודע עד־כמה התחרות קשה ופרועה. מה גם שלציון, שקול ערב אומנם יש לו, יש גם מיבטא ישראלי בולט — דבר שהאנגלים אינם מוכנים לסבול. בשום אופן.

וכך הוא הופיע מדי־פעם בפני אגודת הסטודנטים הישראלית, בפני הקהילה היהודית ובבתי־מלון, אך קאריירה גדולה לא עשה. מה שהחזיק אותו מעל פני המים

ציון צדוק
כך נכבשה ניו־יורק

היתה החברה האנגליה שלו, עובדת מישרד־החוץ הבריטי, שאותה הכיר עוד כשעבדה בשגרירות בריטניה בישראל. לחברה שלו קראו **אליסון**, והם גרו יחד והיו מאושרים מאוד.

אלא שאז קראה לאליסון החובה הלאומית והיא נקראה לשרת את מולדתה באחת משגרירויות ארצה באפריקה. ציון, שראה כי קאריירה גדולה הוא לא יעשה בלונדון ואל החברה שלו לאפריקה לא יכול היה להצטרף, החליט לקבל את הצעתו של

ורדה בלילוס
כך נכבשה לונדון

נערת השבוע

ורדה של השיגעונות

היא לגמרי חדשה בשטח. למרות 24 שנותיה החלה להיראות במקומות הנכונים רק בזמן האחרון. אלא שלה, בניגוד לאחרות, לא לקח זמן רב כדי לבלוט מעל פני השטח.

כי **ורדה בלילוס**, על בגדיה המטורפים, תיסרוקת האפרו שלה ועדר המחזרים המקיף אותה תמיד, היא בחורה שיש לה מה להגיד, ועוד יותר — מה לספר. רוצים לשמוע? בבקשה.

נולדתי לפני 24 שנים בתל־אביב, ועד עכשיו השתוללתי נורא. כשגמרתי את בית־הספר העממי למדתי שנתיים פקידות, יצאתי מזה בזול. עד הצבא עבדתי בכל מיני עבודות. הייתי נערה שליחה על וספה עם אלחוט, עד שיום אחד ירד גשם והחלטתי שזה לא בשבילי.

עבדתי במישרד־לחקירות בתור בלשית, עד שפעם הייתי צריכה לבלוש אחרי חתיכה אחת שבגדה בבעלה. במשך שלושה ימים עקבתי אחריה והרגשתי כמו מציצה, מה־גם שתפסתי אותה על חם. זה לא היה בראש שלי, אז עזבתי את העניין. אפילו לא לקחתי את הכסף שהגיע לי.

בצבא שירתתי בתל־אביב, ובקיבוץ גרופית ליד אילת. היה שיגעון! השתוללתי בגן־הירק. הייתי המון באילת, אני משתגעת אחרי אילת. ים, סקי, לילה, כוכבים, שמיים, בחורים — הכל יש באילת.

אחרי הצבא עבדתי במוסכים. העברתי טסטים. נכנס קליינט, רוצה טיפול, אומר שרוצה לעשות טסט. במקום שהוא ירוץ בשביל הטסט, הייתי לוקחת לו ת'אוטו ועושה את זה במקומו. היה לי ג'יפ צמוד 24 שעות ביממה, ועשיתי איתו חיים משוגעים. איפה לא הייתי? עם מי לא נסעתי? חרשתי ת'ארץ.

אחר־כך נסעתי ללונדון עם תשע לירות שטרלינג בכיס ובלי כרטיס חזרה. הלך לי על־הכיפאק. חמישה ימים חייתי על סנדוויצ'ים עם גבינה ותה. נראיתי כמו ליכלוכית ושנאתי את לונדון. כשלא היתה לי ברירה ונגמרו לי התשע ליש"ט והלכתי לשגרירות. הם עזרו לי, נתנו לי קצת כסף, ושם פגשתי בחור אחד שעזר לי פחות או יותר.

אחר־כך עבדתי במועדון סטריפטיז בסוהו, מאלה שכל רבע־שעה מישהי אחרת מתפשטת שם. לא, לא הייתי סטריפטיזאית. היה לי תא קטן בכניסה ששימש כמלתחה, ושם עבדתי. הייתי לוקחת 10 פני על כל מעיל, ועוד הייתי מקבלת טיפים. ובשביל להרוויח עוד לירה הייתי אוספת את הבגדים של זו שמתפשטת ומעבירה אותם אל מאחרי הקלעים.

אחרי שבוע ברחתי משם, כי כולם ניסו להרים אותי. מה הפלא? הייתי היחידה מבין עשרות הבחורות שעבדו שם, שהם לא ראו אותה עירומה. במשך השבוע שעבדתי במועדון הרווחתי 70 ליש"ט, לכן לא הייתי צריכה לעבוד איזה חודש אחר־כך. הכסף הספיק לי על־הכיפאק.

וככה המשכתי לי לחיות בסנט־ג'ונס וּוד בלונדון, עד שיום אחד היתה לי יום־הולדת וירד שלג ויצאתי החוצה אל לונדון הקפואה, ורציתי הביתה. בליל־הסדר נחתתי בלוד, אבל איך שרגלי דרכו על אדמת המולדת, רציתי כבר לחזור לאנגליה.

כעת אני עובדת בחנות מדים שברחוב אלנבי בתל־אביב. אני מנהלת־המכירות של החנות. צריך דוגמנית — אני גם דוגמנית; צריך לסדר חלונות־ראווה — אני מסדרת חלונות־ראווה; צריך זבנית — אני זבנית, אין אפס! ולכן הם לא יכולים בלעדי, וסולחים לי את כל השיגעונות שלי. כי אני לא מסוגלת לעבוד רצוף. עובדת שבועיים, לוקחת שבוע חופש, יורדת לאילת. יש לי מזל שיש לי בעל־בית מבין.

הכי אני אוהבת את הים של אילת, אבל יש עוד דברים אחרים שאני אוהבת כמעט באותה מידה. בחורים, למשל. כמעט שאין לי חברות. אני אוהבת את דרך־המחשבה של הגברים, ואני חושבת שגברים אוהבים אותי. אין לי הרבה מחזרים, אבל יש לי המון ידידים.

אני אוהבת חידושים. בחיים, אם תשאלו אותי, כל דבר שמהווה הטבה הוא לטובה. כל מה שיכול לעשות לי להרגיש יותר טוב ממה שאני מרגישה, מתקבל אצלי ברצון. זה ברור? ועוד דבר אני רוצה להגיד: סכס זה דבר יפה, אבל למה לפעמים מלכלכים אותו?

אני, בכלל, אלרגית לליכלוך של אנשים ולצביעות. אני לא יכולה להגיד שאני שונאת משהו. אם הייתי יכולה לעשות טוב לכל האנשים שקרובים אלי, ביחד, הייתי עושה.

נאום הגברת המשחקת את החיים.

הנשים שלנו בשווייץ

יש דבר אחד שמעיק על מצפוני מזה זמן רב. אני יושבת פה בארצנו הקטנטונת, ומרכלת על כל מיני אנשים טובים שחיים בתחומיה בלבד, וזה לא־כל־כך הוגן כלפי אלו החיים בחו"ל, אני חושבת. מה יש, הם לא מתאהבים? לא מתחתנים? לא מתגרשים?

כן, גם לישראלים החיים בחו"ל קורים הדברים הקטנים שעושים את החיים. ו־אחרי שקיבלתי תלונות לאין־ספור מכל אותם שאני מזניחה לא־במזיד, אני מוכרחה לציין שהחלטתי הפעם לתקן את המעוות, אז בבקשה, השגתי קצת אינפורמציה.

בשווייץ היפה יושבת לה מסתבר, קבוצה של נשים ישראליות המשתייכות לאצולת־הממון השווייצית. אלא מאי, כאילו להכעיס חלו לאחרונה שינויים בסטאטוס החברתי של הנשים הללו.

קחו, למשל, את **מיקה דרר**, ירושלמית־לשעבר שהלכה והתחתנה לה עם בעל רשת־החנויות הנודעת לאופנה, ברני. אז מיקה התגרשה מבעלה, ולכל מי שמעוניין — היא פנוייה, ולא סתם פנוייה כמו שאתם יכולים לתאר לעצמכם — אלא פנוייה במצב טוב.

ישראלית נוספת שהתגרשה לא מזמן, היא **קטי גבינר** שהיא ידידה טובה של **אפרים קישון** ואשתו **שרה**. בעלה־לשעבר של קטי הוא בעל רשת־החנויות קרינה, שמעמדה כמו של מרכס אנד ספנסר בלונדון. ואין ישראלי שביקר אי־פעם בציריך ולא עבר דרכן.

מייד עם גירושיה בנתה לה קטי וילה חלומית שעלתה לה שלושה מיליון פרנק, לא פחות, ובציריך מרכלים שהיא גם קנתה בית משר־הביטחון לשעבר של ישראל **משה דיין**. איזה בית אל תשאלו אותי, כי אני לא מנהלת את העסקים של דיין. למי שמעוניין, גם קטי עדיין פנוייה.

ועוד זוג שהתגרש, אם כי כבר לפני חצי שנה, הם הבנקאי הישראלי היושב בז'נווה **אורי רמתי**, ואשתו הרקדנית **נטע רמתי**, שכבר מצאה ניחומים בזרועותיו של מוסיקאי שווייצי ידוע.

עושות חיים, הישראליות בשווייץ, אין מה לדבר.

תמרה כובשת את פאריס

במשך שנים רבות היא הלבישה את נשות הבוהימה והסנובה בבגדים יפהפיים. בירושלים היה לה בית משגע בימין־משה, ובוטיק בשם מאד, בשותפות עם **נירה**, אשתו של איש־הטלוויזיה **ירון לונדון**.

כשהיא עברה לתל־אביב, שכרה לה **תמרה יובל** דירת־גג מקסימה ברחוב מוצקין, ופתחה סלון־אופנה מקורי ברחוב פרוג. הסלון, שהיה ממוקם בדירה בת שלושה חדרים, היה מרוהט ברהיטים עתיקים, מרופד בשטיחים, ושימש חוץ מסלון־אופנה גם כסלון־חברתי.

לא אחת ערכה בו תמרה גם תערוכות ציורים, ביניהן תערוכה של חברתה הטובה, הציירת **אריאלה וידזר**. אחר־כך החליטה לסגור את הסלון, מסיבות הידועות רק לה.

ביחד עם אריאלה רכשו השתיים בית משגע ביפו, והשתיים סידרו אותו בטוב־טעם. תמרה המשיכה לתכנן ולתפור בבית בגדים על־פי הזמנות, ובמחירים שאינם מתקבלים על הכיס הממוצע, כדרכה.

כעת נמצאת תמרה בפריס. היא נסעה לשם כדי להציג את קולקציית־החורף החדשה שלה. עיר־האורות קלטה בזרועות פתוחות את האופנאית הישראלית הכישרונית, וירחון־האופנה החשוב ווג הצרפתי החליט להקדיש ליצירותיה מיספר עמודים באחד הגיליונות הבאים שלו.

ואני רוצה להגיד לכם, שכמה עמודים בווג לא הולכים ברגל, והם בעצם משאת־נפשה של כל אופנאית, בייחוד אם היא צעירה ויש לה מה להציע, כמו לתמרה.

רחל מרחלת על כל העולם

איך פועל הברומטר

לא שאני משתגעת באופן מיוחד לחזור ולספר לכם על אנשים שכבר פקדו את המדור שלי לפני זמן לא רב. אבל מה אני יכולה לעשות שיש אנשים שחוזרים ומפתיעים, ותמיד יש להם מה לחדש?

אחד כזה הוא השחקן־בדרן **אילי גורליצקי**, שהיה נשוי פעם לשחקנית **גילה אלמגור**, דבר ששניהם לא אוהבים במיוחד להיזכר בו, ושהיה נשוי פעם שנייה לאנגליה בשם **דוריס**, שגם ילדה לו בן יפהפה.

ואחר־כך הוא הספיק להתגרש מאם־בנו היפהפה, ולהתיידד עם הרקדנית ילידת סין **רותי לרמן**, שהיא לא רק סתם

אילי ורותי
הולכים — חוזרים

רקדנית, אלא גם בחורה נחמדה ואינטליגנטית.

גם אילי, כידוע, הוא בחור נחמד ואינטליגנטי. עובדה. אתם ודאי זוכרים שהוא למד באוניברסיטת תל־אביב, בפקולטה למתימטיקה.

אבל מה שרציתי בעצם לספר לכם הוא שאילי ורותי כבר הספיקו להיפרד, מאז שכתבתי לאחרונה שהיחסים ביניהם יציבים כפי שלא היו מעולם. אילי גם נסע בקיץ לבקר את אשתו־לשעבר ובנו באנגליה, בעוד שרותי נשארה בתל־אביב.

אבל זה לא סוד שלאילי יש תמיד הפתעות. ובכן, השבוע ניראו השניים בקפה אכסודוס בתל־אביב כשהם במצב מאוהב עד מאוהב מאד.

ייתכן שאצלם הברומטר פשוט פועל להיפך. בעוד שהסתיו המלנכולי גורם לזוגות רבים להיפרד, לאילי ולרותי הוא גורם להתאחד.

בינינו, אם האהבה היתה פועלת בדיוק לפי חילופי העונות ותנודות מזג־האוויר, לא היינו מגיעים רחוק, נכון?

חברו המלחין **דוד קריבושיי**, ולנסוע לניו־יורק.

כיום הוא חי בניו־יורק, מופיע בהצלחה עצומה במועדון הלילה אל־אברם, ולא רק זה — חברתו הוותיקה **רעייה**, אותה הכיר עוד כשהיה תלמיד בכפר־הנוער שפייה הצטרפה אליו, אומרים שהם אפילו כבר התחתנו.

ואם זה לא מספיק לכם אז כדאי שתדעו שציון, שהיה ידוע כשונא־עישון מובהק ומתנזר מאלכוהול, לא רק שהחל לעשן אלא גם התחיל ללגום מדי־פעם.

ובמקרה שלו, תאמינו לי, זה רק לטובה. מה יש, שייפתח לו קצת הראש.

א־פרופו ראש, כן, עוד חידוש אצל ציון צדוק. את קידמת ראשו, שהקריחה בקצב מדהים בזמן האחרון, מעטרת כעת רעמת־שיער חדשה.

ציון פשוט הלך בדרכו של פרנק סינטרה והשתיל שערות בקרחתו המתקדמת. מן המפורסמות היא כי כל שערה שמושתלת מחירה 1 דולר טבין־ותקילין. אז אתם יכולים להבין מזה כי מצבו הכלכלי של החצי השחום של צמד דרום **שפיר כיום** עד־מאוד.

מונה שבה הביתה

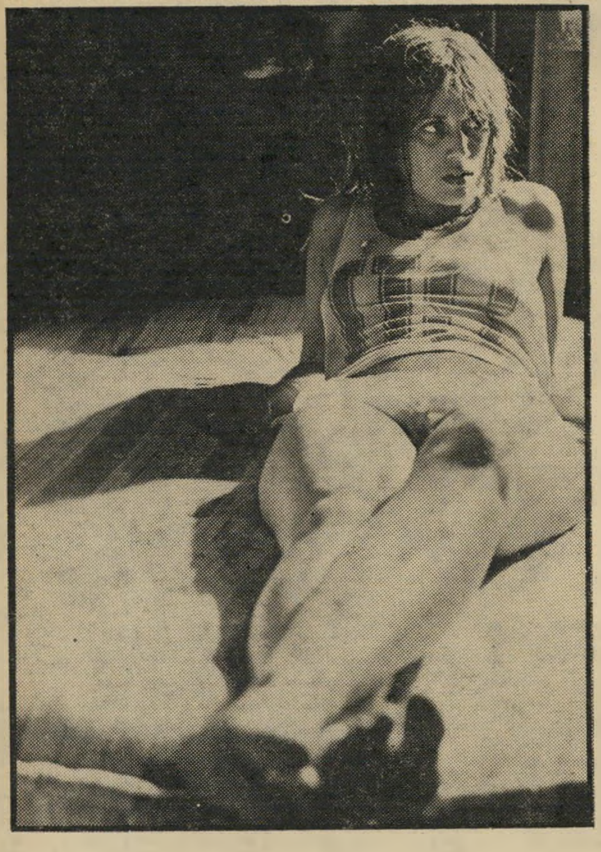

מונה זילברשטיין
בחזרה הביתה

שלא תגידו שלא מרגישים שהיא חסרה בעיר הזאת. לא שחסר חתיכות, חס־וחלילה, יש די והותר ואפילו יותר מדי — אם תשאלו אותי.

אבל מה, **מונה זילברשטיין** לא היתה סתם איזו חתיכה. מונה היתה חתיכה לא־נורמלית, וגם בחורה על־הכיפאק, וגם שחקנית־קולנוע, וגם פקידה אצל אשת יחסי־הציבור **מירי בן־יוסף**, וגם כמובן בת־בית בכל מקומות־הבילוי המקובלים בעיר.

מונה, כזכור, נסעה לפני כעשרה חודשים לחו״ל, התעכבה לה בלונדון והתאהבה לאיזה שבועיים במוסיקאי בלתי־ידוע ואחר־כך, כדרכה בקודש, נטשה אותו ונסעה לניו־יורק. הידיעות האחרונות שהגיעו ממנה בישרו כי היא עובדת כמלצרית במיסעדה. ושלא תתרשמו מזה לא טוב.

בניו־יורק, כידוע, צריך רישיון־עבודה כל מי שאינו אמריקאי ומונה שלנו הרי איננה אמריקאית, כך שהברירה היחידה שנותרת לבן־אדם הגון שלא רוצה לגווע ברעב, היא לעבוד בעבודות שחורות.

היא למדה מישחק בסטודיו של **לי סטרסברג**, מה שמוכיח שהיא לא רוצה יותר סתם לקשט את המסך, אלא מתכוונת ובכל הרצינות להיות שחקנית על־באמת.

חוץ מזה, וחשוב לא פחות, חברים שחזרו מחו״ל מספרים שמונה השמינה כהוגן ונמצאת כעת במצב של דיאטה חמורה.

איך שלא יהיה, הרי מי מכם שבאמת התגעגע אל מונה, יש לי חדשות טובות. בחודש דצמבר תבוא הגברת לביקור־מולדת. פלוס קילדאים או מינוס — מונה תמיד תתקבל באהבה על־ידי החתיכים של דיזנגוף ורחוב יורדי־הסירה, בזה אין ספק.

ביבה - הסוף?

אני באופן אישי כימעט ולא מכירה אף אחד שהיה אי־פעם בלונדון ולא ביקר בביבה.

נהפוך הוא, אני מכירה באופן אישי כמה שנוסעים ללונדון אך־ורק בשביל לבקר בביבה.

ביבה הוא בוטיק ענק בו חמש קומות עם כל מיני בגדים משוגעים, אביזרים ורהיטים משוגעים, וזבניות חתיכות.

ברברה הלניקי
בחזרה מ„ביבה"

בעלת הבוטיק היא אשה צעירה, יחסית, בת 35 בסך־הכל, בתם של מהגרים פולניים, בשם **ברברה הלניקי**, שביחד עם בעלה, איש יחסי־הציבור **סטפן פיטץ' סיימון** הפכה חנות קטנה, ששכנה בבית־מרקחת ויקטוריאני ישן, לבוטיק המפורסם בעולם.

אני, אישית, אף פעם לא השתגעתי על המוצרים של ביבה. נכון שיש להם חולצות טריקו משגעות, אבל אחרי הכיסה הראשונה הן מתרחבות או מתכווצות ואף פעם לא נשארות במידתן הקודמת. נכון שיש לביבה מוצרי איפור וקוסמטיקה ארוזים באריזות מטרפות, אבל ברגע שאת משתמשת בהם הם נמרחים לך על כל הפנים.

מסתבר שלא רק אני שהפסקתי לקנות בביבה, הרגשתי כך, אלא גם ציבור־הלקוחות הגדול של החנות. מהרכילות האחרונה שהגיעה אלי מלונדון מסתבר כי החנות עומדת על סף פשיטת־רגל, ולא עוזרת לה גם העובדה שמסעדת הריינבו, השוכנת בקומת־הגג של הבוטיק המקסים, היא מקום־מיפגש פופולארי של אנשים כמו **מיק ג'אגר, דייוויד ביואי, יונתן קינג וג'ולי כריסטי**.

ולא רק זה. המשבר הפוקד את החנות, מספרות הלשונות הרעות, פוקד גם את נישואיהם של הבעלים, סיימון את הלניקי.

אגב בעת ראיון שנתנה ברברה הלניקי לעיתונאית ישראלית, סיפרה לה האחרונה על הבוטיק של **רוחל'ה ברזין** שבקצה רחוב בן־יהודה, הנושא את השם ביבה והמוכר את מוצריה.

ברברה הלניקי התרגזה מאוד, אמרה שלא ידוע לה על בוטיק שיש לו רשות למכור את מוצרי ביבה תחת אותו שם. אך היא נרגעה כשאותה עיתונאית הראתה לה את תל־אביב על המפה.

„בשביל חור כזה לא כדאי לי בכלל להתרגז," אמרה הגברת וסיימה את הראיון.

הקבלן ואשת השותף

היו היו שני שותפים, האחד אברהם גולדברג ששינה שמו בישראל **לרמי גונן**, והשני **מאיר סימון** שלא שינה את שמו בכלל.

והנה איתרע המזל, ורמי גונן קבלננו הסתבך לו בפלילין וישב שנתיים על הונאות פיצויין מגרמניה. כשיצא גונן מבית־האסורים, הסתבך ידידו מאיר סימון אף הוא בפלילין, באשמת זיוף שטרות של חברת רסקו.

משראתה אשתו של סימון, **קלרה**, כי נותרה בבית בודדה ללא כל גבר לסעוד את נפשה, הלכה ומצאה לה ניחומין בזרועותיו של הקרוב ביותר לליבה, הלא הוא שותפו של בעלה, ידידנו רמי גונן.

עם הזמן שוחרר מאיר סימון מבית־האסורין וגם הוא, בצר ובבודד לו, התנחם בזרועותיה של **דוגמנית** נשואה ואם לבת בת 15. אלא מאי, המזל העיוור צוחק לה, לקלרה סימון. ידידה, רמי גונן, שוב בצרות. זה, כידוע, ברח מן הארץ, אחרי שעסקיו הסתבכו, והוא חייב כסף לבנק לאומי ותשוד בכך שמכר פעמיים אותה דירה, ועוד כאלו עניינים.

ארצה אמנם הוא שב אלא שלתדהמתו לא המתינה לו קלרה בנמל־התעופה, כי קלרה החליטה בינתיים לחזור אל בעלה החוקי, הוא מאיר סימון.

אז מכל החד־גדיא הזה, אולי אתם יודעים במיקרה בזרועותיו של מי מצאה הדוגמנית הנשואה ניחומין?

רמי גונן
בחזרה לאשה

צמד הקיביצריות

מונח בברידג' לצופים במישחק, שהם חלק חשוב מאוד במישחק. ישראלים רבים חובבי ברידג', כמו האם ובתה בתמונה, באו מכל רחבי הארץ כדי לחזות בטובי השחקנים בעולם, המשחקים את המישחק הסוחף את העולם כולו וזוכה להתעוררות מחודשת.

יפהפיות, מכוערות, צעירות וזקנות מכל רחבי אירופה באו והתכנסו בהרצליה־פיתוח לאליפות הברידג'

הברידג'יות

הרצליה מעולם לא ראתה אוסף מגוון כזה של נשים, צעירות וקשישות, מכל רחבי אירופה, אשר לא עניין אותן דבר מכל אותם דברים, שבהם מתעניינות בדרך־כלל התיירות. הן לא ירדו לרחוץ בים, לא ביקרו בבריכת־השחייה של מלון השרון, בו התאכסנו, לא בילו במועדוני־הלילה או במיסעדות אשר במרכז־השעשועים החדש של הרצליה־פיתוח.

בחור אשר ניסה להתחיל עם מי מהן, היה נשאל מייד: „אתה יודע לשחק ברידג'?" ואם התשובה היתה שלילית, נתקל המסכן במבט קר ובמשיכת־כתף מזלזלת.

כי למעלה משלוש־מאות נשים, מ־20 ארצות, הגיעו להרצליה לאליפות אירופה בברידג', כשכוונתן אחת ויחידה: לשחק בקלפים, לנצח ולחזור הביתה עם התואר המיוחל.

ידוע היטב, כי מישחק הברידג' הוא מישחק־קלפים המצריך כושר שיכלי רב וזיכרון מעולה.

אפשר היה להסיק מכך כי נציגותיו של מישחק הברידג' תהיינה נשים קשישות, מנותקות מכל תענוגות החיים, שכל מעייניהן הוא בברידג' לבדו. ואמנם, חברות המישלחות ונשות חברי המשלחות, היו מנותקות ממנעמי העולם, אך חלקן הגדול היה נשים צעירות ויפות אשר למרות גילן, דווקא הן היו אלה אשר הוכיחו את הכושר השיכלי והזיכרון הטובים ביותר.

כשבחורה משחקת ברידג', אסור להפריע לה. המלצר מביא לה כריכים וקוקה־קולה לשולחן, כדי שלא תבזבז זמן. רעותה, אשר אינה משחקת באותה עת, מעסה את כתפיה וגבה תוך כדי מישחק, כי חבל על הזמן. מישהו דואג להצית למענה סיגריה, והיא אפילו לא שמה ליבה לכך. כל זאת — בדממת־קודש, כאשר אדם מיוחד, אשר מונה על־ידי המארגנים, דואג לבקש שקט, ודווקא בקול רם, אחת לכמה דקות.

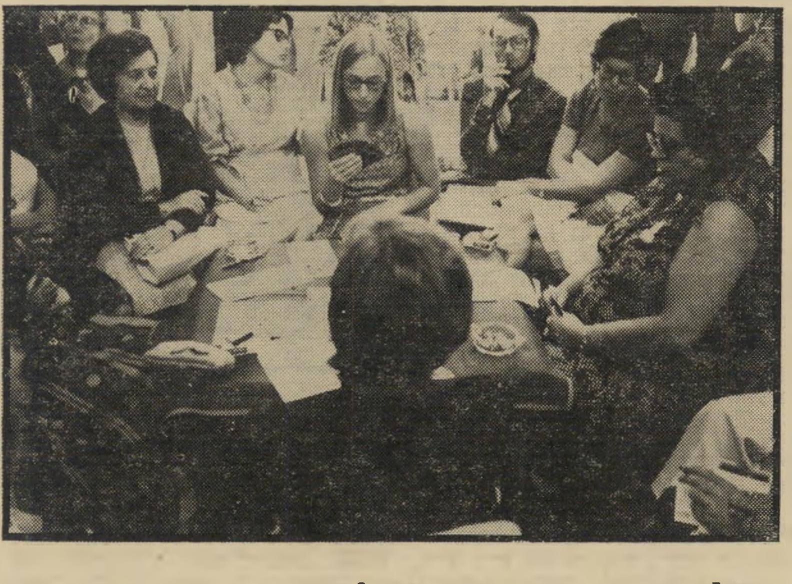

הולנדיות נגד ישראליות

באחד המישחקים החריפים ביותר שנערכו באליפות. מימין, הני ברגמן מישראל כשמולה נדיה ליבסטר (אינה נראית בתמונה), משחקות נגד פטרה פונטיין ובת־זוגה (עם הגב למצלמה). המישחק הסתיים בניצחון הישראליות.

מלכת־לב ומלכת־פיק

אין ספק שהחתיכה הרצינית ביותר באליפות הברידג' היתה אן מרגרט גלוטוויסט מדנמרק, יפהפיה בלונדית אשר

ייצגה את ארצה בכבוד רב, לא־כל־כך בגלל הידע שלה בברידג׳ כמו בגלל יופייה המדהים ושימלותיה הנהדרות, אותן היתה מחליפה כשש פעמים ביום.

היתה גם ברברה סליגמן, ג׳ינג׳ית חטובת־גוף מאירלנד, שאיש לא היה מאמין כי היא בת 30, פלוס, אך היא היתה מוכנה לספר לכל מי שניסה לחזר אחריה כי יש לה בבית חמישה ילדים.

והיתה גם הנסיכה אולה פון ריכטהופן מגרמניה, נכדתו של אבי התעופה הצב־אית, הרוזן פון־ריכטהופן, הנודע ממיל־חמת־העולם הראשונה. לצידה, בניבחרת הגרמנית, היתה רוזנת נוספת, לא עם

רביעיית השחקניות

בעת מנוחה, ארבע שחקניות, שווייציות נגד יווניות, לאחר שסיימו מישחק אחד נחות, אוכלות ושותות, הכל ליד אותו שולחן, כדי למהר ולהתחיל את המישחק הבא. המתח ששרר באולמות מלון **השרון** היה רב, כשאפילו המלצרים פסעו על קצות אצבעותיהם.

הנסיכה

אולה פון ריכטהופן, נכ־דתו של הברון פון־ריכטהופן אשר נודע כאבי מטוסי־הקרב.

הרוזנת

שווינקרייס, היתה נצי־גה נוספת בעלת דם כחול של המישלחת הגרמנית, אחת המיש־לחות הגדולות שהגיעה לאליפות אירופה בברידג׳ שנערכה במלון **השרון** בהרצליה.

ייחוס כמו של אולה אבל בכל־זאת רוז־נת, ששמה שונקרייס.

היו שם גם פטרה פונטיין, הצעירה ה־נאה בעלת השיער הבלונדי הארוך מהולנד, ונדיה ליבסטר מישראל.

משך שבועיים תמימים יבלו אלה בחד־רים ובאולמות הסגורים של מלון השרון, כאשר כל שיעשו יהיה לקחת קלף ולהטיל קלף, לרשום נקודות, ניצחונות ומפלות, ולחלוק ביניהן את התארים.

כאשר תעזובנה הבחורות את ישראל, הן תבאנה חוויות לארצות מוצאן: איך היה לשחק קלפים בארץ־הקודש.

מסז׳

עושה בטי פניגר מבלגיה, אשר אינה משחקת באותו רגע, למרגוט קנים, ששריריה נמתחו.

הג׳ינג׳ית

אחת הנשים היפות והמרשימות באליפות, ברברה זליגמן מאיר־לנד, בלטה בתילבושתה השחורה ושערה האדום. ברברה, אשר משכה תשומת־לב רבה מצד הגברים באליפות, דאגה לספר לכל כי בבית ממתינים לה חמישה ילדים. געגועיה לילדיה לא הפריעו לה לזכות באחד המקומות הראשונים.

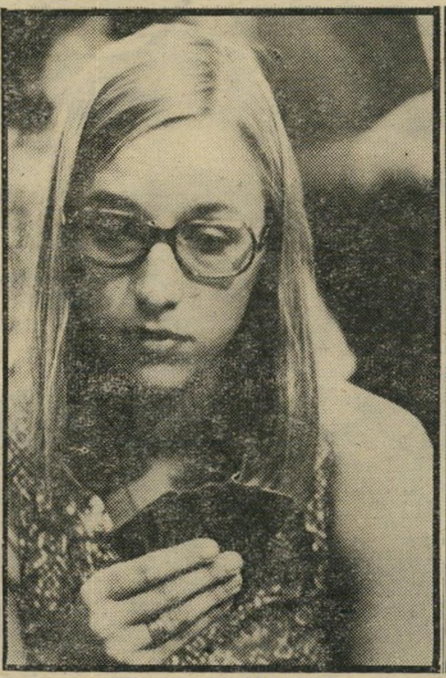

השווייצית

ג׳נט פלורנוי, אחת מוותיקות שחקניות הברידג׳ השתתפה כבר בעשרות תחרויות בינלאומיות, וייצגה את שווייץ.

ההולנדית

פטרה פונטיין, אחת המבריקות שבשחקניות, למרות גילה הצעיר, מתעמקת בקלפים. פונטיין הצעירה נמנעה מבילויים.

השוודית

אן מרגרט פלוטוויסט, אשר כל המשתתפים כינו אותה בכינוי החיבה **פוצי**, היתה מלכת־היופי של אליפות אירופה בברידג׳.

הישראלית

נדיה ליבסטר, אשר למרות ניסיונה הבינלאומי ה־קצר במישחק, הביאה כבוד לישראל.

ק. צטניק
בבלא

העולם הז

גדיה ישראלית

האב סוֹפר לאומי

האם אשת ציבור מפורסמת

הסב אבי הרפואה הישראלית

רחו וול